

Solymár

Településfejlesztési terv

Településterv

Munkaközi anyag

2022. november

Völgyzugoly Műhely Kft.

SOLYMÁR

TELEPÜLÉSTERV

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV munkaközi anyag

Solymár Nagyközség Önkormányzata
Dr. Sente Kálmán Polgármester
2083 Solymár, József Attila utca 1.
Tel.: 06-26-560-600

Tervező
Völgyzugoly Műhely Kft.
1024 Budapest, Szilágyi E. fasor 13-15. II/5.
Tel.: 1-439-0490, 70-944-3015, 20-913-8575,
www.vzm.hu, vzm@vzm.hu

2022. november
VZM 1670/21
solymar_tft_munkakozi_221129

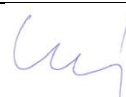
ALÁÍRÓLAP

Településrendezés

Ferik Tünde
vezető településrendező tervező
TT/1 13-1259

Horváth Ágnes
okl. településmérnök TT 01-6397
okl. tervező építészmérnök

Tájrendezés,
környezetvédelem

Kéthelyi Márton
okl. tájépítészmérnök TK 01-5282
tájvédelmi szakértő

Marján Melinda
okl. tájépítészmérnök
okl. természetvédelmi mérnök

Halász Annamária
okl. tájépítészmérnök

Vízi közművek

Bíró Attila
okl. építómérnök
(MK 01-2456)
(InfraPlan Kft.)

Energiaközművek,
távközlés

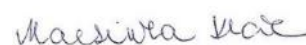
Hanczár Zsoltné
okl. gépészmérnök
(MK: 01-2418)
okl. városépítési-városüzemeltetési
szakmérnök
(KÉSZ Tervező Kft.)

Csima-Takács Judit

Közlekedés

Macsinka Klára
okl. közlekedésépítő mérnök
13-1017 KÉ-K, Tkö
(MobilCity Bt.)

Boldizsár Attila
okl. építómérnök

Munkatárs

Hantos Ádám
tájrendező és kertépítő mérnök hallgató

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	5
ELŐZMÉNYEK, A MEGBÍZÁS ISMERTETÉSE	5
A KÉSZÜLŐ TERVEK	5
A TERVEZÉSI FOLYAMAT, AZ EGYEZTETÉS ÉS ELFOGADÁS RENDJE	6
A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV FELÉPÍTÉSE, ALKOTÓELEMEI	8
I. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV	10
1. JÖVŐKÉP	11
2.1. A FEJLESZTÉS IDŐSÍKJA	11
2.2. A JÖVŐKÉP PILLÉREI	13
2. FEJLESZTÉSI CÉLOK	15
2.1. HORIZONTÁLIS CÉLOK	15
2.2. ÁTFOGÓ CÉLOK	15
2.3. CÉLRENDSZER	18
3. STRATÉGIA	21
4. CSELEKVÉSI PROGRAM	51
4.1. BEAVATKOZÁSOK TÍPUSAI, AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK PRIORIZÁLÁSA	51
4.2. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE, AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK PRIORIZÁLÁSA	54
4.3. A TELEPÜLÉSI VÍZGAZDÁLKODÁS ÉS CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS, ENERGIAELLÁTÁS FEJLESZTÉSI FELADATAIT ÉS AZ ENNEK MEGVALÓSULÁSÁT BIZTOSÍTÓ TERVEK, PROGRAMOK	57
4.4. KÖZLEKEDÉSI TERVEK, PROGRAMOK	58
4.5. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK	59
4.5.1. SZABÁLYOZÁSI TEVÉKENYSÉGEK	59
4.5.2. INTENZÍV FORRÁSSZERZÉSI, PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉG	60
4.5.3. KÖZSZOLGÁLTATÁSOK, INTÉZMÉNYI HÁTTÉR	60
TFT MEGVALÓSÍTÁSA SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA	61
TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK	62
4.5.4. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ A TFT KAPCSÁN	62
4.5.5. PARTNERSÉG - TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ FEJLESZTÉSEK KAPCSÁN	62
5. MONITORING	63
II. MELLÉKLETEK	69
6. FEJLESZTÉSI TERVLAP	69

BEVEZETŐ

ELŐZMÉNYEK, A MEGBÍZÁS ISMERTETÉSE

Solymár hatályos településrendezési eszközei 2016-ban, településfejlesztési koncepciója pedig 2007-ben készültek, melyet az eltelt időszak óta többször módosítottak. A településrendezési eszközök hatályba lépése óta az építésügyi és településrendezési jogszabályi környezetben jelentős változások léptek életbe, többek között módosították az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvényt (Étv.), az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendeletet (OTÉK), hatályba lépett a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet (korábbi R.) és a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény.

A legfrissebb nagyszabású jogszabályi változás a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (R.) életbe lépése, mely jelen tervekészítést jelentősen befolyásolja és a hatályos településrendezési eszközök időbeni alkalmazhatóságát korlátozza.

Solymár hatályos településrendezési eszközei a korábbi R. tartalmi követelményei alapján készültek, így - az Étv. 60.§ (9) bekezdés alapján - az új, R. alapján készített településfejlesztési tervet és településrendezési tervet azonban legkésőbb 2027. július 1-ig hatályba kell léptetni. A korábbi R. tartalmi követelményeinek megfelelő településfejlesztési koncepció és településrendezési eszköz módosítására csupán 2027. június 30-ig van lehetőség.

Fenti előzményeket követően Solymár Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete az új tervműfajoknak megfelelő településfejlesztési és településrendezési terv (együttesen településterv) készítéséről döntött, melyek elkészítésével a Völgyzugoly Műhely Kft.-t bízta meg. A település településfejlesztési tervének és településrendezési tervének készítése egy eljárásban történik.

A KÉSZÜLŐ TERVEK

Solymár területére településterv készül, mely a településfejlesztési terv és a településrendezési terv együttes megnevezése.

Elsőként a **megalapozó vizsgálat** munkarész készült el, melynek célja a korábbi tervek, a releváns helyi és magasabb szintű jogszabályok és a begyűjtött adatok számbavétele és értékelése; a település társadalmi, gazdasági, demográfiai helyzetének elemzése; a településszerkezet, tájhasználat, települési karakter alakulásának elemzése alapján a megoldásra váró feladatok feltárása, összegzése és rendszerezése. A megalapozó vizsgálat úgy készült, hogy a különböző tervműfajok által megkívánt részletességet teljesítse, s így megfelelő alapul szolgáljon a készülő dokumentumok elkészítéséhez.

A **településfejlesztési terv (TFT)** a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum. A TFT a település jövőbeni alakítását, fejlesztését tartalmazza. A TFT elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Megalapozza és meghatározza a település fenntartható fejlődését: az életszínvonal növekedését, az életminőség javulását, a közösség gyarapodását, a település hagyományait, a rendelkezésre álló kulturális, térbeli, táji adottságait felhasználva és nem kihasználva. A dokumentum a döntési mechanizmus működtetéséhez szolgál útmutatóul, segítséget nyújt a település egyes érdekcsoportjai, valamint a különböző szakágak közötti érdekek koordinálásához. A TFT feladata hosszú távú fejlesztési irányokat adni Solymár számára, amellet, hogy a TFT részeként megjelenő stratégia és cselekvési program a célok eléréséhez szükséges rövid és középtávú tematikus és integrált fejlesztési feladatokat és egyéb tevékenységeket is tartalmaz.

A TFT-t követően, abban foglaltakkal összhangban az önkormányzat településrendezési tervet készít, mely a települési önkormányzatok esetében a **helyi építési szabályzat (HÉSZ)**. A helyi építési szabályzatban az építés helyi rendjének biztosítása érdekében – az országos szabályoknak

megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel – a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket állapítja meg. A HÉSZ állapítja tehát meg – a helyi sajátosságokat figyelembe véve – az építés rendjét, melynek mellékletét képezi a szabályozási terv. A HÉSZ az építés helyi rendjére vonatkozó szabályok megállapítása mellett - megjelenik a fenntartható fejlődés térbeli-fizikai kereteinek meghatározása, és a zöldinfrastruktúra biztosítása is.

A készülő településrendezési terv feladata:

- a megváltozott települési igények alapján a hatályos tervek olyan felülvizsgálata, amely a magasabb szintű tervekkel való összhangot biztosítja Solymár területén,
- a táj, az épített- és a természeti környezet alakításával és védelmével összefüggő tervi rendszerek megállapítása,
- a település egyes területrészein a területhasználat, valamint az építési övezetek, övezetek meghatározása,
- a településfejlesztés területi irányainak kijelölése, a fejlesztési lehetőségek biztosítása,
- a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeknek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítása és rendezése,
- az új, megváltozott jogszabályi környezet szerinti tervek kidolgozása.

A készülő dokumentumok az R. tartalmi elvárásainak megfelelően készülnek, de a korábbi R.-ben foglalt eljárásrend szerint az R. 78.§ (1) a) pontjának megfelelően.

A TERVEZÉSI FOLYAMAT, AZ EGYEZTETÉS ÉS ELFOGADÁS RENDJE

A településtervet a polgármester egyezteteti a partnerségi egyeztetés szerinti érintettekkel, a jogszabályok szerinti államigazgatási szervekkel, az érintett területi és települési önkormányzatokkal (az érintettekkel). Az önkormányzat – a teljes körű nyilvánosság biztosítása érdekében – a tervezés előtt döntött a partnerségi egyeztetés szabályairól.

A polgármester a készülő dokumentumokról **előzetes tájékoztatót küldött** 2021-ben a meghatározott államigazgatási szerveknek, az érintett területi, települési önkormányzatoknak. Az előzetes tájékoztatót ismertette a partnerségi egyeztetés szabályai szerint az eljárásban érintett résztvevőkkel, **adatszolgáltatási kérelmet** küldött a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) és a korábbi R.-ben meghatározott államigazgatási szervek számára.

Az első munkafázis a megalapozó vizsgálat, amely többek között az előzetes tájékoztatási szakaszban beérkezett adatok felhasználásával és helyszínelés alapján készült. Ezt követően készül el a TFT tervezete, majd a TRT tervezete - a TFT tervezetében foglaltakkal összhangban - kerül kidolgozásra. A tervezetek véleményezésre történő kiküldése, valamint a tervezetek partnerségi egyeztetése előtt az önkormányzat **dönt, hogy a tartalommal egyetért, illetve mely részeket szeretné módosítani.** A döntésnek megfelelően készül el a véleményezési anyag. A TFT véleményezése a TRT egyeztetési eljárásával párhuzamosan, egy, teljes eljárásban zajlik.

A településterv véleményezési anyagát a polgármester megküldi a résztvevőknek, ezzel megindítja az eljárás véleményezési szakaszát. A véleményezők a tervezet átvételétől számított 30 napon belül adhatnak írásos véleményt. A vélemény kifogást emelő megállapításait jogszabályi hivatkozással vagy részletes szakmai indokolással kell igazolni.

Véleményteltérés esetén a polgármester egyeztetést kezdeményezhet, amelyről jegyzőkönyv készül. A beérkezett vélemények – egyeztetés esetén a jegyzőkönyv is – ismertetésre kerülnek a képviselő-testület előtt, az elfogadásukról vagy el nem fogadásukról a testület dönt. A vélemény, észrevétel el nem fogadása esetén a döntést indokolnia kell. A véleményezési szakasz lezárul a döntés dokumentálásával és közzétételével.

A polgármester a településterv tervezetét, az eljárás során beérkezett valamennyi vélemény és keletkezett egyéb dokumentum egy példányát, továbbá azok másolati példányát elektronikus adathordozón megküldi végső szakmai véleményezésre az állami főépítési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatalnak.

A megyei kormányhivatal a beérkezett dokumentumokat áttanulmányozza, és a beérkezésétől számított

- 21 napon belül megküldi a polgármesternek a településrendezési eszközzel kapcsolatos záró szakmai véleményét a településrendezési eszköz elfogadásához, vagy
- 15 napon belül egyeztető tárgyalást kezdeményez az ágazati és az érintett területi, települési önkormányzati vélemények még fennmaradt kérdéseinek tisztázására.

Az állami főépítési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal az esetleges egyeztető tárgyalás jegyzőkönyvét és a záró szakmai véleményét az egyeztetést követően 8 napon belül megküldi a polgármesternek, a településterv elfogadásához.

A TFT-t az önkormányzat a megállapításról szóló határozat mellékleteként fogadja el, mely megelőzi a helyi építési szabályzat – rendelet formájában történő – jóváhagyását.

Jelen dokumentáció a településterv településfejlesztési terv munkaközi anyaga.

A településfejlesztési terv (TFT) tartalmi elemeit az R. 3. melléklet határozza meg.

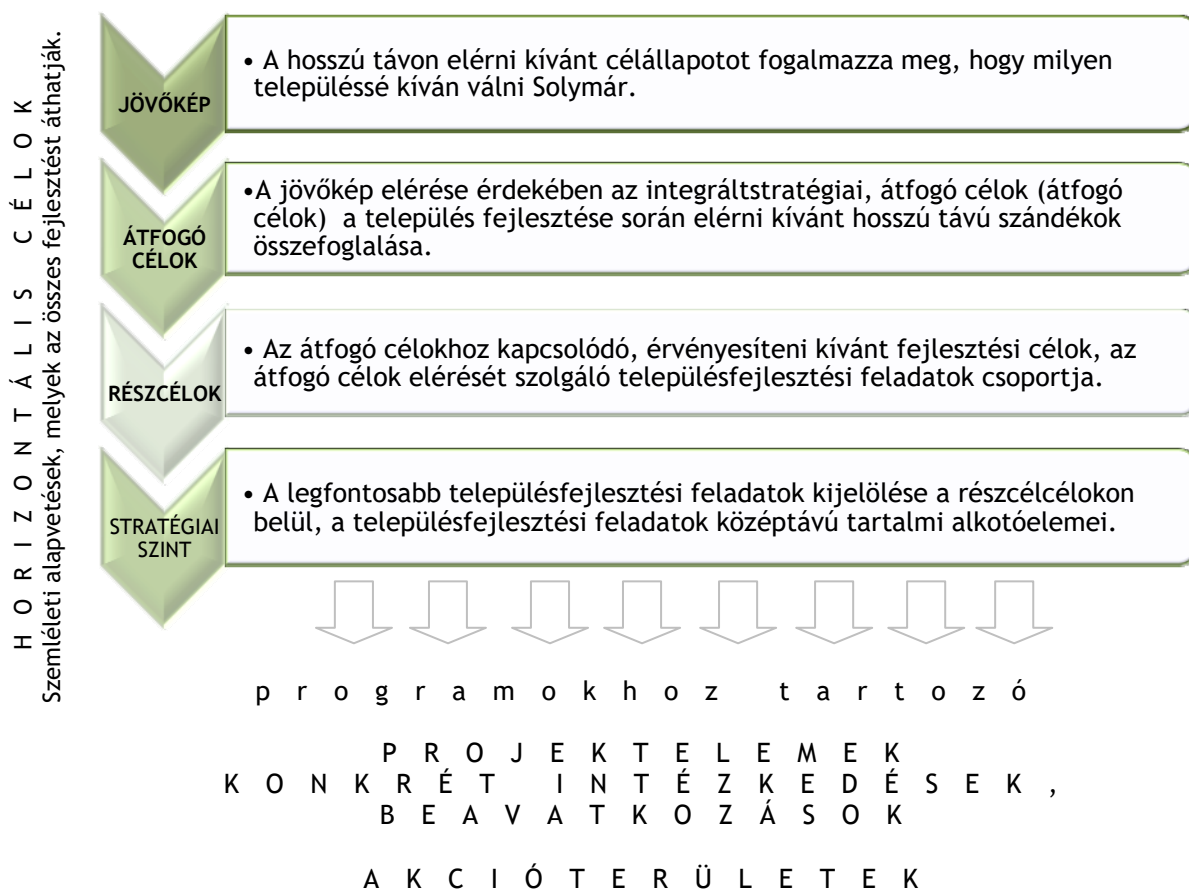
A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV FELÉPÍTÉSE, ALKOTÓELEMEI

A településfejlesztést általában mindazon beavatkozások gyűjtőfogalmának tekinthetjük, amelyek következtében a települések a térben és időben egyaránt változó társadalmi igényeknek jobban megfelelnek, mint korábban. A településfejlesztési beavatkozások rendszerint a fizikai viszonyok változtatására, egyes beruházások megvalósítására irányulnak.¹

A településfejlesztési terv a település tervszerű, fenntartható, valamint gazdaságos fejlesztése és üzemeltetése érdekében, a település egészére integrált, stratégiai és területi alapú, a környezeti, társadalmi és gazdasági adottságokra alapozott - a településrendezést elősegítő - tervműfaj. A településfejlesztési tervben az önkormányzat a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével rövid, közép- és hosszú távra rendszerbe foglalja településfejlesztési szándékait. Ennek érdekében meghatározza

- a település jövőképét,
- a jövőkép megvalósítása érdekében az integrált stratégiai fejlesztési célokat és a célok elérését szolgáló feladatokat,
- az egyes integrált stratégiai fejlesztési célokhoz és a feladatokhoz rögzíti a fejlesztési céladatokat és a fejlesztési akcióterületeket, egyben javaslatot tesz - a település térbeli, fizikai rendszerébe illesztve - az akcióterületek hasznosításának jellegére és módjára, a megőrzendő és a fejlesztési célokat szolgáló egyéb területek meghatározásával együtt.

Solymár településfejlesztési terve az alábbi különböző tervezési szintekből (rétegekből) tevődik össze:

¹ Forrás: Terület- és településfejlesztési ismeretek, Dr. Szigeti Ernő

A célok megvalósulása érdekében az TFT a középtávra előirányzott tematikus programok, intézkedések és beavatkozások (térbeli) viszonya vizsgálatra kerül, a stratégia (cselekvési program) kijelöli azokat a projekteket, melyek megvalósítása elengedhetetlen a hosszú távú célok elérése érdekében, valamint meghatározza az egyes projektek, beavatkozások típusait.

A projekteket a TFT részét képező cselekvési program fejlesztési tervlapja, az ún. cselekvési terv tartalmazza. Solymáron ún. részletes cselekvési program és részletes fejlesztési tervlap készül, mivel a település 5000 fő feletti lélekszámú.

A stratégia (cselekvési program) meghatározza a célok eléréséhez szükséges rövid és középtávú tematikus és integrált fejlesztési feladatokat és egyéb tevékenységeket, a kapcsolódó céladatokat, és - fejlesztési akcióterületeket figyelembe véve - az önkormányzat által elfogadott tematikus, gazdasági és egyéb tervek, programok vonatkozó elemeit. A cselekvési program tartalmazza továbbá a fejlesztések pénzügyi tervét és ütemezésének vázolását. A cselekvési program rögzíti a települési vízgazdálkodás és csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztési feladatait és az ennek megvalósulását biztosító tervek, programok vonatkozó elemeit is.

A fejlesztési tervlap - a településrendezési terv megalapozásához, a teljes közigazgatási területre - az általános használatú területek figyelembevételével meghatározza a stratégia és a cselekvési program, kiemelten a céladatok és a fejlesztési akcióterületek térbeli összefüggéseit, azok rendszerét, továbbá a település működéséhez szükséges meglévő és tervezett zöldinfrastruktúra-elemek térbeli kialakítását, elrendezését és településszerkezeti szerepét. Emellett a részletes fejlesztési tervlap a településtervezési szabályzatban meghatározott jelkulcs figyelembevételével meghatározza a stratégia és a cselekvési terv elemeinek főbb térbeli összefüggéseit, a település fejlesztésének térbeli rendszerét és területi irányait, az épített, a táj- és természeti környezet tekintetében a külső és belső korlátokat, azok jellegét, a megőrzendő és a fejlesztési célokat szolgáló fejlesztési akcióterületeket és egyéb területek legalább általános használat szerinti lehatárolását, a település működéséhez szükséges meglévő és tervezett műszakiinfrastruktúra-elemek térbeli kialakítását, elrendezését és településszerkezeti szerepét.

I. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

1. JÖVŐKÉP

A jövőkép egy olyan távlati vízió, amiből kiolvasható, hogy a beavatkozások, intézkedések megvalósításával, hova tud eljutni a település, tehát a fejlesztéseknek ad iránymutatást. Más megközelítésben a jövőkép a település önmeghatározása, ami tömören, de lényegre törően azt mutatja be, hova szeretne eljutni. Bármilyen megközelítést is használunk, az biztos, hogy a jövőkép értékválasztás, és segíti a jövőbeli cselekvések prioritizálást a szakpolitikai stratégiaalkotás folyamatát.

A jövőkép fontosságát a következő tényezők adják:

- Viszonyítási pont a döntéshozók számára, hogy az operatív döntéseknek legyen egy távlati fókusza.
- Külső szereplők számára a település azon önmeghatározása, amiből kiolvasható milyen szellemiségben és értékek mentén gondolkodik a település, milyen fejlesztéseket tud befogadni.
- A lakosok szándékainak azon összessége, ami azt fejezi ki, hogy milyen lakóhelyet képzelnek el maguknak.

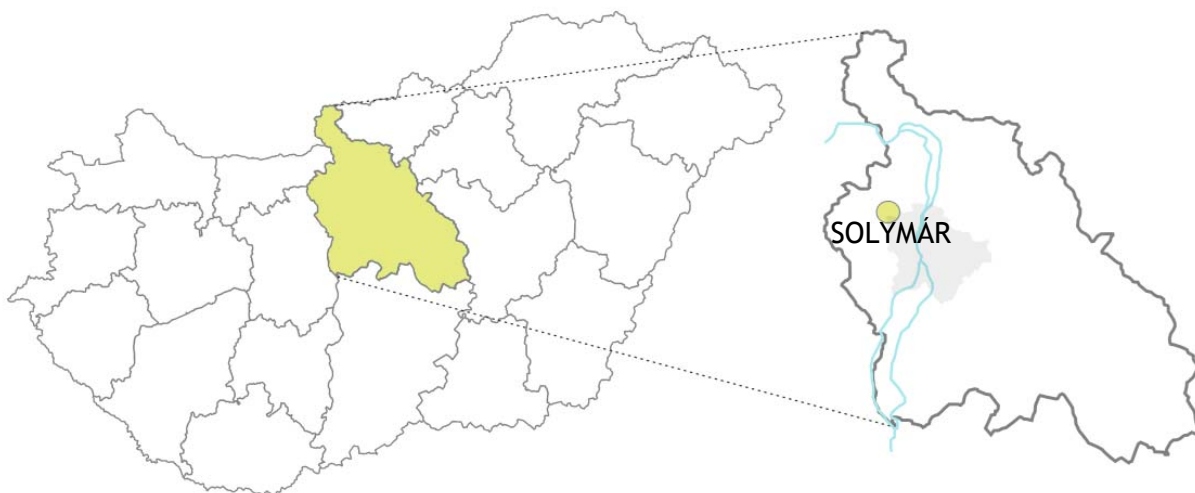
2.1. A FEJLESZTÉS IDŐSÍKJA

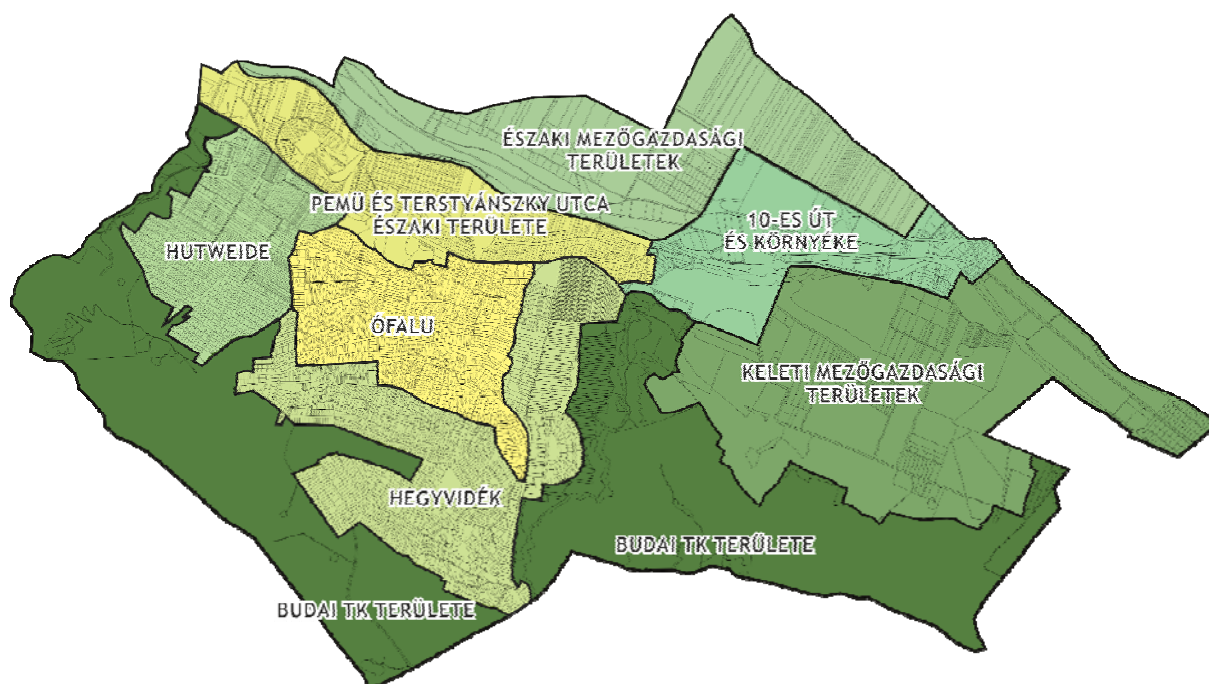

Múlt értékei: A jövőbeni fejlesztések tervezése során szükséges, hogy legyenek olyan támpontok, amik segítik, hogy a fejlesztések biztos alapokon nyugodjanak. Ebben nagy segítséget nyújt, ha egy település visszatekint múltjára. Nem lehet olyan fejlesztéseket végrehajtani, amik nem veszik figyelembe a múlt értékeit, hagyományait. Ebből a szempontból Solymár szerencsés helyzetben van, hiszen életének fontos részét képezik a múlt értékei.

A jelen kihívásai: Solymár lakosságának száma növekszik. A folyamat a beköltözőknek és a volt zártkerti egységek lakóegységekké való folyamatos átalakulásának tudható be. Ezek a változások társadalmi, intézményi, fenntarthatósági és közműellátási konfliktushelyzeteket hordoznak magukban, amik kezelésére ki kell dolgozni a megfelelő eszközöket. A településen bekövetkezett változások előnyeinek feltérképezése mellett látni kell, azokat hogyan lehet a település, helyi közösség gyarapodására felhasználni.

A jövő lehetősége: Solymár a Budai-hegységben, a Pilis által határolt Pilisi medence szélén található, lejtős település. Solymár Pest megyében, a budapesti agglomeráció északnyugati szektorában található nagyközség, amely a Pilisvörösvári járás (és kistérség) része. A nagyközség a járási központtól, Pilisvörösvártól 8 km-re fekszik, a megyeszékhellyel és egyben a fővárossal, Budapesttel határos. A település fekvése, természeti adottságai és története egyaránt megfelelő alapot biztosít a fejlődésre. Az M0 budai szakasza, valamint az új 10-es út majdani megépülése tovább lendítik megközelítési lehetőséget és gazdasági szerepkört.

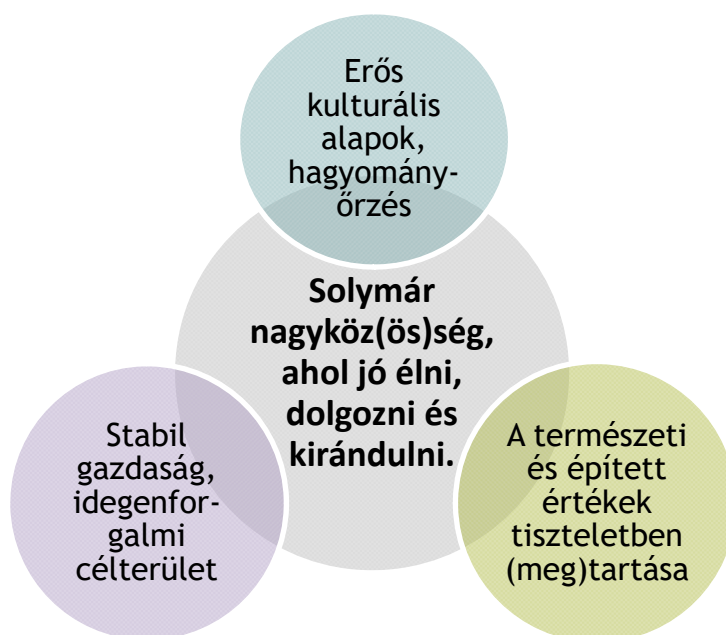
Solymár elhelyezkedése és településrészei (forrás: saját szerkesztés)

A nagyközség fejlődését jelenleg is olyan tudatosan irányított, pozitív hatású folyamatok jellemzik, amelyeket továbbra is szem előtt tartva és követve, valamint figyelve a veszélyeztető tényezőkre, megteremthető és megszilárdítható a stabilitás. A kérdés, hogyan tudja ezeket az adottságokat továbbra is optimálisan kihasználni. Ehhez van szükség egy településfejlesztési vízióra, amelynek valóra váltásához tudatos, konzekvens településfejlesztési beavatkozások megvalósításával lehet eljutni. A jövőkép az adott helyzet külső és belső tényezők által befolyásolt megvalósítható törekvések együtteséből eredő, hosszú távon kívánt településfejlesztési pályának végeredménye. Solymár elérendő jövőképe:

Solymár nagyköz(ös)ség, ahol jó élni, dolgozni és kirándulni.

Solymár jövőképe több összetevőből áll, melyek a nagyközség adottságaira épülve, irányt adnak a fejlesztési célok megvalósulásához. A jövőkép összetevői egyben településfejlesztési alapelvek, melyeket a TFT lefektet. A döntéseknél elsőbbséget kell, hogy élvezzen a Solymár jövőjét, fejlődését meghatározó jelen stratégia.

Solymár nyugodt, kiegyensúlyozott és természetközeli hangulata a kiemelkedő táji értékek jelenléte, a támogató önkormányzat és a hosszú múltra visszatekintő történet, a kulturális hagyományok adják. A nyugodt életteret mégis nyüzsgő agglomerációs nagyközségi forgalom, intézményhálózat, kereskedelmi gócpontok hálózata szövi át. A nagyközség lakosságának száma növekszik, ezért is kiemelten fontos a település számára, hogy oly módon fejlődjön, hogy a lakosság igényeit kielégítse, a döntések szolgálják a település helyi gazdaságának élénkítését, de emellett megtartsa természeti értékeit.

2.2. A JÖVŐKÉP PILLÉREI

Solymár jövőképe több összetevőből áll, melyek a település adottságaira épülve, irányt adnak a fejlesztési célok megfogalmazásához.

Erős kulturális alapok, hagyományörzés

Az élhető település megteremtése egy folyamatosan változó cél, hiszen a lakosság igényei és a környezeti feltételek állandóan változnak, ezért az Önkormányzatnak is folyamatos feladata ezen szükségletek feltérképezése és kielégítése. Solymár Nagyközség Önkormányzatának továbbra is a lakosok szükségleteinek figyelembevételével kell kialakítani azt az intézményi hátteret, mely minden korosztályt figyelembe vesz, legyen az oktatás, egészségügy, szociális ellátás, idősek, vagy családok támogatása.

Solymáron a II. világháborúig a lakosság döntő többsége sváb volt - bár mára már a magukat svábnak vallók szerény kisebbségben vannak -, így fontos a nagyközség számára a régi hagyományainak ápolása. Solymár társadalmát tekintve a saját hagyományaihoz ragaszkodó, a nemzetiségi kultúrát ápoló népeségből eredő erősségek kiaknázását, és a beköltözők integrációját, az identitásuk erősítését jelenti. Ennek megvalósulásához olyan gazdasági és infrastrukturális alapok kellenek, hogy az embereknek lehetőségük legyen itt dolgozni, kapcsolódni, amely által az idetartozás érzése erősödhet.

A hagyományok ápolása mellett emellett új közösségformáló szokásokat, programokat bevezetése is fontos, hogy az újonnan beköltözők és a régi solymári múltra visszatekintő lakosok közösen alakítsanak ki szokásokat. Ebben nagy segítségre lehetnek a helyi civil szervezetek, szerveződések, melyek bevonásával elérhetők a különböző korosztályok és érdeklődéskörű emberek. A helyi szervezetek mellett az aktív térségi kapcsolattartás is erősítheti a közösség identitását, Érdemes fenntartani a kapcsolatot és közös programokat indítani mind a környező településekkel, mind a testvértelepülésekkel.

Stabil gazdaság, idegenforgalmi célterület

Szükséges megfogalmazni, milyen gazdasági szereplőkkel szeretne együttműködni a település, melyek értékei megegyeznek Solymár víziójával és hosszú távon együtt tudnak működni az Önkormányzattal. A helyi vállalkozókkal, vállalkozásokkal, termelőkkel való közös gondolkodás és munka segítheti a települést a fenntartható gazdasági fejlődés útján, mely új értékeket és munkákat teremthet a közösség számára.

Át kell gondolni a jelenleg a településen található gazdasági telephelyek, vállalkozások környezeti eltartóképességre, településszerkezetre gyakorolt hatását, s olyan fejlesztések megvalósítására van szükség, melyek javítják a települési életminőséget. A helyi funkcióbővítés a lakosság és a látogatók komfortérzetét javíthatják. Az aktív szolgáltató és kereskedő szereplők kiegészíthetik egymást, az Önkormányzat pedig támogathatja a helyi termelőket, hogy intenzíven rész vállaljanak a termékeik értékesítésében, ezzel is előtérbe helyezve a solymári hagyományokat és értékeket.

Döntéshozatalnál egyik kiemelt szempont, hogy a döntés szolgálja a település helyi gazdaságának élénkítését. Amennyiben az önkormányzat helyi gazdasági fejlesztést, beruházást közvetlenül nem tud végrehajtani, úgy minden lehetséges törvényes eszközzel elősegíti az ilyen jellegű beruházást, munkahelyek létesítését, megtartását.

Solymár a főváros budai oldalához csatlakozó agglomerációs település, turisztikai szempontból rengeteg potenciál van benne, melyek egy része már ma is kihasználásra kerül, de érdemes oly módon fejleszteni az idegenforgalmi szolgáltatásokat, hogy az év minden évszakában lehetőségeket kínáljanak a turisták számára. A szelíd turizmus formái anélkül növelik a szabadidős lehetőségeket, hogy károsan hatnának a környezetre, tájra, vagy a lakóközösség mindennapjaira, ezért az ilyen lehetőségek támogatása ajánlott.

A természeti és épített értékek tiszteletben (meg)tartása.

Solymár domborzati adottságainak köszönhetően egyedi arculattal rendelkezik. Solymár a Dunántúli-középhegység nagytáj, Dunazug-hegyvidék középtáj, Pilisi-medencék és a Budai-hegyek kistáj találkozásánál helyezkedik el. A település északi lakó- és mezőgazdasági területei a Pilisi-medence, míg az erdővel borított déli hegyvidék a Budai-hegyek része. Azonban az emberi jelenlét nagyban befolyásolta a tájat, az eredeti növényállomány csak a település erdős részein le lehet fel, melyen Solymár közigazgatási határán belül a déli részeken húzódnak. A település vezetése, üzemeltetése során minden döntés esetében már a döntés-előkészítés során kiemelt figyelmet kapnak a környezet- és természetvédelmi szempontok, különösen a helyi környezeti és természeti értékek.

A települést körülölelő változatos természeti környezetre értékként kell tekintenie a település lakóinak, hiszen a zöldfelületek mennyisége és minősége meghatározó tényezője a települési életminőségnek, s a környezeti tényezők nagy hatást gyakorolnak a település társadalmára, s a társadalmon belül az egyes egyének életminőségére, valamint a gazdasági teljesítőképességre.

A természeti környezet mellett a hagyományos sváb népi építészet megmaradt emlékei, a falusias jelleg és településkép is védendő. A jelenlegi településkép megtartását minden fejlesztés esetében figyelembe kell venni és be kell tartatni. A védett, védendő építmények esetében meg kell találni az állapotmegtartás, illetve a méltó hasznosítás lehetőségeit.

A település közúti elérhetősége mind a helyi lakosság, a látogatók, illetve a gazdasági szereplők számára fontos. Ezért a közutak folyamatos fejlesztése, az alternatív közlekedésformák lehetőségeinek megteremtése az önkormányzat és a közútkezelő feladata. A helyi utak biztonságossá tétele, a kül- és belterületeken lévő útszakaszok megfelelő burkolása, csapadékelvezetésének megoldása, közvilágítás, padkák, illetve, zöldsávok kialakítása, mind a településen közlekedők biztonságát erősítik. Az egyes utak fejlesztésére való igényeket az Önkormányzatnak kell felmérnie és gondoskodnia a pénzügyi források megteremtéséről.

A Pilisi-medencét és a Budai-hegységet egyre többen fedezik fel kerékpárral, egyéb alternatív közlekedési formákkal. Gyalogos és kerékpárutak kialakításával a település egyre inkább elérhetővé válik, ezzel a helyi turizmust is erősítve. Az utak közvilágításának megoldásával, utcabútorok kihelyezésével és kerékpáros pihenők létesítésével a helyiek és a látogatók számára is komfortosabbá válik a közlekedés.

2. FEJLESZTÉSI CÉLOK

A jövőkép összehangolt cselekvés nélkül nem érhető el. Fontos tehát, hogy a jövőkép megvalósulását meghatározó fejlesztési célok meghatározásra kerüljenek, hogy aztán azok megvalósításán a település döntéshozói, gazdasági szereplői és lakossága együtt munkálkodhasson.

2.1. HORIZONTÁLIS CÉLOK

A horizontális célok olyan szempontok, amik általánosságban elősegítik a koncepcióban megfogalmazott tartalmak hatékony működését, elérését. A horizontális célok olyan szemléleti alapvetések, melyek át kell szőjék a fejlesztési döntések összességét.

- **Partnerség és kommunikáció:** A település közigazgatási területén munkálkodó gazdasági szereplőkkel való érdemi kommunikáció segíthet előlendíteni mindenki érdekének érvényesülését. A lakosság bevonása pedig a fejlesztésekbe a szerethetőséget és a megfelelő funkcionalitást biztosítja. A modern kommunikációs felületek fejlesztése, bővítése mellett a személyes találkozások elősegítése is fontos. A település földrajzi helyzetéből adódóan több szinten is hatékony együttműködésre léphet tágabb és szűkebb környezetével egyaránt: a szomszédos településekkel, a járással, a fővárossal, a Pilisi medence településeivel stb. Ennek megfelelően Solymáron olyan fejlesztések történjenek, melyek együttműködésre, tájékoztatásra alapozódnak.

Solymáron szükséges valamennyi szervezettel és partnerrel való együttműködés, az országos, megyei és helyi közigazgatási rendszerekkel és szakhatósági szervekkel való kölcsönösen előnyös partnerségi viszony kialakítása és további fejlesztése. Cél, hogy az önkormányzat jól működő és rendszeressé tegye kapcsolatát a Solymáron tevékenykedő gazdasági szereplőkkel, illetve a nagyközség közéletét meghatározó - érdemi tevékenységet végző - civil szervezetekkel, melynek során keresse a kapcsolattartást és párbeszédet.

- **Környezettudatosság:** A település természeti adottságai, értékei, valamint a lakosság és a településvezetés nyitottsága, jó példamutatása kiváló alapul szolgálnak a környezetre érzékeny látásmód kialakítására. Solymár lakosainak érdeke a természeti és épített környezeti értékek fenntartása, a környezetünk védelme. A nagyköz(ös)ség hozzáállása kihat a tágabb térségre, az egész életterünkre, a mai világunkban a globális szemlélet elengedhetetlen a fejlesztések - vagy pont annak elmaradása - melletti döntések meghozatala során.

2.2. ÁTFOGÓ CÉLOK

A fejlesztési célok az átfogó és a hozzájuk tartozó részcélok összessége. A célrendszer megmutatja a Solymár adottságaira épülő célok kapcsolatát. Az átfogó célok a település értékeire alapozva meghatározza azokat az irányokat, melyek a majdani integrált fejlesztéseken át Solymárkivánt jövőjének elérését szolgálják.

Az átfogó célok megvalósulásának időtávja hosszú táv, melynek középtávú stratégiai célelemei is vannak. Az átfogó, általánosan elérni kívánt célok egymástól markánsan nem elkülöníthetők, hatnak egymásra. Sok esetben egy átfogó cél elérésével a másik átfogó cél számos elemének elérése is biztosított, hiszen ugyanazon jövőkép eléréséért kerültek megfogalmazásra.

Az átfogó célok alá rendeződnek a részcélok, melyek ugyan egymással is összefüggésben vannak, prioritásuk alapján azonosítható, mely átfogó cél elérését segítik leginkább. Az átfogó célok egyben tematikus célok is, egy-egy tág témakör köré rendeződnek.²

Á 1 / A közösségi kohézió erősítése, a helyi kultúra megőrzése és továbbadása

Solymár esetében nagy jelentősége van a sváb gyökereknek. Ezek ápolása, megtartása, bemutatása, a hagyományok megőrzése a közösségi összetartozás szempontjából kiemelt fontossággal bír. Azonban a fővárosból betelepült magasan kvalifikált értelmiségiek és a vállalkozók száma is meghatározó, jellemző a jelentős gazdasági és kulturális tőkével rendelkező társadalmi csoportok megtelepedése.

² Kék a társadalom, lila szín a gazdaság és zöld a környezeti témaköröket jelöli.

A különböző gyökerekkel rendelkező lakosok térbeli elkülönülése nem jelenik meg Solymáron. Azonban annak érdekében, hogy a nagyközség lakói közösségként működnek, továbbra is fontos az összetartozás, a közösségi szellem erősítése. Hiszen egy település akkor válik igazán élővé, élhetővé, ha az ott lakók magukénak érzik, érzelmileg kötődnek hozzá, s ezért tenni is képesek.

A népesség megtartása, a bővülési folyamat kézben tartása a település pozitív jövőjének alapja, a létbiztonság, a munkalehetőségek és a megfelelő életkörülmények biztosítása mellett. A családbarát, működőképes funkciókkal és környezettel a betelepülők vonzása együtt jár.

Á 2 / A helyi gazdaság fenntartható élénkítése

A gazdasági fejlesztések két alapvető megközelítésben tervezhetők. Az első megközelítésben a hiányzó erőforrások kívülről kerülnek pótlásra, vagyis a befektetők támogatásokkal ösztönznek annak érdekében, hogy betelepüljenek, fejlesztéseket eszközöljenek a településen. A második esetben az a törekvés dominál, hogy a település saját erőforrásaira építve, az erőforrásokat hatékonyabbá téve a helyi szereplők kerülnek „inspirálásra”. A lakosság szükségleteit jellemzően a helyi vállalkozások szolgálják ki.³

Solymár a lakosságának szükségleteit kívánja kielégíteni. Ennek érdekében szükséges minél inkább diverzifikálni a helyi gazdaságot, a helyi szereplőkkel aktív párbeszédet folytatni, innovatív, környezettudatos gazdasági megoldásokat alkalmazni.

Á 3 / A települési, táji környezet értékőrző fejlesztése

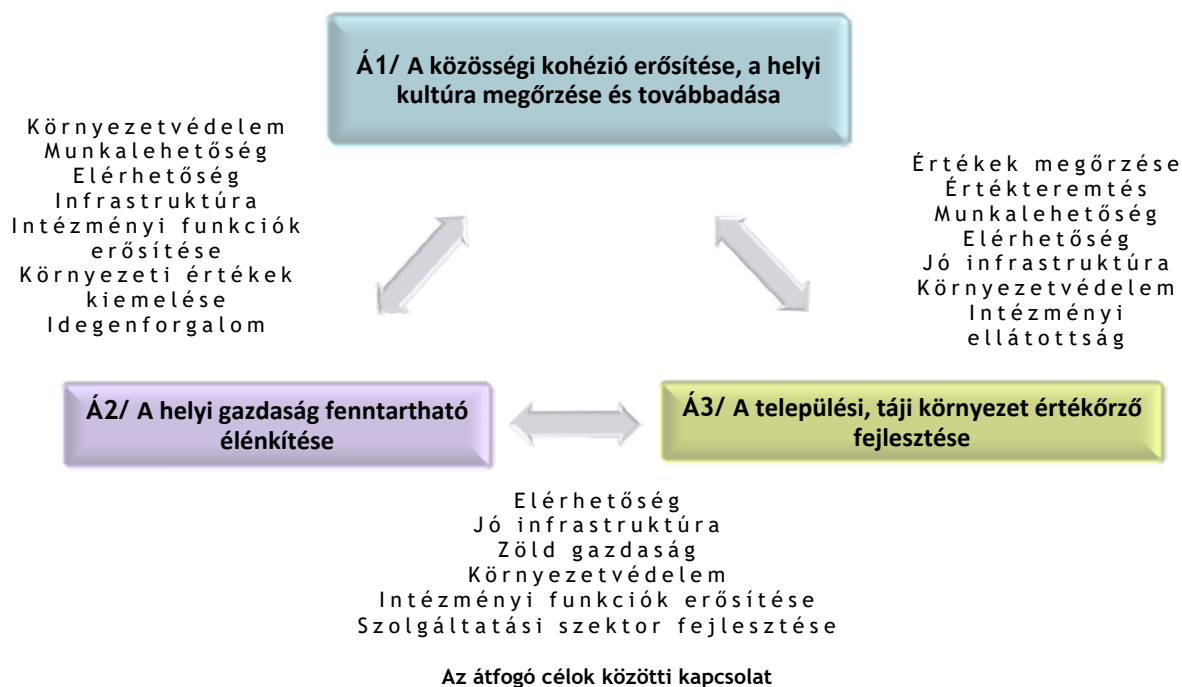
Solymár központja nyugodt, karakteres építészeti arculattal rendelkezik, melyet a hétköznapi élet tesz nyüzsgő élettérre. A nagyközség számos olyan értékkel bír, melynek megőrzése az egyes fejlesztések során kiemelten kezelendő. Ezek közé tartozik a település hagyományosan kialakult szerkezete, egyes karakteres utcaképek, teresedések, illetve épített értékek.

Solymár fejlődése értelemszerűen területi változásokkal is jár, s ennek során a legfontosabb feladat az előre gondolkodás és tervezés, illetve a kitűzött célok lépcsőről lépésre történő megvalósítása. A területi fejlesztésekhez egyaránt szükséges a kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése.

A fenntarthatóság és a klímaadaptáció érdekében át kell gondolni a település jelenleg meglévő, már kiépített közműrendszerét, illetve természeti értékeit, melyek fejlesztésekkel kiegészíthetők, segíthetik egymást. Érdemes természetes megoldásokban gondolkodni mind a szennyvíz, csapadékvíz kezelése, mind az energiatermelés esetében. A környezetkímélő megoldások a természeti értékek védelmére is lehetnek. Mivel Solymár domborzatából adódóan érzékeny a vízerózióra, talajerózióra, a csapadékvizet már az erdős területeken, vagy mezőgazdasági területeken érdemes visszatartani és ott helyben fel is használni. Energiaközösségek kialakításával pedig a település részben önállóan gondoskodhat energiaszükségleteiről, ami hosszútávon pénzügyi és környezetvédelmi szempontból is kifizetődő.

A település fejlődése szempontjából kiemelten kezelt ágazatok még: a közlekedés problémáinak megoldása, az idegenforgalom és a korszerű, környezetbarát ipar, kereskedelem és szolgáltatás fejlesztése, valamint a település üzemeltetésének egyre magasabb színvonala.

³ A megközelítések alapját a Területfejlesztési füzetek (2) - Helyi gazdaságfejlesztés, Ötletadó megoldások, jó gyakorlatok c. kötet adja.

2.3. CÉLRENDSZER

Solymár célrendszere a 2015 őszen elfogadott Fenntartható Fejlődési Keretrendszer⁴ és annak gerincét képező célrendszer végrehajtását, azaz a világ fejlődési pályájának fenntartható irányba állítását támogatja. A keretrendszer alapjait a kiegyensúlyozott társadalmi fejlődés, a tartós gazdasági növekedés és a környezetvédelem képezik.⁵

Sustainable Development Goals⁶ Forrás: <https://sdgs.un.org/goals>

A kapcsolódó cél ikonja (Sustainable Development Goals) az egyes fejlesztési célok bemutatásánál (lásd. stratégia fejezetben) megjelenítésre kerül, amellett, hogy kifejtésre kerül a vonatkozó cél, milyen módon tudja támogatja a globális célokat.

⁴ A 2012-ben megrendezett Rio+20 ENSZ konferencián született döntés alapján 2015-ben került sor a 2015 utáni Fenntartható Fejlődési Keretrendszer elfogadására.

⁵ <https://ensz.kormany.hu/agenda-2030>

⁶ fenntartható fejlesztési célok

Solyvár nagyköz(ös)ség, ahol jó élni, dolgozni és kirándulni.

Erős kulturális
alapok,
hagyomány-
örzés

Stabil
gazdaság,
idegenforgal-
mi célterület

A természeti és
épített értékek
tisztelőben
(meg)tartása.

C S E L E K V É S I P R O G R A M

Á1/ A KÖZÖSSÉGI KOHÉZIÓ
ERŐSÍTÉSE, A HELYI KULTÚRA
MEGŐRZÉSE ÉS TOVÁBBADÁSA

R1/ ÖSSZETARTOZÁS ERŐSÍTÉSE,
KULTURÁLIS ÉLET FEJLESZTÉSE
/Közösségi rekreációs
lehetőségek, rendezvények
körének bővítése/
/Tradicionális hagyományörzés/
/Civil részvétel élénkítése, civil
szervezetek munkájának
elősegítése/

R2/ NÉPESSÉGSZÁM
VÁLTOZÁSÁNAK „KÉZBEN
TARTÁSA”
/Meglévő népesség megtartása/
/Összetartozás erősítése/
/Fenntartható és ütemezett
településfejlesztés/
/Tartalékkerületek/
/Vállalkozások helyben tartása -
a munkahelyi ingázás
csökkentése/
/Településbarát önkorm.-
pénzügy források/

R3/ INTÉZMÉNYI ELLÁTÁS, -
RENDSZER FEJLESZTÉSE
/Oktatás, nevelés fejlesztése/
/Szociális ellátás fejlesztése/
/Egészségügyi terület
fejlesztése/ /Térsgéi
kapcsolatok erősítése az
elérhető szolgáltatások
bővítésének érdekében/
/Településbarát önkormányzat -
innováció/ /Modern energetika/
/Köz- és közlekedésbiztonság
elősegítése /

Á2/ A HELYI GAZDASÁG
FENNTARTHATÓ ÉLÉNKÍTÉSE

R4/ SOLYMÁR, MINT A
TURIZMUS FEJLESZTÉSÉNEK
CÉLTERÜLETE
/Turisztikai szolgáltatások
fejlesztése/
/Turisztikai feltételek
kialakítása/

R5/ HELYI VÁLLALKOZÁSOK
TÁMOGATÁSA, MEGTARTÁSA
/Szemléletformálás, támogató
közeg kialakítása/
/Helyi kisiparosok, helyi
termékek piacának
fejlesztése/
/Háttértámogatás/
/Vállalkozások helyben
tartása - a munkahelyi
ingázás csökkentése/
/Településbarát önkorm.-
pénzügy források/

R6/ GAZDASÁGI TERÜLETEK
FEJLESZTÉSE
/Fizikai környezet fejlesztése/
/Területbiztosítás/

R7/ HELYI ÉRTÉKEKEN ALAPULÓ
MEZŐGAZDASÁG
/Talajvédelem/
/Klímaadaptáció/
/Mezőgazdaság, mint
hagyományos érték/
/Erdőgazdálkodás/

Á3/ A TELEPÜLÉSI, TÁJI KÖRNYEZET
ÉRTÉKŐRZŐ FEJLESZTÉSE

R8/ A TÁJI, TERMÉSZETI KÖRNYEZET
MEGŐVÁSA
/Védett és védendő értékek
megővése/ /Értékek bemutatása,
táji értékek védelme/
/Vizes élőhelyek védelme/
/Vízbázis-rendszer védelme/
/Környezeti elemek további
védelme/
/Partnerség biztosítása/
/Rekultiváció/

R9/ AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET
ÉRTÉKŐRZŐ VÉDELME
/Építészeti örökség megőrzése/
/Erőforrásként való kezelés/
/Települési arculat formálása,
tisztaság, igényesség fokozása/
/Meglévő épületállomány
korszerűsítése/
/Akciónterület/
/Tartalékkerületek és egyéb
fejlesztési területek/

R10/ INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS
/Környezetbarát egyéni közlekedés
népszerűsítése/
/Közösségi közlekedés nagyobb
térnyerése/
/Közúti közlekedési rendszerek/
/Hatékony vízgazdálkodás, víz- és
szennyvízcsatorna hálózat
fejlesztése/ /Kék- zöld
infrastruktúra hálózat fejlesztése/
/Modern energetika/

K O N K R É T P R O J E K T E L E M E K

I N T É Z K E D É S E K , B E A V A T K O Z Á S O K

VÖLGYZUGOLY MŰHELY KFT. 2022.

www.vzm.hu

A településfejlesztési terv célrendszerében az átfogó célok is tartalmaznak olyan témaköröket, melyek erősen összefüggenek, szinergiában vannak egymással. Az egyes részcélok átfogó célokhoz való kapcsolódásuk erőssége alapján került „besorolásra” az átfogó célokhoz. Az átfogó és részcélok szinergiájának erősségét, a kapcsolódást az alábbi táblázat mutatja:

ÁTFOGÓ CÉL	Á1/ A közösségi kohézió erősítése, a helyi kultúra megőrzése és továbbadása	Á2/ A helyi gazdaság fenntartható élénkítése	Á3/ A települési, táji környezet értékőrző fejlesztése
RÉSZCÉL			
R1/ ÖSSZETARTOZÁS ERŐSÍTÉSE, KULTURÁLIS ÉLET FEJLESZTÉSE	✓✓✓	✓✓	✓✓✓
R2/ NÉPESSÉGSZÁM VÁLTOZÁSÁNAK „KÉZBEN TARTÁSA”	✓✓✓	✓✓	✓✓
R3/ INTÉZMÉNYI ELLÁTÁS, -RENDSZER FEJLESZTÉSE	✓✓✓	✓✓	✓✓
R4/ SOLYMÁR, MINT A TURIZMUS FEJLESZTÉSÉNEK CÉLTERÜLETE	✓✓✓	✓✓✓	✓✓
R5/ HELYI VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA, MEGTARTÁSA	✓✓✓	✓✓✓	✓
R6/ GAZDASÁGI TERÜLETEK FEJLESZTÉSE	✓	✓✓✓	✓
R7/ HELYI ÉRTÉKEKEN ALAPULÓ MEZŐGAZDASÁG	✓✓	✓✓✓	✓✓✓
R9/ A TÁJI, TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA	✓✓	✓	✓✓✓
R10/ AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKŐRZŐ VÉDELME	✓✓	✓	✓✓✓
R11/ INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS	✓✓	✓✓✓	✓✓✓ ⁷

Számos rész cél megvalósulása erősíti több átfogó cél eléréséhez vezető utat. Solymár nem fogalmaz meg olyan rész célt, melyek ellentétesek lennének egymással. A célrendszer kialakítása során az egymást erősítő hatások figyelembevétele kiemelt szerepet játszott.

A rész célok szinergiája által a rész célokhoz kapcsolódó lehetséges beavatkozások szinergiája is biztosított.

⁷ A 3 pipa a szétválaszthatatlan, a 2 pipa a kiemelten erős kapcsolatot jelzi, míg az 1 pipa az általános szinergiát jelenti a táblázatban.

3. STRATÉGIA

Á1/ A KÖZÖSSÉGI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE, A HELYI KULTÚRA MEGŐRZÉSE ÉS TOVÁBBADÁSA

A közösségi identitás megőrzése nagyban hozzájárul az település egyedi arculatának kirajzolódásához. A lokalitás fontosságának hangsúlyozása érdekében a települési identitástudatot szükséges támogatni, melynek része a közösségi programok szervezése mellett a lakókörnyezet megújítása, a letelepülők befogadása is. A lakosság aktív részvétele a programokban, azok kidolgozásában biztosítja, hogy a programban résztvevők sokkal inkább magukénak érzik a települést, illetve annak fejlesztéséért hatékonyabban fel tudjanak lépni.

R1/ Összetartozás erősítése, kulturális élet fejlesztése

Fenntartható fejlesztési célok,
melyek elérését az R1-es cél
támogatja

Solymár gazdag történelmi múlttal rendelkezik. A települési hagyományok, a helyi értékek speciális szerepet töltenek be a település életében, hiszen képesek arra, hogy összekössék a múltat a jelenrel. Solymár egyik fő vonzerejét - a kiváló elhelyezkedés mellett - a kulturális élet adja. A település életének, az „élhető falu” megvalósulásának legfontosabb pillérei a kulturális, a sport és az ifjúsági programok és kínálatának magas színvonala, melyben a helyi lakosoknak lehetősége nyílik a tradíciók ápolása mellett a kapcsolatok erősítésére is.

A településnek a meglévő értékeire támaszkodva, ápolnia kell hagyományait, ami a közösség erősítő ereje miatt fontos, valamint az idegenforgalmi kínálatot is színesítheti.

Közösségi rekreációs lehetőségek, rendezvények körének bővítése

A kulturális programok forrásait Solymáron - a csökkenő állami szerepvállalás ellenére is - szinten tartják, a Művelődési Ház „teltházzal” működik. Az elmúlt időszakban az Apáczai Csere János Művelődési Ház és Könyvtár tetőcseréjével, az udvarának fejlesztésével, komfortosabbá tételével kiváló helyszínt biztosít a szabadidő programok számára is. Emellett Solymár Tájháza megvétele és átépítése új kulturális helyszínt biztosít, azonban továbbra is hosszú távú cél egy új, nagyobb rendezvényterem kialakítása a településen. A Solymári Településüzemeltetési Kft. 2014. évtől a Búcsú rendezvény mellett a Majális műszaki lebonyolítását is vállalta. Egyre több rendezvényben működik közre, az ezzel kapcsolatos feladatok is évről évre nőnek. Az iskola B épületének bővítésével lehetőség nyílt további kulturális rendezvényhelyszínek kialakítására.

Solymáron a nemzetiségi, hagyományörző és művészeti csoportok támogatása, népi hagyományok újjáélesztése folyamatos. Solymár német nemzetiségi hagyományainak ápolása, őrzése és ezek (nyelv, kultúra, hagyományok stb.) a fiataloknak való átadása szintén kiemelt fontosságú feladat. A helyi civil szervezetek támogatására kiírt pályázat folyamatosan segíti a kultúra életben tartását, valamint a kulturális színvonal növekedését, de egyúttal az aktív szervezeti működést is megkívánja, mert önerőt is feltételez a pályázati összegek mellé. A hagyományokat számos csoport, társadalmi szervezet ápolja, azonban a hagyományok és a kultúra ápolásának lehetőségei bővíthetők. A hagyományos, rendszeresen megrendezett események sora szélesítheti a helyi értékeket, hagyományokat, a településhez kapcsolódó művészeti ágak figyelembevételével. A kulturális célok meghatározásánál figyelembe kell venni a környező települések és a térség kulturális stratégiáját, hogy a programok egymást kiegészítsék, erősítsék, s ne konkuráljanak egymással.

Az egészségmegőrzés, az egészséges életmód szempontjából minden generáció számára alapvető fontosságú. A mozgásszegény életformával szemben helyi szinten is cselekvési programokat kell létrehozni: sportélet támogatása, kirándulások szervezése. A megfelelő programok mellett fontos fejleszteni azokat a helyszíneket, melyek hozzájárulnak az egészség megőrzéséhez, illetve amelyek helyszínt biztosítanak a sportolásra. A kerékpárút-hálózat fejlesztése, a sportpálya-fejlesztés az egészséges életmódra való nevelés fontos eleme ennek.

Civil részvétel élénkítése, civil szervezetek munkájának elősegítése

Solymár életében fontos szerepe és funkciója van a helyi civil szervezeteknek. Szükségesnek tartja az Önkormányzat valamennyi szervezettel és partnerrel való együttműködést, kölcsönösen előnyös partnerségi viszony kialakítását és további fejlesztését. Ezen szervezetek támogatása segíti az Önkormányzatot a fejlesztési stratégiájának megvalósításában, illetve fontos szereplői a helyi közösség szervezésének. A fejlesztések és így a településfejlesztési terv céljainak elsődleges célcsoportja a helyi lakosság, ezért a fejlesztések megvalósítása esetén az ő szempontjait kell elsődlegesen figyelembe venni, illetve azok a fejlesztések jellemzően nagyobb támogatást élveznek, ahol a helyi lakosok a megvalósítási vagy tervezési folyamatban bevonásra is kerülnek.

Cél, hogy az önkormányzat jól működővé és rendszeressé tegye kapcsolatát a Solymáron tevékenykedő gazdasági egységekkel, illetve a nagyközség közéletét meghatározó - érdemi tevékenységet végző - civil szervezetekkel, melynek során keresse a kapcsolattartást és párbeszédet. Azonban hosszú távon nem tartható a csak önkormányzati támogatásból működő civil szervezetek támogatása. Arra kell őket ösztönözni (pl. önrész vállalásával) a civil szervezeteket, hogy minél több külső pályázati forrást vonjanak be munkájukba. A civil szervezetek informáltsága a pályázati támogatásokkal (ÁROP) jelentősen javult és az elmúlt ciklusban folyamatosan fejlesztették az együttműködést. A civil szervezetek figyelmét fel kell hívni a külső források megszerzésére.

A folyamatosan megújuló fejlődés és tájékozódás céljából ajánlatos lehetőségeinkhez mértén részt venni a különböző nemzetközi és hazai szövetségekben, szervezetekben. E szervezetekben való jelenlétet eredményességi szempontból az elmúlt évek során a testület felülvizsgálta és a fentiek szellemében meghozta a döntéseket a tagságról. Jelenleg a nagyközség két szervezetben tag: a PILISI KÖTET Egyesületben a térségi együttműködés céljával, a Magyar Települések Közvilágítási Egyesületében a közvilágítás üzemeltetése tárgyában. Az önkormányzat ápolja továbbra is a fennálló nemzetközi kapcsolatait (Wüstenrot és Csíkpálfalva) és törekszik új kapcsolatok kiépítésére.

A R1 cél elérését támogató prioritások:

Közösségi rekreációs lehetőségek, rendezvények

Tradicionális hagyományörzés

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- új, nagyobb rendezvényterem kialakítása
- Apáczai Csere János Művelődési Ház és Könyvtár épületének, az udvarának további fejlesztése, gépészeti átépítés
- kulturális rendezvények, szezonális fesztiválok szervezése
- gyermek- és családbarát programok biztosítása
- lakossági rekreáció helyszíneinek fejlesztése
- sportolási lehetőségek bővítése (futópálya építése, felnőtt játszótér, aktív park, gyerek kalandpark létrehozása)
- szociális, támogató rendezvények (ruha-, játék-adománygyűjtés)
- okos utcabútorok, tájékoztató elemek alkalmazása
- együttműködés környező településekkel
- testvértelepülési kapcsolatok ápolása
- helyi lovardák bevonása a helyi iskolások testnevelés oktatásába
- sporttelep rehabilitáció
- sportélet támogatása: sport klubok, helyi edzések támogatása, kedvezmények biztosítása
- részvétel, szervezési szerepvállalás a környék közös (regionális) rendezvényeiben
- rendezvénytér kialakítása
- információs központ létesítése
- a múlt, a jelen és a jövő bemutatása
- Solymár arculatát kiemelő fejlesztések
- oktatásba, nevelésbe való bevonása helyi hagyományoknak
- hagyományörző foglalkozások
- tematikus kultúrtörténeti séták, kirándulások szervezése
- modern médiaarzenál használata a hagyományok ismertetésére, programok szervezésére

**Civil részvétel élénkítése,
civil szervezetek
munkájának elősegítése**

- közösségi terek létesítése, rendezése
- az intézmények kulturális kínálatának bővítése
- a kulturális intézmények elérhetőségének javítása
- Helytörténeti Gyűjtemény fejlesztése
- Búcsú, Majális stb. megtartása
- nemzetiségi, hagyományörző és művészeti csoportok támogatása (folyamatos)
- egyesületek, civil szervezetek közötti együttműködés szorgalmazása, „összekapcsolása”
- civil kezdeményezések támogatása,
- lakossági „ötletbörze”
- civilek, egyesületek napja
- egyházi és társadalmi szervezetek támogatása
- civil bevonás erősítése
- önkormányzat és a társadalmi szervezetek között rendszeres konzultáció folytatása
- közösségi bevonásra vonatkozó kommunikációs stratégia kidolgozása
- közösségi tervezések

R2/ Népszámszám változásának „kézben tartása”

**Fenntartható fejlesztési célok,
melyek elérését az R2-es cél
támogatja**

Budapest közelsége a település népesség megtartása szempontjából kettős. Egyrészt sok esetben érvényesül a főváros elszívó hatása, ami leginkább a fiatalokat érinti. Más szemléleti felfogásban, úgy lehet erre tekinteni, hogy a főváros elérhetősége számos praktikus előnnyel jár. Azonban Solymár esetében a legnagyobb problémát a beköltözők magas száma, a népszámszám ugrása jelenti. Amellett, hogy érthető a kiköltözők természeti közeg közelségére, gyönyörű panorámára való igénye, a településnek az nagyobb köz(ös)séget is el kell tudni látnia.

Az Önkormányzat kiemelten kíván foglalkozni ezzel a területtel, hogy olyan jövőképet tudjon biztosítani a helyi fiatalok számára, amik a helyben maradást ösztönzik, azonban a fővárosból kiköltöző családok száma, azzal járó ellátási nehézségek könnyebben kézben tarthatóvá váljanak. Ez egy többlépcsős feladat, aminek kezdeti fázisa, hogy kialakuljanak azok a csatornák, amin keresztül figyelembe lehet venni a fiatal családok, gyermekeik és a helyben élő fiatal felnőttek igényét elvárásait a helyben elérhető szolgáltatások kapcsán, valamint az intézményi hálózat bővítésének is meg kell történnie, hogy a lakosság számának növekedésével lépést tudjon tartani.

Meglévő népesség megtartása

Fontos, hogy a település jó infrastruktúrával és közszolgáltatásokkal rendelkezik, nincsen jelentős elmaradás az alapfokú ellátás terén a városokkal szemben, illetve a közép- és magas fokú szolgáltatások könnyen elérhetők a közeli városokban. A fiatal lakónépesség megtartásának egyik eleme a középiskola megvalósítása, versenyképes tudás megszerzése érdekében, valamint a lakosság aktivizálása, az egész éven át tartó tanulás ösztönzése különböző tanfolyamok szervezésével.

Fontos lenne, hogy a solymári köz(ös)ségi tudás, ismeretek, tapasztalatok továbbadásra kerüljenek, de a tudás - amennyire lehet - helyben maradjon. A tudásmegosztással a gazdasági szereplők könnyebben összekapcsolhatók, a piaci kínálat könnyebben bővíthető.

Fenntartható és ütemezett településfejlesztés

A fenntartható település hatékony és kiegyensúlyozott szerkezettel rendelkezik, kompakt és vegyes használatú, ahol előnyben részesül a közösségi, a gyalogos és kerékpáros közlekedés. Solymáron

kiemelt cél, hogy a már kijelölt, beépítésre szánt lakóterületek ütemezetten, úgy épülhessenek be, hogy az infrastrukturális rendszer és az intézményhálózati ellátottság le tudja követni a változásokat. Solymár folyamatosan küzd az újonnan beépülő lakóterületek problémájával, a település lakossága folyamatosan nő, azonban az ellátási rendszer szűkös kapacitásokkal rendelkezik.

Cél tehát, hogy a területhasználat és az infrastruktúrák fejlesztése takarékos formát öltjön, az új területek igénybevétele helyett a már infrastruktúrával ellátott területek váljanak a fejlesztések célterületeivé.

Településbarát önkormányzat működtetése - pénzügyi források

Az önkormányzat elsődleges feladata a település működtetése, illetve ellátása, amit jogszabályok meghatároznak. A településen élők életkörülményeit, környezetét tehát az önkormányzat jelentősen befolyásolni tudja. Optimalizálást és ügyfél-centrikus fejlesztést szükséges megvalósítani a település működés-szervezeti struktúrái és folyamatai területén, ugyanakkor az oktatási intézményrendszert, a szociális- és egészségügyi ellátórendszereket folyamatosan a lakossági és gazdálkodói igényeknek megfelelően szükséges továbbfejleszteni.

Az önkormányzati források tervezése kiemelten fontos feladat, ami lehetővé teszi a település mindennapos működését, a fejlesztések megvalósítását a közösség érdekében. A településnek a fenntartható költségvetésre, pénzügyi tervezésre kell törekednie annak ellenére, hogy az elmúlt időszakban jelentősen csökkentek a központi hozzájárulások, miközben a feladatok ellátása további terheket jelent az Önkormányzatnak.

Az Önkormányzat eddig is aktívan figyelemmel kísérte a hazai és nemzetközi pályázati lehetőségeket, melyeket aktívan ki is használt. Az Önkormányzatnak továbbiakban is aktívan kell keresni a pályázati lehetőségeket, a különböző együttműködési kereteket. Solymárnak olyan településpolitikát kell folytatni, hogy a tervezett gazdasági és lakóterületi fejlesztések érdekében az önkormányzat településfejlesztési/településrendezési szerződést köt. A szerződésben meg kell határozni a fejlesztés végrehajtásának feltételeit. Számos gazdasági, környezetvédelmi és energetikai beruházás üzleti alapon is megtérül. Fontos ezen projektelemek feltérképezése, illetve megvalósításához pénzügyi modell felállítása, annak bemutatása.

Az államháztartásból érkező, helyi adókból, magánszemélyek jövedelemadójából, gépjárműadóból, iparűzésiadóból, szolgáltatások nyújtásából, ingatlanok, termőföldek értékesítéséből és egyéb csatornákból folynak be bevételek elsődlegesen. Kiadások pedig a saját és egyéb foglalkoztatottak, munkaadókat terhelő járulékadók, beruházások, dologi kiadások, üzemeltetés, árubeszerzés, munkanélküliséggel kapcsolatos ellátás, családtámogatás, lakhatási támogatás és egyéb kiadások képében jelennek meg. A helyi adórendszer módosítását jelenleg nem teszi lehetővé a jogi környezet, de vizsgálni szükséges annak átalakításának a lehetőségét, mely figyelembe veszi, hogy a rendszer hosszútávon finanszírozni tudja magát. Az adórendszer átdolgozása során mindig fókuszban kell lennie a településfejlesztési terv fejlesztési céljainak, illetve ebből adódóan a kedvezményezett célcsoportnak.

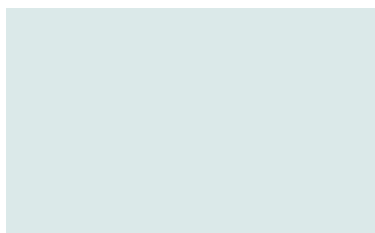
Az R2 cél elérését támogató prioritások:

Népesség megtartása, szakképzés biztosítása

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- népességmegtartó-programok kidolgozása;
- fiatalok számára oktatások, tanfolyamok szervezése;
- támogatása a felsőoktatásban tanulóknak;
- igényekhez igazodó mozgó szolgáltatások kialakítása;
- Környező települések (intézmények, szolgáltatások stb.) elérhetőségének összehangolása, javítása.
- szakoktatás: helyiség, intézmény, háttér-infrastruktúra biztosítása
- vállalkozásfejlesztési képzési programok megvalósítása
- egész éven át tartó tanulás ösztönzése
- együttműködés a helyi vállalkozókkal, kereslet felmérése
- fenntartható vállalkozások kialakításának oktatása a településen
- kőfaragás szakismeretének továbbadása

	<ul style="list-style-type: none"> helyi közigazgatás, intézmények munkatársainak folyamatos képzése családbarát rendezvények szervezése játszóterek különböző korosztályoknak
Összetartozás erősítése	<ul style="list-style-type: none"> lásd. R1-es részcélnál
Fenntartható és ütemezett településfejlesztés	<ul style="list-style-type: none"> tartalékterületek, fejlesztési területek ütemezett igénybevétele barnamezős beruházások előtérbe helyezése vegyes (nem monolakó-) funkciójú területek kialakítása lokális központok rendezése intézményrendszer fejlesztése a fejlesztések kapcsán önkormányzati területszerzés lehetőségének feltárása elővásárlási jog érvényesítésének jogi előkészítése szemléletformálás kötőtpályás közlekedési eszközökre való rászervezés megfelelő településrendezési terv közterületek megfelelő gyalogospreferenciájú területeinek kialakítása kisvízfolyások melletti szabadterületek megőrzése nagy forgalmat vonzó fejlesztések elkerülése a volt zártkerti területek kezelése: <ul style="list-style-type: none"> lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre szánt területek rendezett közterületek kialakíthatósága érdekében telektömbönkénti összefogás elősegítése az (építésjogilag) beépítésre szánt területek rendezett közterületeinek kialakíthatósága érdekében az infrastruktúra fejlesztése, kiépítése az (építésjogilag) beépítésre szánt területeken lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre nem szánt területeken létesíthető rendeltetésekről lakossági tájékoztatás az (építésjogilag) beépítésre nem szánt területeken történő környezetterhelő folyamatokról útlejegyzések elősegítése a jelenleg zártkerti, mezőgazdasági területekként besorolt lakóterületi besorolásának megállítása A meglévő belterületi tartalékok elsődleges kihasználása <ul style="list-style-type: none"> a már beépült területek „sűrítése” tömbbelső feltárásával szabad építési telkek hasznosítása
Tartalékterületek	<ul style="list-style-type: none"> lásd. R9-es részcélnál
Vállalkozások helyben tartása - a munkahelyi ingázás csökkentése	<ul style="list-style-type: none"> lásd. R5-ös részcélnál
Településbarát önkormányzat - pénzügyi források	<ul style="list-style-type: none"> pályázati környezet figyelemmel követése - szükség esetén pályázatírással foglalkozó szakemberekkel együttműködés; rendszeres tájékoztatás a pályázatokról, pályázati tanácsadás; önkormányzati adórendszer átalakításának vizsgálata: (kockázatok, lehetőségek a bevételek figyelembevételével) <ul style="list-style-type: none"> termőföld védelmi monitoringozás: pl. parlagterületek tulajdonosainak megbírságolása; zöld adózás: környezetvédelmi szempontok érvényesülése az építményadóban; gazdaságok letelepedését segítő intézkedések (adócsökkentés, kedvezményes földvásárlás stb.); nagycsaládosok támogatása helyi adókedvezményekkel

- vagy más módon;
- épített értéke védelmét ösztönző önkormányzati eszközök alkalmazása: helyi értékvédelmi rendelet, értékvédelmet ösztönző adózási rendszer, ezzel párhuzamosan támogatási rendszer;
- közalapítvány működtetése;
- egyesület létrehozása, bejegyzése, működtetése.

R3/ Intézményi ellátás, -rendszer fejlesztése

Fenntartható fejlesztési célok,
melyek elérését az R3-as cél
támogatja

Solymáron a humán közszolgáltatások megfelelő színvonalon működnek, a nagyközség lakossága számára az alapvető közszolgáltatások elérhetőek. A szomszédos Pilisvörösvár járási és kistérségi székhely, ahol az oktatási, egészségügyi, szociális és közigazgatási feladatok közül másodfokú feladatok is elérhetőek. Solymár tehát rendelkezik alapszolgáltatásokkal, melyek a helyi közösség és az oda látogatók életminőségét szolgálják, de törekedni kell a szolgáltatások sokszínűségének megteremtésére, a minőségi szolgáltatások a településre vonzására, valamint a lakókörnyezet minőségi fejlesztéseire.

A településen humán közszolgáltatásokat hat (három önkormányzati és három alapítványi) óvoda, két általános iskola (egy állami, egy alapítványi), valamint (a szociális ellátás keretén belüli, de oktatáshoz szorosan kötődő) bölcsőde látja el. A településen található még a Waldorf Pedagógiai Intézet, melyben jelenleg szakmai műhelyeket szerveznek, illetve kézimunka és kertművelő waldorf-iskolai szaktanári képzés folyik.

Oktatás, nevelés

A népességnövekedésre tekintettel a településnek meg kell vizsgálnia, hogy a kötelező feladatok ellátása (pl.: oktatás, illetve az egészségügyi- és szociális ellátás) hosszú távon milyen feltételek között fenntartható, illetve milyen eszközök állnak rendelkezésre a szolgáltatások színvonalának növelésére. A településnek át kell gondolnia, hogy a meglévő intézmények fenntartása, azok folyamatos karbantartása és fejlesztése; másrészt a hiányzó szolgáltatások ellátása önerőből vagy térségi összefogással biztosítható.

A nevelési, oktatási intézmények területén az elmúlt években több fejlesztés is zajlott, hogy a gyerekek minél komfortosabb és igényesebb környezetben fejlődhesenek. Annak ellenére, hogy az iskolák már nem az önkormányzat feladatkörébe tartoznak, folyamatos együttműködésre kell törekedjen az intézményfenntartó központtal, számos kisebb fejlesztést is sikerült megvalósítani az üzemeltetés során. Önként vállalt feladatként támogatja az iskolát és az oktatási és oktatáson kívüli programokat az önkormányzat.

Az oktatási intézményekben kiemelt fontosságú a környezet védelmére, a fenntarthatóságra való nevelés, emellett a település értékeire, hagyományaira irányuló ismeret átadása, a diákok identitástudatának kialakítására orientáló tanítás. Meg kell vizsgálni, hogy az iskolákhoz kapcsolódó sport-infrastruktúra elemek hogyan szolgálhatják aktívabban a település sportéletét.

A település népességnövekedése, a családtámogatási politika további gyerekszám-növekedést vetít előre, így komoly helyhiány alakulhat ki a bölcsődében, az óvodákban. Az óvodai férőhelyek növelése kiemelt feladat, minimum 1, de inkább 2 csoporttal növelni kell a kapacitást. De tervezett egy új óvoda építése is a Györgyhegyre. Hosszú távú cél középiskola megvalósítása Solymáron, aminek reálisan elsősorban nemzetiségi/alapítványi vagy egyházi fenntartásban kellene megvalósulnia.

Különbéféle társadalmi, szociális, családi okok miatt mindig lesznek olyanok, akik az oktatási rendszeren belül lemaradásban vannak kortársaikhoz képest. Ez a lemaradás fiatal korban még viszonylag kis befektetés mellett, hatékonyan csökkenthető. Az Önkormányzat támogatja az iskoláskorú gyermekekre kifejlesztett, felzárkóztatásukat segítő szakmai programok létrejöttét.

Hosszú távon a közétkeztetést is saját hatáskörben kell megoldani egy főzőkonyha kialakításával, aminek eredménye lehet az étkeztetés minőségének javulása.

Szociális ellátás és egészségügyi terület fejlesztései

Solymáron a szociális ellátást az Ezüstkör Szociális Gondozó Központ végzi, mely a következő szociális alapellátási feladatokat látja el: a házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, idős klubja, családsegítés és gyermekjóléti szolgálat. A rászoruló csoportok, egyének támogatásának feltételeit mindenkor ezen jellemzők, valamint az önkormányzat aktuális költségvetésének lehetőségei figyelembevételével kell kidolgozni. A demográfiai tendenciák vizsgálatával látható, hogy egyre több fiatal család költözik a településre, emellett nagy arányban élnek idősök is Solymáron, ezért a szociális hálózatnak minden rászorulóat segítenie kell. Az elmúlt évtizedben új védőnői helyiség került kialakításra, a rendelő üzemeltetése, kisebb karbantartások, javítások végrehajtása mellett. Emellett pályázati forrásból a rendelő, sajáterős kivitelezésű gyógyszer-tár-fejlesztés zajlott.

Ahol és amennyire lehetséges, előnyben kell részesíteni a munka lehetőségének felajánlását az önkormányzat intézményrendszerén belül is, szemben a szociális alapú segélyezéssel, valamint az intézményen belüli alkalmazottak számára lakhatási lehetőség biztosítása is feladat. Az önkormányzat rendelkezik szociális bérlakásokkal, melyek kiutalási rendjének a szabályait, feltételeit meg kell újítani. Különböző civil szervezetek, egyházak, nyugdíjas szövetkezetek bevonásával, az idősök önkéntességre való bevonásával tartalmasabb mindennapok alakíthatók ki az idős lakosság számára. Itt is érdemes megfontolni a támogatások természetbeni formában történő juttatását, szemben például az egyszeri, pénzbeli karácsonyi jutalommal.

Hangsúlyt kell fordítani a fiatal családokra és a nagycsaládokra is, a település lehetőségeihez mérten mind a szociális, egészségügyi és oktatási szektorban ki kell elégíteni a felmerülő szükségleteiket. A nagycsaládoknak kidolgozott támogatásnak lehetőleg a szociális rászorultságot is figyelembe kell venni.

Az alapfokú orvosi ellátás megoldott a településen. Emellett mind a háziorvosi rendelő, mind a szűrőprogramok, egészségügyi szakrendelések elérhetőségének és minőségének javítása fontos a településen. Be kell kapcsolódni az országos szűrőprogramokba, az Önkormányzat fontosnak tartja a rendszeres egészségügyi ellátások, valamint ingyenes tanácsadások elérhetőségét a lakosok számára. Prioritásként jelöli meg az egészségmegőrzéssel kapcsolatos preventív ismeretterjesztő, egészséges életmódra nevelő tevékenységeket, és folyamatosan monitorozni kívánja az egészségben eltöltött élet statisztikai jellemző adatait.

Sikerként könyvelhető el, hogy a helyi vérvétel megszervezésre került, valamint, hogy a szakrendelések továbbfejlesztése és fenntartása folyamatos, például, hogy megszűnt a nőgyógyászat problémája. Az egészségügyi ellátás fejlesztésének az elsődleges feladata, a rendelőt átépíteni, bővíteni. Átmeneti megoldásként a rendelő karbantartása, a szakrendelések bérelt ingatlanba való költöztetése elfogadható, hogy a háziorvosok munkakörülményei (3 rendelő 4 orvos) rövidtávon javulhasson.

Térségi kapcsolatok erősítése az elérhető szolgáltatások bővítésének érdekében

A település térségen belüli elhelyezkedése, a szomszédos településekkel, a városokkal (pl. Pilisvörösvárral), a fővárossal történő együttműködések jelentősen befolyásolni tudják Solymár fejlesztéspolitikáját. Az Önkormányzatnak nem csak a térségi együttműködések során kell kezdeményezőnek lennie, de a megfelelő minőségű feladatellátás és működtetés érdekében ügyfél-, illetve szolgáltatásbarát önkormányzattá kell válnia annak érdekében, hogy a település a népességnövekedés ellenére élhető maradjon.

A több település összefogásával létrejövő, illetőleg egymás programjaihoz kapcsolódó projektek többszörös előnyt élvezhetnek. A benyújtható pályázatok, az elnyerhető pénzek jelentős hányada térségi projektekre vonatkozik. Ezért többszörösére nő egy- társulás szerepe, a társulás munkájába való bekapcsolódás fontossága. A térségi kapcsolatok nem csak a közös pénzszerzés, működés, de tapasztalatadás, információcsere szempontjából is jelentősek. A partnerséget jól értelmező, az együttműködésre kész települések a többiekhez képest jelentős előnyhöz juthatnak. A település tevékenyen részt kell, hogy vegyen minden társulási, illetve egyéb fenntartói és fejlesztői csoport munkájában.

A hatékony érdekérvényesítés érdekében szükséges a környező településekkel az összefogás. Mindez összehangolt munkával, s közös érdekérvényesítéssel, lobbizással valósítható meg. A közös érdekeket védő együttműködésre van szükség, melyek aktívan alakítják minden téren (oktatás, egészségügy, szociális ellátás, igazgatás) a gazdasági, a társadalmi és a környezeti folyamatokat.

Településbarát önkormányzat működtetése - innováció

A településen élők életkörülményeit, környezetét az önkormányzat jelentősen befolyásolni tudja. Optimalizálást és ügyfél-centrikus fejlesztést szükséges megvalósítani a település működés-szervezeti struktúrái és folyamatai területén, ugyanakkor az oktatási intézményrendszert, a szociális- és egészségügyi ellátórendszereket folyamatosan a lakossági és gazdálkodói igényeknek megfelelően szükséges továbbfejleszteni.

Mind az itt élő közösségnek, mind a beköltöző, új lakóknak arra van szükségük, hogy a modern igényeik naprakészen kielégítésre kerüljenek. Ezért egyre inkább elvárás az Önkormányzatok felé, hogy jobb, hatékonyabb és gyorsabb kiszolgálást nyújtsanak az ügyfelek számára. A fejlesztéseknek érintenie kell a belső adminisztrációs és munkaszervezési folyamatokat, illetve a döntéstámogatási rendszereket. Az önkormányzati digitalizációban nagy lehetőségek vannak, hiszen az e-önkormányzatiság informatikai feltételei ma már adottak.

A Község lapja évek óta ingyenesen kerül be közel 4000 háztartásba. 2006-óta a Pilis TV közvetíti a testületi döntéshozatalt, valamint beszámol a nagyközség eseményeiről. 2015 óta a solymaronline.hu hírportál és a polgármesteri hivatal közösségi oldala naprakész információkkal látja el a lakosságot. A mai kor embere egyre nagyobb arányban felhasználja a digitális térnek. Ennek megfelelően szükséges fejleszteni az Önkormányzat honlapját, közösségi oldalát, mint azt a platformot, ami a legfőbb találkozási felület a lakosság és az Önkormányzat között.

Településbarát önkormányzat működtetése - modern energetika

Az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával jelenleg megoldott. A villamosenergia ellátással az intézmények világítási és technológiai igényeit elégítik ki, a termikus célú energia ellátásuk pedig földgázzal helyi hőbázis segítségével biztosított.

Energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások, a szigetelések, homlokfali hőleadást csökkentő (falszigetelések, nyílászáró cserék, javítások) beruházások, épületgépészeti felújítások előfordultak. Az utóbbi években egyre jobban előtérbe kerül az energiahatékonyság jelentősebb javítását szolgáló megújuló energiaforrás hasznosítása is. A modern energetikai megoldások alkalmazásra a klímaváltozással terhelt napjainkban különösen nagy figyelmet kell kapjon.

Köz- és közlekedésbiztonság

A települések élhetőségét alapvetően meghatározó a biztonság és a bizalom. Ezen belül - mint az intézményrendszer fontos elemei - a közbiztonság és a katasztrófavédelem dimenzióira van ráhatása az önkormányzatnak (pl. a lakosság biztonságérzete közterületen, a lakókörnyezetében vagy az általános lakossági bizalom a rendőrség iránt). Solymár igen nagy gépjárműforgalmat bonyolít, melynek a helyi gyalogosokat, a kerékpárral közlekedő lakosságot veszélyezteti. Fontos, hogy az általános közbiztonságon belül a közlekedésbiztonság is megteremtésre kerüljön.

Az R3 cél elérését támogató prioritások:

**Oktatás, nevelés
fejlesztése**

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- iskola B épületének bővítése
- új, nagyobb rendezvényterem kialakítása
- helyi ifjúságpolitika kidolgozása
- óvodai férőhelyek bővítése, óvodaépítés
- Ifjúsági klub működtetése
- neveléssel, képzéssel kapcsolatos támogatások
- családbarát rendezvények szervezése
- sportolási lehetőségek biztosítása
- az „életre nevelés” szemléletének bevonása az oktatásba
- koragyermekkori környezeti nevelés (a helyi oktatási intézmények diákjainak bevonása a környezetvédelmi

	<ul style="list-style-type: none"> megvalósításba) • gyermekek élményszerű, cselekedtető tapasztalatszerzésének támogatása • diákmunka lehetőségeinek bővítése • középiskola létesítése • együttműködés a helyi vállalkozókkal, kereslet felmérése • részvétel, szervezési szerepvállalás a környék közös (regionális) rendezvényeiben • szegregáció elkerülése az iskolában • tanidőn kívüli, illetve nyári szakkörök, programok, táborok támogatása • helyi lovardák bevonása a helyi iskolások testnevelés oktatásába • zenei oktatás támogatása • iskolatársulási kapcsolatok fenntartása; • intézmények megközelítésének koordinálása - helyi járatok • környezetvédelmi képzések, programok szervezése a településen élők számára • lakosság öntevékeny környezetvédelmi kezdeményezéseinek a támogatása • lakossági tájékoztató füzetek, plakátok, falunapok keretében oktatónapok és lakossági fórumok keretében oktató előadást szervez.
Szociális ellátás fejlesztései	<ul style="list-style-type: none"> • saját főzőkonyha kialakítása • Ezüstkör Szociális Gondozó Központ fejlesztése, szolgáltatási kör bővítése • szociálpolitikai stratégia újragondolása • helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata • (jelzőrendszeres) házi segítségnyújtás bővítése • funkcióbővítés • minőségjavítás • szolgáltatások színvonalának növelése • kapacitásnövelés • bölcsődei férőhelyek bővítése, bölcsődeépítés • személyre szabott szociális szolgáltatások szervezése • segítségre szoruló lakosok támogatása önkéntes akciókkal • intézményi alkalmazottak lakhatásának segítése; • nyugdíjasklubok tevékenységeinek támogatása; • idősek önkéntességének támogatása; • együttműködés időseket támogató civil szervezetekkel; • a szociális gondozók (elektromos) biciklivel való ellátása; • egy esetlegesen megvalósuló energiaközösségben a nagycsaládosok, illetve szociálisan rászorulóknak számára kedvezményes energia biztosítása; • lakosság, civil szervezetek bevonása a települést érintő döntésekbe, illetve tájékoztatás a végrehajtásról, fejlesztésekről; • példamutató programok működtetése (autonóm megoldások az energiaellátásban, településképp megújítása, stb.). • játszóterek fejlesztése; • testvértelepülési kapcsolatok erősítése (pl. településsel kölcsönös nyári táborozás szervezése a gyermekek számára).
Egészségügyi ellátás fejlesztései	<ul style="list-style-type: none"> • a lakosság általános egészségügyi állapotának felmérése; • települési orvosi rendelő fenntartása, további fejlesztése; • új védőnői helyiség megtartása, további fejlesztése • ellátás színvonalának javítása (felszereltség javítása, gyors ügyeleti ellátás).

	<ul style="list-style-type: none"> • lakosság pszichés állapotának feltérképezése, javítása; • országos szűrőprogramokban való részvétel; • rendszeres egészségügyi ellátások, ingyenes tanácsadás a lakosok számára; • szűrési rendszer üzemeltetése, mely a rendezvénynaplóban megjelenik; • betegcsoportok felvilágosítása, rendszeres tanácsadás megszervezése vezetése (diabetes-es napló, hypertóniás napló stb.); • szakellátás bővítése • egészségnapok szervezése • egészségügyi prevenció és szűrőalkalmak szervezése • egészséges környezethez való jog programalkotás • intézmények megközelítésének koordinálása - helyi, helyközi járatok üzemeltetése;
Térségi kapcsolatok erősítése az elérhető szolgáltatások bővítésének érdekében	<ul style="list-style-type: none"> • részvétel, szervezési szerepvállalás a környék közös (regionális) rendezvényeiben • partnerségi kapcsolatok kiszélesítése, együttműködés elősegítése; • közigazgatási kapcsolatok, feladatmegosztások felülvizsgálata, azok hosszú távú szempontok szerinti újragondolása; • elérhetőség, megközelítés javítása; • közös fejlesztési projektek kidolgozása, egymáshoz kapcsolódó fejlesztési projektek kidolgozása, közös pályázatok írása a szomszédos településekkel.
Településbarát önkormányzat - innováció	<ul style="list-style-type: none"> • településmenedzsment fejlesztése • digitális kompetencia képzések hivatali munkatársak részére • partnerségi egyeztetések, e-demokrácia • társadalmasítás, kapcsolattartás az akcióterületen található szereplőkkel (lakók, civilek, vállalkozók, egyéb); • döntéstámogató rendszerek fejlesztése; • település honlapjának fejlesztése; • elektronikus ügyintézés támogatása; • bevonható szakemberek körének folyamatos bővítése • a projektek hatékony és szakszerű lebonyolítása (pénzügyi feladatok, jelentések, ellenőrzések stb.). • innovációs megoldások alkalmazása (Okos parkolás, Okos közlekedési rendszerek, Online közösségi platform működtetése • önkormányzati honlap fejlesztése (solymaronline.hu, Fb oldal) • nyomtatott sajtó fejlesztése • Polgármesteri Hivatal tetőtérbővítés (fűtésrendszer korszerűsítés, tetőtérbeépítés)
Modern energetika	<ul style="list-style-type: none"> • lásd. R10-es részcélnál
Köz- és közlekedésbiztonság elősegítése	<ul style="list-style-type: none"> • polgárőrség támogatása - Polgárőrség és a lakosság közötti bizalmi viszony erősítése • közbiztonsági programok indítása (pl. Szomszédok Egymásért Mozgalom) • térfigyelő kamera rendszer bővítése; • 40 km/h-s sebességhatárolás bevezetésének a vizsgálata a közútkezelővel; • napelemes sebességjelző berendezés kihelyezése a település főútjai mellett több ponton; • gyakoribb rendőrségi sebességmérés.

Á2/ HELYI GAZDASÁG FENNTARTHATÓ ÉLÉNKÍTÉSE

A helyi gazdaságfejlesztés a helyi gazdasági folyamatokba történő tudatos beavatkozást jelenti, azzal a céllal, hogy a helyben élők számára a korábbinál kedvezőbb szituáció jöjjön létre. A fejlődés elérésének fontos feltétele, hogy a lehetőségekhez képest Solymár mérsékelni tudja a külső gazdasági körülményeknek való kitettségét és prosperáló helyi gazdasági környezet tudjon teremteni. Ennek érdekében szükséges minél inkább diverzifikálni a helyi gazdaságot, a helyi szereplőkkel aktív párbeszédet folytatni, innovatív gazdasági megoldásokat alkalmazni.

R4/ Solymár, mint a turizmus fejlesztésének célterülete

Fenntartható fejlesztési célok,
melyek elérését az R4-es cél
támogatja

A helyi gazdaságfejlesztés egyik eleme lehet a település idegenforgalmi fejlesztése. A turisztika helyhez kötött (nem szállítható) természeti erőforrásokhoz kapcsolódó, avagy beáramló jövedelmekre, a településre jövőik igényeinek kielégítésére szerveződött tevékenység. Solymár abban a szerencsés helyzetben van, hogy a település fő turisztikai „erőforrása”, maga a települést körülvevő táj, illetve a Pilisi-medence.

Különösen fontossá válhat az idegenforgalom hosszú távon, a 10-es út kiépítése utáni időszakban, mikor már az M0 is eléri a települést. Ezen főhálózati elem jelenléte, valamint a főváros szomszédsága, a jó természeti adottság és környezet potenciálisan kínálja magát a turisztika térnyerésére.

Az értékek megőrzése érdekében a turisztika területén a természettel való együttélésnek kell a fókuszban lenni a nagy idegenforgalmi beruházások helyett. A helyi lakosok érdekeinek előnyben részesítése kiemelt fontosságú a turisztikai érdekekkel szemben, a gazdasági szempontok szem előtt tartása mellett.

Az egymással szinergiában lévő kisebb, látogatókat vonzó fejlesztések, valamint a turizmust elősegítő helyi vállalkozások előtérbe helyezése fontos: növeli az identitástudatot, valamint munkahely-teremtési lehetőséget is biztosít. Fontos, hogy a természeti értékek bemutatása nem korlátozódhat csupán a településre látogatókra, hanem a helyben élők számára is át kell adni, hogy mit jelent a felelős természetvédelem.

Solymár jelenleg legnagyobb turisztikai célpontja a Solymári Vár, melyet 2005-2006-ban felújítottak. A felújítás óta is számos pályázati támogatást nyert a település a további régészeti feltárásokra. A Solymári Vár fejlesztésével és megvalósult rendszeres üzemeltetésével komoly látogatószám és bevétel növekedést ért el a település. Hosszú távon igen szerencsés lenne az elkészült - az önkormányzat által támogatott, a helyi civilek gyűjtőmunkáját dicsérő - látványtervek alapján a vár eredeti állapotának visszaépítése.

Célszerű lenne egy komolyabb turisztikai attrakciót (pl. várjátékok keretében) kialakítani, melyhez részletes szakági koncepció kialakítása szükséges. Ennek megvalósításáig - a helyi vállalkozások segítségével - nyári táborok szervezése zajlik.

A fejlesztések a turisztikai élmények gazdagítását célozzák, figyelembe véve, hogy ez nem járhat együtt a természet értékek indokolatlan terhelésével. A preferált turisztikai tevékenységek (pl. bakancsos turizmus, tájfutás, kerékpár, lovaglás, mászófal, sziklamászás) azok, amik jelenleg is már megtalálhatóak a településen és környezetében. Ezeknek a tevékenységeknek kell kialakítani a megfelelő feltételeit, elérni, hogy a látogatók megfelelően eloszlásra kerüljenek a területen és ne egy-egy területen összpontosuljanak.

A helyi bolthálózatnak a növekvő igényekhez és kereslethez igazodó jobb térbeli elhelyezkedésének támogatása is segíti a „turistaterhelés” szétoszlását. A kereskedelmi egységeket úgy kell működtetni, hogy azok nyitva-tartásukkal és árukínálatukkal figyelembe vegyék a helyi lakosok érdekeit. A felmerült, helyi igényeknek megfelelő, fenntarthatóan működtethető kereskedelmi, szolgáltató egységek megtelepítését támogatni kell. A helyi termékek, szolgáltatások piacra jutását segíti az Önkormányzat. A túlzott „turistaterhelés” ellen, azonban a meglévő parkolási nehézségek

rendezése szükséges, szem előtt kell tartani, hogy a parkolási problémák ne okozzanak a zöldfelületekben kárt.

Feladat az idegenforgalmi vonzerővel rendelkező területek rekreációs lehetőségek minőségi fejlesztése. Ehhez szükséges a turizmust szolgáló alapvető infrastruktúra- és szolgáltató hálózatának fejlesztése, szállás- és vendéglátóhelyek, zöldfelületek kialakítása. Kiemelten kell kezelni a helyi közösségek és a turisták számára nyújtandó szolgáltatást, mely egyrészt az elérhetőség, másrészt a szolgáltatás minőségének a fejlesztését jelenti.

A településközi összefogást fenntartva, a helyi adottságokhoz alkalmazkodva kell a turisztikai attrakciókat, illetve az idegenforgalmi infrastruktúrát kialakítani, hogy a település a nyári időszakban megnövekedő igényeket/terheléseket ki tudja szolgálni. Cél a település szélesebb körben történő ismertté tétele, hogy a turisták a településen és a térségben többnapos tartózkodásra ösztönözve legyenek, de oly mértékű terhelést ez ne rójon a köz(ös)ségre, mely a természetes hétköznapi életvitelt nehezítené.

Egyre kedvezőbb kapcsolódási formává vált belföldön is az ország kerékpárral való megismerése, hiszen bármikor megszakítható, s újra tervezhető az útvonal, ezáltal rugalmasan alakítható a program.

Az R4 cél elérését támogató prioritások:

Turisztikai szolgáltatások fejlesztése

Turisztikai feltételek kialakítása

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- Zsíroshegyi Turistaház újjáépítése
- várhoz a feljáró út megépítése
- további feltárások és fejlesztések
- programszervezés (pl. várjátékok)
- kerékpáros és gyalogos kapcsolatok megteremtése
- turistaútvonalak népszerűsítése
- védett értékek felújítása, közösség elé tárása
- folyamatos információátadás a védett értékek érdekében
- kerékpárkölcsonzó létrehozása
- sporttelep rehabilitációja
- kiránduló-útvonalak, túraútvonalak kijelölése, a szükséges infrastruktúra megteremtése (pl. pihenő pontokon padok, szemetesek kihelyezése)
- szomszédos települések rendezvényeihez való kapcsolódás
- sportnapok szervezése
- kulturális és rekreációs lehetőségek bővítése
- teljesítménytúrák, emléktúrák szervezése
- zárándokút fejlesztése
- pályázati források felkutatása (pl. vár újjáépítésére)
- turisztikai szakkoncepció kidolgozása (fókuszban a várral)
- lakosság, üdülőtulajdonosok igényeire/keresletre alapozott szolgáltatói és kereskedelmi kínálat kialakítása;
- szolgáltatások színvonalának folyamatos fejlesztése, hiányzó szolgáltatások megtelepedésének a támogatása;
- parkolási lehetőségek rendezett keretek közé szorítása (pl. fizetős parkolás, időbeni korlátozás)
- nyilvános illemhely létesítése
- szelektív hulladékgyűjtés, „hulladékmentes kirándulás” szempontjára nevelés
- smart megoldások alkalmazása a tájékoztatásra
- térségi interaktív játékok
- térségi turisztikai társulásokban aktív részvétel
- összehangolt térinformatikai térkép, információs lehetőség
- túraútvonalakhoz kapcsolódó szállások és szolgáltatások szervezése;
- Budapest felüli érkezés biztosítása (pl. Rózsika utca menti parkoló)

R5/ Helyi vállalkozások támogatása

Fenntartható fejlesztési célok,
melyek elérését az R5-ös cél
támogatja

A helyi gazdaságfejlesztés a helyi folyamatok közül természetesen a helyi gazdaság jövedelemtermelő képességét, és bizonyos mértékig a keletkező jövedelmek helyi szereplők közti elosztását helyezi érdeklődésének középpontjába.

A gazdasági fejlesztés egyik alapvető megközelítése, mikor a hiányzó erőforrások kívülről kerülnek pótlásra, vagyis befektetőket telepítünk le, vagy támogatásokkal ösztönözzük a fejlesztéseket. Solymáron a betelepülő cégek és a hagyományosan jelen lévő vállalkozásoknak egyaránt tere van. Solymár a környezetére igen érzékeny település, így különösen fontos a már meglévő helyi vállalkozások támogatása, megtartása, valamint oda kell figyelni, hogy az újonnan betelepülő vállalatok profiljának meg kell felelnie a magasfokú táj-, természet- és környezetvédelmi szemléletnek.

Solymár gazdaságát a jelenlegi vállalkozói réteg szilárd alapokra helyezi, melyet a helyi kis és többségében a közepes vállalkozások alkotnak, amellyel, hogy nagyvállalatok megtalálhatók a településen.

A helyi kis- és középvállalkozásokban rejlő potenciál mutatja meg, hogy a helyi közösség milyen gazdasági erőt tud felmutatni és ez az a gazdasági alap, amire a település mindig tud támaszkodni. Amennyiben a helyi vállalkozások erősek, bővülni tudnak, úgy a település is biztos fejlődési pályán tud maradni. Felmerül a kérdés, hogy milyen mozgástere van az Önkormányzatnak a helyi vállalkozások támogatásában.

A gazdasági vállalkozások támogatása közvetetten munkahelyteremtéssel is jár, ami az aktív korú népesség jelentős mértékű ingázása miatt különösen fontos. Helyi munkalehetőségek közül legnagyobb arányban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számára munkát biztosító munkahelyek hiányoznak. Ezek megtelepedését a továbbiakban kiemelten kell támogatni, hogy az értelmiség ne ingázzon a fővárosba, hanem tudásával Solymár értékét növelje.

Az agglomerációs települések egyrészt szerencsés helyzetben vannak, mert a főváros bőséges szolgálati, munkahelyi kínálata könnyen elérhető számunkra, azonban az „alvótelepülésként” való működés veszélye folyamatos. A helyi gazdaság stabilitása lehetővé teszi, hogy a helyi munkaerő helyben végezze a munkáját, így a fővárossal és a környező agglomerációs településekkel egyaránt „felvegye a versenyt”.

Az R5 cél elérését támogató
prioritások:

**Szemléletformálás,
támogató közeg kialakítása**

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- helyi gazdasági együttműködések kialakítása
- beszállítói és felvásárlói hálózatok fejlesztése
- modern kommunikációs felület kialakítása, digitális platformok fejlesztése (pl. vállalkozásokat segítő digitális tudástár, open data, honlap, vállalkozói kataszter, álláshirdetések)
- helyi adottságokhoz illő tevékenység támogatása
- pénzügyi jellegű tevékenységek (pályázatok kihasználása, helyi támogatás megfelelő kontrolling mellett)
- helyi termékek megismerése, bemutatása, megjelenési lehetőség biztosítása
- fiatalok vállalkozóvá válásának ösztönzése, támogatása
- az esélyegyenlőségi célcsoportok (pl. idősek, rászorulóknak, nők) vállalkozási esélyeinek bővítése
- hivatali vállalkozói ügyféltámogató online szolgáltatások fejlesztése

**Helyi kisiparosok, helyi
termékek piacának
fejlesztése**

Háttértámogatás

- helyi beszállítók alkalmazása
- közvetlenül „földről az asztalra”, termelőtől, készítőtől a vásárlóhoz elv előtérbe helyezése, házhoz vagy gyűjtőpontra szállítás
- közösségileg támogatott mezőgazdaság (community supported agriculture)
- kiskertés gazdálkodás ösztönzése, itt termelt termékek piacra jutásának elősegítése, akár az önkormányzat intézményrendszerén belül (iskola, óvoda);
- közösségileg támogatott mezőgazdaság (community supported agriculture)
- termelői piac
- munkaügyi Központtal való együttműködés a foglalkoztatottsági tendenciák, munkaerő kínálat felmérésére;
- helyi munkavállalók foglalkoztatásának támogatása;
- közhasznú foglalkoztatás;
- települési vállalkozások megjelenésének biztosítása a település felületein (honlap, helyi vállalkozói kisokos stb.).
- esetleges konfliktushelyzetek megoldásában való segítségnyújtás
- rugalmas vállalkozási formák támogatása (pl. home office, co-working)
- ökotudatos vállalkozások letelepedésének ösztönzése

R6/ Gazdasági területek fejlesztése

**Fenntartható fejlesztési célok,
melyek elérését az R6-os cél
támogatja**

A Solyháron működő gazdasági társaságok egyrészt hozzájárulnak a település erőképeségéhez, de a település érdekelt benne, hogy olyan gazdasági tevékenységet végezzenek, fejlesszenek a településen, melyek a környezet terhelhető képességét, a településszerkezetet, a településképet figyelembe veszik.

A gazdasági területek fejlesztése keretek (pl. jogszabályi környezet, természeti értékek) által korlátozott, de a kijelölt, még nem hasznosított területek fontosságát, a helybeli területi hiányok mutatja a településről eljáró foglalkoztatottak nagy aránya. A településen lakó foglalkoztatottak legnagyobb része a tercier szektorban dolgozik, és ez várható a közeljövőben is.

Fontos, hogy a lakóterületek menti, azon belül található, jellemzően már kinőtt, területigényes vállalkozások teret kapjanak a településen. Ennek egyik útja a település másik részén való területszerzés, és/vagy a területi korlátok miatt a településen belül működő vállalkozásoknak sokkal területtakarékosabb megoldásokat kell keresniük. A település szerkezetét tekintve a nagy kiterjedésű gazdasági területek a 10-es út környezetében helyezkednek el, melyek egy része még kihasználatlan.

A hosszú távú fejlesztések további lehetősége a meglévő gazdasági területek racionálisabb területhasználatát, a környezeti szempontból is konszolidáltabb megoldásokat biztosító rekonstrukciókat jelentheti, illetve az egyes területek átstrukturálódását. Erre lehet alkalmas későbbi időtávban a PEMÜ vagy a téglagyár területe, amennyiben ott racionálisabb területhasználat alakul ki, vagy a jelenlegi funkció esetleg megszűnik. A barnamezős területek területhasználat, „zöldebb” használata fontos alapját képezi a fenntartható és ütemezett területhasználat elvének, mely a településre költöző nagyszámú lakosságának rendezett kezelési módját biztosíthatja.

Az gazdasági tevékenység területi fejlesztése a településen a kijelölt fejlesztési területeken és a meglévő „ipari parkban” képzelhető el, új területek kijelölése nem várható. A gazdasági tevékenység a „külső” célterületei: az Auchantól délre fekvő területek, az Angoltemetővel szemben, az ún. Barackos településrészrel határos terület, valamint a téglagyár környéke. A távlati, elsősorban helyi vállalkozási fejlesztések számára további gazdasági területek kijelölése nem reális. A kijelölt fejlesztési területeken a kutatás-fejlesztés, a tercier szektort kiszolgáló, a táji értékeket nem károsító környezetkímélő feldolgozó és kiszolgáló kisipari tevékenységek fejlesztése támogatható.

Az Önkormányzat és helyi vállalkozók közötti kapcsolattartás fontos eleme, hogy tere legyen a helyi vállalkozói igények megjelenésének. A helyi kisvállalkozói réteg számára szükséges megteremteni azokat a területi és infrastrukturális feltételeket, amik segítik a vállalkozások elindítását, illetve a vállalkozások helyben maradását. Szükséges olyan területeket biztosítani, ami vonzó lehet olyan kis- és közép vállalatoknak, amik a települési adottságokat kihasználva szeretnék Solymáron megtelepedni és vállalkozói tevékenységet végezni, vagy éppen meglévő telephelyüket szeretnék bővíteni. Az Önkormányzatnak előzetesen fel kell készülnie, hogy a település iránt érdeklődő cégek számára milyen ajánlatokat tud nyújtani.

A helyi vállalkozások egy részének telephelyei közvetlenül a nagyközség keleti részén kaptak helyet. Ezen területek fejlesztése fontos a lakosok és a teleptulajdonosok számára egyaránt. A telephelyek háttértámogatásával bővíthető a vendégkör kialakítása, ami magával hozza az új munkalehetőségek megteremtését is. Emellett a fizikai környezetre irányuló beruházások segíthetik a lakosság és a vállalkozók kapcsolatát, konfliktusok kezelését. A területek fejlesztésével újabb, ökotudatos vállalkozások is bevonhatóak a településre. Nem szabad elfelejteni, hogy Solymár összefüggő gazdasági területe a Pilisi-medencében fekszik, így a környezettudatosság, a rálátás a fizikai környezet fejlesztése során, a zajló tevékenységek során egyaránt kiemelten fontos.

Az R6 cél elérését támogató prioritások:

Fizikai környezet fejlesztése

Területbiztosítás

Háttértámogatás

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- infrastrukturális környezet fejlesztése
- megtermelt nyereség adott részének térségbe való visszaforgatása
- zöldfelületek, fasorok telepítése
- gazdasági telephelyek megőrzése a településrendezési tervben;
- a gazdasági tevékenység környezeti elemekre és rendszerekre gyakorolt hatásainak rendszeres ellenőrzése;
- területfelhasználás-váltás elősegítése a lakóterületek közé ékelődő gazdasági területeken;
- ökotudatos vállalkozások letelepedésének ösztönzése
- háttértámogatás
- rugalmas vállalkozási formák támogatása (pl. home office, co-working)
- Munkaügyi Központtal való együttműködés a foglalkoztatottsági tendenciák, munkaerőkinálat felmérésére;
- helyi munkavállalók foglalkoztatásának támogatása;
- közhasznú foglalkoztatás;
- települési vállalkozások megjelenésének biztosítása a település felületein (honlap, helyi vállalkozói kisokos stb.).
- esetleges konfliktushelyzetek megoldásában való segítségnyújtás
- ökotudatos vállalkozások letelepedésének ösztönzése

R7/ Helyi értékeken alapuló mezőgazdaság

Fenntartható fejlesztési célok, melyek elérését az R7-es cél támogatja

Solymár körülbelül 22%-a mezőgazdasági területként funkcionál, ezek átgondolt hasznosítása kifejezetten fontos a jövőre nézve. A település mezőgazdasággal foglalkozó lakosságának bevételforrásként szolgálnak, Solymár tájképéhez, identitásához tartoznak, valamint természetvédelmi értékük is kiemelendő.

A mezőgazdasági területek fejlesztésének cél a klímaváltozásra való felkészülés, valamint a környező természeti értékek magas szintű védelme.

A mezőgazdasági termelésbe és folyamatokba az önkormányzatnak kevés közvetlen ráhatása van, de a gazdák tájékoztatásával, programok indításával, pozitív diszkriminációval előre lépéseket tehet mind a helyi értékeken alapuló mezőgazdaság megtartásában, mind a környezet védelmében.

Talajvédelem

A fenntartható mezőgazdaság elengedhetetlen eleme a megfelelő állapotban lévő termőföld. Védelme, tápanyagai folyamatos és tudatos utánpótlása, használata (és nem kihasználása) hozzájárul, hogy hosszútávon jó minőségben termelhessenek a gazdák. A talajvízkészlet fenntartása, utánpótlása segít felkészülni a jövőbeni szárazabb nyári időszakokra.

Solymár területén találhatóak nagytáblás, monokultúrás mezőgazdasági területek, melyek a talaj tápanyag-utánpótlása szempontjából kedvezőtlenek. Ezek felszámolásával, a hagyományos, vetésforgó gazdálkodással, tájgazdálkodással rengeteget lehet javítani a talaj állapotán. Az ilyen módszerek nem merítik ki a termőföld tartalékait, ellenben segítik azt a természetes tápanyag-utánpótlásban. Érdemes emellett mellőzni, vagy kifejezett figyelemmel használni a különböző mesterséges talajjavítókat, műtrágyákat, mert ezek túlzott használata a talaj romlásához, a talajvíz szennyeződéséhez vezethet. Az Önkormányzatnak célja a gazdák szemléletformálása, segítése abban, hogy fenntartható mezőgazdasági formákra álljanak át.

Klímaadaptáció

A mezőgazdasági területek talajának tápanyagtartalma mellett vízkészletének megtartása is hatalmas fontossággal bír. Az utóbbi években egyre jellemzőbbek voltak a száraz tavaszi és nyári időszakok, valamint a hirtelen, rövid időn belül, nagy mennyiségben lezúduló, heves esőzések, melyek nem képesek beszívárogni a talajba. Ezért fontos domborzatot figyelembe vevő mezőgazdasági technikák, ültetések, műtrágyák használata. Vízfogó műtrágyák kialakításával, ültetési irány helyes megválasztásával a talaj takarásával csökkenthető az időszakos vízhiány a mezőgazdasági területeken. Így elkerülhető a jelenleg használt magánkutaktól, víziközműtől való függés, mely megterheli a település egészét. Ennek érdekében az Önkormányzatnak, a gazdáknak és további érintett szervezeteknek érdemes együttműködniük.

Érdemes felülvizsgálni a jelenleg termesztett növények igényeit, tűrőképességét, amennyiben indokolt, alternatívákat keresni rájuk. A száraz klímát jobban elviselő növényekre (kukorica- cirok) való átállás nagyban segítheti a gazdák tevékenységeit. A megfelelő tudás megszerzésében az Önkormányzat is segítheti a gazdákat.

Mezőgazdaság, mint hagyományos érték

Solymár hosszú mezőgazdasági múlttal rendelkezik, a mai napig nagy, összefüggő területei vannak ilyen hasznosítás alatt, így a település arculatának is szerves része. Az Önkormányzatnak érdeke, hogy ezek a területek hosszútávon mezőgazdasági hasznosításban maradjanak, mentesüljenek a beépítésektől és ne jelenjenek meg rajtuk hétvégi, üdülő, vagy kiskertes, zártkerti jellegű ingatlanok. Ennek érdekében az Önkormányzatnak szigorú szabályzást kell alkalmaznia mind az építkezést, mind a közműhálózatok kiépítését illetően. A közművezetékek rekonstrukciójánál és új

közműhálózatok kiépítésénél érdemes mellőzni a föld feletti hálózat kihelyezését, azok helyett a föld alatti kivitelezést kell előtérbe helyezni.

Bár Solymár jó adottságokkal rendelkezik, egykori szőlőültetvényei eltűnőben vannak. Jelenleg már csak kevés gazda foglalkozik szőlővel, melynek újbóli propagálása megfontolandó. A szőlőtermesztés a klíma jelenlegi változásaira is jól tud reagálni, jól bírja a száraz, napos időszakokat.

Erdőgazdálkodás

A klímaváltozás hatásai az elmúlt években egyre inkább érzékelhetőek lettek mind az emberi, mind a természetes környezetben. A klímasemlegességet megcélzó Európai Unió egyezmények elfogadásával Magyarország is komoly célokat tűzött ki maga elé, melyek eléréséhez a hazai erdők megtartása, jó állapotuk fenntartása és területeik lehetséges növelése elengedhetetlen. Solymár erdőterületei nemzetközi (Natura 2000) és országos védelmet is élveznek, azokat rengeteg helyi, illetve a településre látogató is használja rekreációs célból, ezért a megfelelő, tudatos erdőgazdálkodás kiemelt fontosságú. Az Önkormányzata Pilisi Parkerdő Zrt. együttműködésével tehet komoly erőfeszítéseket az erdők védelmében, a fenntartható erdőgazdálkodás kialakításával. Az erdőállomány javítása elérhető az invazív növények visszaszorításával, honos fajok folyamatos pótlásával, valamint a fakivágás korlátozásával. Az erdőterületeken érdemes tiltani a tarvágás lehetőségét, helyette a szálaló vágás módszerét kell alkalmazni, alkalmaztatni.

Örök erdők kijelölésével még több értékes ökoszisztéma maradhat fent Solymár, illetve a régió területén, ezért érdemes ennek lehetőségeit megvizsgálni a Pilisi Parkerdő Zrt. részvételével.

A R7 cél elérését támogató prioritások:

Talajvédelem

Klímaadaptáció

Mezőgazdaság, mint hagyományos érték

Erdőgazdálkodás

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- gazdák oktatása a megfelelő tápanyagutánpótlás lehetőségéről
- partnerség a témában jártas szervezetekkel
- talajvízkészletek hosszútávú fenntartása
- területhez alkalmazkodó technológiák alkalmazása
- vízvisszatartó műtárgyak kialakítása
- a területhez, éghajlathoz alkalmazkodó növények kiválasztása
- tájgazdálkodás lehetőségének számbavétele
- a szőlőtermesztés felélesztése a településen
- bio-, ökológikus gazdaságik bevonása a területre
- környezetkímélő mezőgazdaság oktatási célú felhasználása
- beépítés elkerülése, mezőgazdasági funkció megtartása
- mezőgazdasági területek hosszú távú hasznosításának támogatása
- föld feletti kiépítésű vezetékek, légkábelek kihelyezésének tiltása
- szoros együttműködés a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel
- invazív növények irtása
- szálalóvágás alkalmazása
- örökerdő kijelölése
- tarvágás tiltása az erdőterületeken
- a településen ültethető növények szabályozása, a kivadás megelőzése érdekében
- a természetvédelmi oltalom alatt álló területek erős védelme
- az erdők rekreációs használatának lehetővé tétele
- védett erdők területének felülvizsgálata és bővítése

Á3/ A TELEPÜLÉSI, TÁJI KÖRNYEZET ÉRTÉKŐRZŐ FEJLESZTÉSE

A Budai-hegyek és a Pilis találkozásánál fekvő Solymár domborzati elhelyezkedése, természeti és épített értékei adják a település egyedi hangulatát és karakterét, melyek fenntartása a helyi lakosság és az Önkormányzat érdeke is.

R8/ Táji, természeti környezet megóvása

Fenntartható fejlesztési célok,
melyek elérését az R8-es cél
támogatja

A Kárpát-medencében kialakult élővilág sokszínűsége európai szinten kiemelkedő. Magyarországra a kisebb kiterjedésű, mozaikos elrendezésű, különböző élőhelyek jellemzőek, ennek köszönhetően biológiai sokszínűsége is változatos. Ezek az értékek a klímaváltozás hatásainak és az emberi tevékenységeknek egyszerre vannak kitéve, ökoszisztéma szolgáltatásaik miatt felbecsülhetetlenek. Ezért fenntartásuk, védelmük és tudatos fejlesztésük helyi, országos és nemzetközi szinten is feladat.

Solymár domborzati elhelyezkedése, fennmaradt természetes területei, vízfolyásai mind értékes élőhelyek, melyek védelme elsődleges szempont a biológiai sokféleség fenntartása érdekében.

A területek védelme nem csak lokális, de országos és európai szinten is érdek, hozzájárul a helyiek jó életkörülményeinek megtartásához és a klímaadaptációhoz.

Védett és védendő értékek megóvása

Solymár nagy része nemzetközi, országos, vagy helyi védelem alatt áll, ezt értékes erdeinek, gyepeinek, valamint tájképi elemeinek köszönheti. Ezek mind különböző természetes élőhelyeket alkotnak, és otthonául szolgálnak állat- illetve növényfajoknak. Az Önkormányzatnak célja a település táji, természeti értékeinek, valamint természetközeli zárványterületeinek élővilágának védelme, hosszútávú fenntartása. Ezt több oldalról is szeretné megközelíteni, szabályozásokkal, valamint a jelenleg oltalmat még nem élvező, de értékes területek védelem alá helyezésével, továbbá a helyiek, gazdálkodók, gazdasági szereplők, illetve a településre látogatók szemléletformálásával.

A település erdeinek egy része mezőgazdasági területekkel, másik része lakott területekkel találkozik, ezek a különböző területhasználatok más és más behatással vannak a természetes környezetre. Az Önkormányzatnak kommunikációs csatornaként kell működnie az egyes területek használói, valamint a Pilisi Parkerdő Zrt. között, segítenie kell, hogy az erdők védelme figyelembevételre kerüljön minden tevékenység és fejlesztés során.

A határterületeken érdemes pufferterületeket képezni, annak érdekében, hogy az esetleges szennyeződések, mezőgazdaságban használt mesterséges növényvédőszerrel minél kisebb arányban érhessek el az erdőket. Emellett gondoskodni kell a lakott területek megfelelő csatornázottságáról, az esetleges illegális hulladéklerakók megszüntetéséről, az ilyen tevékenységek szankcionálásáról.

Az erdők ökoszisztéma szolgáltatásai (tiszt levegő, termékeny talaj, biológiai sokféleség, tiszta víz, élelmiszerek stb.) miatt, illetve az ország által vállalt klímasemlegesség elérése érdekében kiemelt fontosságúak. Emellett rekreációs szempontból is kifejezetten értékesek. Annak érdekében, hogy a látogatók megismerhessék az értékeket anélkül, hogy kárt okoznának bennük, folyamatosan fenn kell tartani a már meglévő túraútvonalakat, továbbá, a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel való együttműködésben érdemes újakat kialakítani. A turisztikai infrastruktúrát úgy érdemes fejleszteni az Önkormányzatnak, hogy a helyi lakosok életében ne jelenjen meg többlet problémaként a látogatók jelenléte.

Értékek bemutatása, környezeti nevelés

Solymár természeti értékeit a helyi lakosság és turisták is szívesen látogatják. A turisztikai infrastruktúra fejlesztése ezért elengedhetetlen annak érdekében, hogy ne sérüljenek a védett területek. A természetkímélő, szelíd turizmus lehetővé tételével a látogatók megismerhetik a település értékeit. A Pilisi Parkerdő Zrt.-vel és Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal összefogva, az Önkormányzat környezeti nevelési célzatú információs táblákat helyezhet ki a túraútvonalak és kilátók mentén, mely minden generáció számára útmutatásul szolgálhat.

A szabadidős tevékenységekre kijelölt területeket érdemes szigorú szabályzás alá vonni, a rekreációs szolgáltatókkal összefogva kell az Önkormányzatnak védeni a helyi élővilágot.

A településen található gyepek és füves területek szintén igen értékes élőhelyek különböző fajok számára. Az Önkormányzatnak célja ezek fenntartása, a beerdősülés megakadályozása.

Hagyományos, táji értékek védelme

A nagyközség karakterét természeti kincsei mellett épített értékei, mezőgazdasági hagyományai adják. A táji értékek megtartása érdekében az Önkormányzat szabályozza a nagyközség arculatát, a különböző karakterű településrészekben kialakítható ingatlanok építészeti megoldásainak, anyaghasználatának megadásával. A beépítésre nem szánt területeken korlátozni szükséges a területhasználathoz szükséges építmények elhelyezhetőségét, annak érdekében, hogy azok mind a sík, mind a hegyvidéki területeken tájba illőek legyenek.

A település zöldterületeit a tájhoz alkalmazkodva, az erdőkkel, gyepekkel és mezőgazdasági területekkel egy egységet alkotva kell fejleszteni, mintegy hálózatot alkotva annak érdekében, hogy az állat-, és növényvilág szabadon mozoghasson a beépített és természetes területek között. A zöldfelületek fejlesztése, utcafásítás, a településképet és az emberek közérzetét is javíthatja, ezek mellett segít csökkenteni a nyári hősziget effektust.

Vizes élőhelyek védelme

Solymár területén több vízfolyás is áthalad, melyek a magasabban fekvő, erdős területekről, a település beépített részének irányába folynak. Beépítetlen területeken lévő részük általában természetközelinek mondható, a belterületen pedig kiépített mederben folynak. Ezen vízfolyások szintén életteréül szolgálnak állat-, és növényfajoknak, ezért medrük és környezetük védelméről fontos gondoskodni. Az Önkormányzatnak érdemes megvizsgálnia annak a lehetőségét, hogy miként lehetne a belterületen futó szakaszait rehabilitálni, medrüket természetes módon kialakítani.

Ezek a patakok a klímaadaptáció szempontjából is hasznosak lehetnek, főleg rehabilitált állapotukban. Hirtelen lezúduló, nagy esőzések alkalmával nagymennyiségű csapadéktól tudják mentesíteni a csatornahálózatot.

Környezeti elemek további védelme

A településen található, jelenleg is működő bánya a lakott területektől távol, a keleti határon fekszik. Ennek az épített és természetes környezetre egyaránt lehet rezgés-, zaj-, és légszennyezési hatása. Az Önkormányzatnak feladata a településen élők érdekeit érvényesíteni, gondoskodni arról, hogy a tevékenységek ne okozzanak károkat a helyiek számára. A felhagyott bányaterületek rekultiválásáról is érdemes gondoskodni, mivel ezek a területek erősen bolygatottak, könnyen megjelenhetnek rajtuk invazív fajok, vagy illegális hulladéklerakók.

A bánya mellett a 10. számú út okoz zaj, illetve légszennyezést Solymáron. Ennek csillapítására gondoskodni kell az útmenti fasorok, véderdősávok kialakításáról és fenntartásáról, melyek nagyban csökkenthetik a forgalom által generált zajt és légszennyezést.

A téli időszakban a lakossági fűtés is terhelően hat a levegőre. Az Önkormányzatnak propagálnia kell az ingatlanok fűtése korszerűsítését, támogatások ismertetésével, vagy akár az azokon való részvétel segítségével is.

Solymár hulladékgazdálkodása megoldott, külterületein kis mértékben, elszórtan, főleg a peremterületeken, erdős területek szélén jelenik meg illegális hulladéklerakás. Az Önkormányzatnak célja az ilyen jellegű tevékenységek megszüntetése, tettenérés esetén jogi lépések megtétele. A problémát viszont érdemes nevelési oldalról is kezelni a lakosság körében. Különböző korosztályok számára elérhető és érthető módon kell ismertetni az embereket a

hulladékgazdálkodás fontosságáról, az illegális hulladéklerakás veszélyeiről és a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségeiről.

Promotálni kell a szelektív hulladékgyűjtés mellett a háztáji komposztálást is, mely segítségével az ingatlanokon belüli zöldhulladéktól mentesül a hulladékgazdálkodási rendszer, a komposzt pedig akár telken belül hasznosítható.

A település 2022 nyarán komolyan megérezte a klímaváltozás hatásait, mikor az ivóvíz ellátás korlátozására volt szükség. A klímaadaptáció jegyében érdemes átgondolni a település vízellátottságát és vízhasználati tendenciáit. Az Önkormányzatnak promotálnia kell a csapadékvíz telken belüli visszatartását, illetve ott való hasznosítását, így nem csupán a település csatornahálózata mentesülhet nagymennyiségű extra csapadékvíztől, de az esővíz locsolóvízként való felhasználásával rengeteg víz spórolható meg.

Rekultiváció

Solymár külterületén három bánya nyílt, melyek közül egy, a Vár-hegy határában már nem üzemel, a másik kettőben a mai napig agyagkitermelés folyik. A Vár-hegyi felhagyott bánya, valamint a hozzá tartozó, már szintén üzemben kívül helyezett, hozzá tartozó téglagyár jelentős tájsebként jelenik meg a település területén. Ez az erősen bolygatott terület jól látható Solymár különböző, turisztikailag is értékes részein, vizuális, illetve ökológiai konfliktust generálva a településen. Az Önkormányzatnak célja a már felhagyott bánya rekultiválása, természetközeli állapotának visszaállítása, illetve rekreációs hasznosítási lehetőségeinek felmérése. Környezeti rendezésével megakadályozható, hogy a területen elszaporodjanak az invazív, nem kívánatos növényfajok, minimalizálódjanak az esetleges illegális tevékenységek (pl. illegális hulladéklerakás), valamint az esetleges balesetek is megelőzhetőek.

Az Önkormányzatnak érdemes rendelkeznie a jelenleg még használatban lévő bányák környezetének rendezéséről, jövőbeni bezárásuk esetén rekultiválásuk megköveteléséről, szabályozásáról, annak érdekében, hogy azok ne okozhassanak esztétikai, vagy ökológiai környezetterhelést.

Az R8 cél elérését támogató prioritások:

Védett és védendő értékek megóvása

Értékek bemutatása, táji értékek védelme

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- egyes területek ideális területhasználatának megvalósítása a szakmai partnerek segítségével
- együttműködés civil szervezetekkel
- vizes élőhelyek rehabilitációja, kapacitásuk bővítése
- gyepes területek hosszú távú fenntartása
- védelem alatt álló területek hasznosításának szigorú korlátozása
- védelem alatt álló területek pufferzónáinak bővítése
- pufferterületek fenntartása, fejlesztése
- Védelem alatt álló területek közvetlen környezetében lévő egyéb ingatlanok hasznosításának szabályozása
- jelenleg védelem alatt nem álló, de értékes területek védelmének előterjesztése
- erdőterületek védelme, invazív fajok visszaszorítása
- patakok rehabilitációja
- bio-, ökológikus gazdálkodás előtérbe helyezése
- gazdák edukálása a természet védelmében
- turisztikai infrastruktúra kiépítése, látogatók megfelelő informálása
- új túraútvonalak kialakítása
- rekreációs szolgáltatókkal való együttműködés
- szabadidős tevékenységek vizsgálata, szabályozása
- környezeti nevelés a természeti területeken, információs táblák kihelyezése
- hagyományos táji értékek védelme:
  - az erdős, gyepes területek beépíthetőségének korlátozása
  - a település karakteréhez illő építmények,

	<ul style="list-style-type: none"> anyaghasználatok szabályozása ○ zöldterületek fejlesztése ○ fasorok, erdősávok kialakítása, meglévők fenntartása
Vizes élőhelyek védelme	<ul style="list-style-type: none"> • természeti értékek erős védelme helyi, regionális és nemzetközi szinten • együttműködés partner településekkel és szervezetekkel • a védett területeken megengedhető tevékenységek korlátozása • a mezőgazdasági területeken használt növényvédőszer, szervesanyagok használatának korlátozása • a rekreációs területek tudatos elhelyezése, látogatók informálása • környezeti nevelési célú információs táblák kihelyezése
Vízbázis-rendszer védelme	<ul style="list-style-type: none"> • pufferterületek fenntartása, bővítése • kutak, egyéb műtárgyak fenntartása, javítása, korszerűsítése • ingatlanon belüli csapadék helyben tartásának és felhasználásának népszerűsítése • mezőgazdaságban használt növényvédőszer, műtrágyák használatának korlátozása • csapadékvíz hálózat fejlesztése, árkok fenntartása, felújítása
Környezeti elemek további védelme - Zaj-, rezgés-, levegővédelem	<ul style="list-style-type: none"> • együttműködés a kőbánya tulajdonosaival • közúti közlekedés csillapításának lehetőségeinek vizsgálata • kapcsolat a közútkezelővel, illetve a környezetvédelmi hatósággal a levegő- és zajvédelmi intézkedések hatékony betartása, illetve proaktív cselekvési program kidolgozására • lakossági fűtőkorszerűsítés támogatása
Környezeti elemek további védelme - Hulladékgazdálkodás	<ul style="list-style-type: none"> • illegális hulladéklerakók felszámolása, jogi fellépés a cselekmény ellen • lakosság informálása az illegális hulladéklerakás veszélyeiről • szelektív hulladékgyűjtés promotálása • zöldhulladék telken belüli komposztálásának támogatása
Partnerség biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> • civil szervezetekkel • Duna- Ipoly Nemzeti Parkkal • Pilisi Parkerdő Zrt.-vel • lakossággal • gazdasági szereplőkkel
Rekultiváció	<ul style="list-style-type: none"> • felhagyott, Vár-hegy környéki bánya és egykori téglagyár környezetének rendezése <ul style="list-style-type: none"> ○ természetes növényzet visszaállítása ○ területének biztonságos kialakítása ○ invazív növények visszaszorítása ○ rekreációs használat lehetőségeinek számbavétele • működő bányák környezeti rendezésének megkövetelése • működő bányák felhagyása esetében a rekultiváció előírása • a bányák körüli illegális hulladéklerakás megakadályozása, szankcionálása

R9/ Az épített környezet értékőrző védelme

Solymár több évszázados múltra visszatekintő település, azonban a nagyközség történetéből adódó építészeti elemek arányaiban csak kevés épületen maradtak meg változatlanul. A hagyományos építészet jellemzői közül a településközpontban megjelenő hagyományos településszerkezet, valamint az egységes utcakép

**Fenntartható fejlesztési célok,
melyek elérését az R9-es cél
támogatja**

maradt fenn változatlan formában, emellett egyes épületek őrzik még a térségre jellemző, hagyományos építészeti vonásokat.

A hajdani sváb település máig fellelhető örökség. Ennek megőrzése fontos cél. Az egyedi településkarakter, a megőrzött történetiség egyre jobban felértékelődő adottsága a településeknek. Az egyedi, kellemes arculat kedvezően befolyásolja a nagyközség és térségének megítélését, közvetve erősíti annak gazdasági pozícióit, javítja a lakosság életminőségét.

Az országos nyilvántartás szerint Solymáron 3 országos védelem alatt álló műemlék építmény, valamint a műemlékekhez kapcsolódó 3 műemléki környezet található. Solymár Nagyközség képviselő-testülete a 27/2017. (XII. 21.) számon fogadta el a településképi védelméről szóló helyi rendeletet, mely tartalmazza Solymár értékvédelmi kataszterét is. A kataszter 11 épületet, 20 műtárgyat tartalmaz, melyek helyi védelem alatt állnak.

A település egyedisége, hangulata, sajátos vonzó jellege, azaz az egész táj építészeti karaktere akkor marad meg, ha sikerül a falusias jelleget, épületeket, építészeti elemeket, formákat megőrizni. A történelmi településmag szerkezetének, elemeinek, növényzetének számbavétele és a védelmüket szolgáló szabályozási rendszer kidolgozása már megvalósult. A településképi rendelet és TAK-kal a település képe nagyobb védelembe került, mivel a dokumentumok rendelkeznek, illetve javaslatot adnak az egyes településrészekben való építkezésekre. Ezek szigorú betartatása a továbbiakban is kiemelt feladat. Az épített értékek védelem alatt állnak, de érdemes a folyamatos nyomon követése.

Solymáron továbbra is biztosítani kell a természetes dombvidéki vagy éppen ártéri környezetbe simuló épületek kialakítását, a természetes és épített környezet egységének megteremtését. A településfejlesztés során törekedni kell arra, hogy a beépített területek a tájba illeszkedő módon, a település karakteréhez illően, a településképet gazdagítva jelenjenek meg. A már meglévő létesítmények fejlesztésénél is elengedhetetlen szempont a táji adottságokhoz illeszkedő kialakítás.

A nagyközség számos olyan belterületi, épített értékkel bír, melynek megőrzése az egyes fejlesztések során kiemelten kezelendő (pl. egyes karakteres utcaképek, teresedések illetve „szabálytalan” de festői utcavonalak). A településrendezésrendezés és -fejlesztés során lényeges, hogy Solymár jellegzetes arculata megmaradjon, kihangsúlyozásra kerüljön. A jellegzetes karakter megtartása érdekében fontos szerepet játszik a hagyományos építési anyagok alkalmazása, népszerűsítése. A településközpontban a parkolási nehézségek megoldása segít a nyugodt arculat megerősítésében.

Az épített értékek védelmében érdemes együtt dolgozni a helyi védelemre érdemes építmények tulajdonosaival, érdekeltté tenni őket abban, hogy tulajdonukat az eredeti formában tartsák meg, állagát őrizzék meg, illetve olyan formában bővítsék azokat, hogy az harmonikusan illeszkedjen az értékes építményhez. Fontos, hogy felismerjék lakóházaik, gazdasági épületeik értékét, és külső erőforrást is találjanak az értékmegőrzésre, felújításra, hasznosításra lakófunkcióra és egyéb közcélra.

A falusi lakófunkció mellett megjelenő egyéb funkciók (vendéglátás, üdülés, szálláshely, kisvállalkozás) összhangjának megteremtése fontos a kiegyensúlyozott, nyugodt élethez. A többfunkciós területhasználatból adódó konfliktusok kezelésére szabályozó és ellenőrzési rendszert kell kidolgozni és bevezetni, a településrendezés hatályos állapotának áttekintése mellett.

Tartalék- és fejlesztési területek

A lakóterületek nagy mértékű növekedése nem kívánatos, mert számos fejlesztési területtel, illetve tartalékterülettel rendelkezik Solymár. Átgondolt fejlesztés szükséges a településkarakterének megőrzése érdekében. Csupán a meglévő, már jelenleg is valamilyen jellegű lakó (a település belterületi határához kapcsolódó, jelenleg is vegyes-, lakófunkciójú, vagy volt zártkerti területek) belüli szerkezet át-, illetve kialakításra és minőségi fejlesztésre kell törekedni. A belterület bővítésének átgondolt és szigorú szabályozása szükséges, meg kell akadályozni a kialakult településszerkezet drasztikus megváltozását.

A többségében kialakult, beépült településrészek is rendelkeznek fejlesztési potenciállal, hiszen számos üres, még beépítetlen telek található Solymáron. Ezek mellett az építészeti értékkel nem bíró egyes épületek cseréje, átalakítása is biztosítja a lassú, de folyamatos változást.

Az üres telkek által biztosított fejlesztési lehetőségeken túl, a többségében kialakult, beépült településrészek is rendelkeznek területileg összefüggő fejlesztési potenciállal: az esetleges tömbfeltárással beépülő tömbbelsőkkal. A tömbfeltárások mellett, hogy a település beépített, műszakilag már igénybe vett kiterjedését nem növelik, az élehető, területtakarékos, „sűrűsödést” biztosíthatják. A már többségében kialakult, beépült településrészek képezik a lakó fejlesztések elsődleges céltérségét, mivel az infrastrukturális ellátottság ezen területeken már többségében megoldódott.

A település egykori zártkertjei nagy változásokon mennek keresztül. Ilyen nagy kiterjedésű terület az ún. Hutweide településrész alsó része, a György-hegy alsó része és a Krautgarten területe. Ezek a területek már beépítésre szánt területek a helyi építési szabályzat alapján, így alapvetően ezek a területek adják Solymár nagy, összefüggő kiterjedésű lakóterületi fejlesztési (átalakuló) területeit. A település lakóterületének fejlesztése itt, a volt zártkerti ingatlanok funkciójának változásával, a telkek átstrukturálásával, a közterületek kialakításával, az infrastrukturális háttérnek megteremtésével lehetséges, a beépítésre szánt területek kijelölése, azok növelése nem kívánt Solymáron. Az átalakuló területen a családi házak az építés évének megfelelően különböző korok lenyomatát hordozzák. Az átalakuló területen is meg kell őrizni a lakóterületek nyugodt légkörét, törekedni kell a hagyományos utcaszerkezethez való igazodásra, a hagyományos építőanyagok alkalmazására.

Solymár hosszú távú tartalékterületét az ún. Barackos⁸, a György-hegy keleti és a Szél-hegy⁹ mezőgazdasági területe, a Sport utca környezete¹⁰ biztosítja, mely középtávon sem képezheti a fejlesztések céltérségét, mivel jelentős lakóterületi fejlesztési területekkel rendelkezik a település. A Sport utca feletti terület hosszú távon különleges, sportolási funkciók biztosítására javasolt.

A további fejlesztéseknél az egységes településképp kialakítására, a település karakterének erősítésére van szükség.

Az R9 cél elérését támogató prioritások:

Építészeti örökség megőrzése

Erőforrásként való kezelés

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- Védett elemek számának esetleges növelése, folyamatos nyomon követés
- Új kategóriák (pl. védett utcakép, köhidak) létrehozása
- Szakszerű és pontos szabályozás
- Az értékmegőrzésben részt vállaló magánszektor támogatása, ösztönzése
- Felújítások folytatása, pénzalap növelése
- Pályázati és egyéb források szerzése felújításokra;
- Községi részvétel erősítése az értéket érintő beavatkozások kapcsán
- Településszerkezet, utcakép védelme
- Értékek gazdaságos hasznosítás
- Turizmusból származó bevételek egy részének visszaforgatása
- Átmeneti vagy részleges funkciókkal történő hasznosítás
- Hagyomány, környezettudatosság népszerűsítése - önbecsülés forrása
- Helyi értékekre alapuló turisztikai programok kialakítása, megszervezése;
- Környező településekkel való együttműködés a védett értékek közös bemutatására;

⁸ Lásd. Solymár Nagyközség képviselő-testületének 91/2022. (IX.28.) számú Önk. hat.

⁹ Lásd. Solymár Nagyközség képviselő-testületének 76/2022. (IX.28.) számú Önk. hat.

¹⁰ Lásd. Solymár Nagyközség képviselő-testületének 77/2022. (IX.28.) számú Önk. hat.

<p>Települési arculat formálása, tisztaság, igényesség fokozása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „településkapuk” javítása • Minőségi építészet megkövetelése, jó példák elismerése • Települési tervtanács további működtetése • Települési arculat formálása • A köz- és magánterületek rendszeres virágosítása • Szép ház, szép kert pályázat kiírása • Egyedi, saját utcabútorok, tájékoztatók alkalmazása • Fejlesztési területeken stratégia kidolgozása • Ránevelés, környezettudatosság formálása • Közösségi programok szervezése, szemétszedés • Lakóutcák rendezése, tisztán tartása • Vízvezető árkok karbantartása, rendezése lakossági akciók keretein belül
<p>Meglévő épületállomány korszerűsítése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Energiahatékony rendszerek alkalmazása • Műszakilag vagy funkcionálisan nem megfelelő lakások bevonása az ingatlanpiacra • Megfelelő támogatási rendszer kialakítása
<p>Akcióterületek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ófalu fejlesztése (ÓF) • Vár és környékének fejlesztése (VK) • Györgyhegyi intézményi terület fejlesztése (GY) • Zsíroshegyi turistaház újjáélesztése (ZS) • Sportterület (pl. pumptrack pálya, rendezvényhelyszín, csarnok megújítása) (ST) <p>(részletesen lásd. 4.1. Beavatkozások típusai, akcióterületi fejlesztések prioritizálása fejezetben)</p>
<p>Tartalék- és fejlesztési területek</p>	<p>Fejlesztési területek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lakó fejlesztési (átalakuló) területek (szabályozási terv alapján építési joggal rendelkező területek - Krautgarten, Hutweide, Györgyhegy): <ul style="list-style-type: none"> ◦ A települések léptékének megfelelő új épületek építése; ◦ Hagyományos utcakép és épületformák megőrzése; ◦ A telkek ésszerű és élhető osztódása, a sűrű beépítés elkerülése ◦ településrendezési terv készítése során különös figyelem az építési övezetek legkisebb kialakítható zöldfelületi mértékre; ◦ településrendezési terv készítése során különös figyelem a rendeltetési egységek számának felülvizsgálatára; • Gazdasági fejlesztési területek: <ul style="list-style-type: none"> ◦ területek ésszerű használata ◦ ürgerezervátum megtartása ◦ környezetkímélő funkciók előtérbe helyezése ◦ barnamezős területek használata - Hofstadter letelepülése <p>Tartalékterületek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lakó tartalék területek (szabályozási terv alapján építési joggal nem rendelkező területek - Barackos): <ul style="list-style-type: none"> ◦ kiskertes használat fenntartása ◦ lakóterületek terjedésének megakadályozása • Különleges területek (építési joggal nem rendelkező területek - Sport utca feletti terület): <ul style="list-style-type: none"> ◦ sporttelep fejlesztése esetén tartalékterületként való kezelés

R10/ Infrastruktúra-fejlesztés

**Fenntartható fejlesztési célok,
melyek elérését az R10-es cél
támogatja**

Az életkörülmények javítása érdekében elengedhetetlen a megfelelő szolgáltatási és gazdasági környezet mellett az infrastruktúra fejlesztés, lakókörülmények, településszintű ellátás, környező településekkel való intézményi, szolgáltatói kapcsolat, környezetfejlesztés és klímaadaptáció is.

A település alapvetően jó infrastruktúra kapcsolatokkal rendelkezik, a környező településekkel, fővárossal közvetlen útkapcsolata van. A közutak állapota változó, ezért közlekedésbiztonsági szempontból fontos javításuk, karbantartásuk, illetve, amennyiben szükségessé válik, a forgalom szabályozása is. A gyalogos közlekedés segítése érdekében vizsgálendő az utak menti járdák kialakításának lehetősége, utak menti padkák kiépítése, ahol szükséges, a közvilágítás megoldása. A domboldalon húzódó szűk utcák sokszor járda nélküliek jelenleg.

A település közlekedési kapcsolatainak javítása közvetett módon segítheti a foglalkoztatottság növekedését, a gazdaság erősödését, a turizmust: gazdasági területek megközelíthetőségének javítása és a teherforgalom távoltartása a lakott területektől, valamint a várhoz a feljáró út megépítése, a kerékpáros és gyalogos kapcsolatok kiépítése, parkolási helyzet rendezése

Minden egyes jövőbeni fejlesztés esetén alapvető fontosságú a fejlesztés várható közlekedési hatásainak előrebecslése, kiértékelése és a problémák megelőzéséhez, elhárításához szükséges közlekedési beruházások fejlesztéssel párhuzamos megvalósítása által.

Mivel a település lélekszáma várhatóan növekedni fog a jövőben és tovább emelkedik majd a Budapest és Solymár között naponta közlekedők száma, valamint további fejlesztési területek kijelölése és megvalósulása valószínű, a település élhetősége érdekében a szabályozás során a fejlesztésekhez szükséges közlekedési területek biztosítására kell törekedni.

A fejlesztési terv közlekedési elemei Solymár közlekedési jövőképeének megfelelően épülnek fel. A város jövőképeének meghatározó elemei a stabil gazdaság, az idegenforgalmi célterület, valamint a természeti és épített értékek tiszteletben tartása. Ezen alapelvek szerint, valamint a belső közlekedési rendszer fenntartható és biztonságosan használható kialakítása érdekében a város közlekedési jövőképeének alappillérei:

- az agglomerációban betöltött szerepnek és a lakossági igényeknek megfelelő térségi és országos megközelíthetőség biztosítása,
- a városrészek közötti közúti és gyalogoskapcsolatok erősítése,
- a fenntartható közlekedési módok erősítése,
- a gyalogosok számára biztonságos közlekedési lehetőségek és gyalogátkelőhelyek kiépítése,
- közösségi közlekedés lehetőségeinek fejlesztése,
- a forgalmi szempontból jelentősebb lakóutcákon minimálisan szükséges paraméterek biztosítása,
- a legforgalmasabb csomópontok átépítése a forgalombiztonság növelése érdekében,
- a tervezett fejlesztési területek közlekedési kapcsolatainak, kiszolgálhatóságának megteremtése,
- teherforgalom kitiltása a lakó- és intézményi területekről,
- akadálymentes közlekedés biztosítása,
- csapadékvizek elvezetésének biztosítása,
- a közlekedési területeken növényzet telepítése,
- kerékpártárolási lehetőségek számának növelése.

Közúti közlekedési rendszerek megújítása

Az elmúlt években számos közlekedéshálózati fejlesztés érintette a települést. Legfontosabb a Solymárt kiszolgáló vasútvonal rekonstrukciója és a hozzá kapcsolódó közúthálózati változások (különszintű közút-vasúti keresztezés, új nyomvonala helyezett országos út, számos P+R parkoló).

Bár a főváros és a település között a leggyorsabb közvetlen közlekedési kapcsolat továbbra is a közúti kapcsolat, de a vasúti összeköttetéssel is sok ingázó utazik. A helyi és a szomszédos kerületi forgalom parkolóhely-igénye is számottevő, de kevés a parkolásra alkalmas útszakasz.

Minden tervezett létesítmény parkolási igényét telken belül kell biztosítani. Új közhasználatú parkolófelületekre lesz szükség az alábbi helyszíneken:

- a temető mellett (a Terstyánszky utca és Vasút utcai csomópontjában lévő parkolójának helyét a tervezett körforgalom elfoglalja),
- Ibolya utcában megvalósítandó az óvodai tömb továbbépítése esetén.

Solymár főúthálózatát jelentő két országos útszakaszt jelentős átmenő forgalom terheli. A helyi mellékúthálózat paraméterei (általánosságban a terepviszonyok miatt) számos szakaszon nem felelnek meg a forgalmi igényeknek.

Solymár bár nem fekszik közvetlenül az európai főúthálózat (TEN - Transz-Európai Úthálózat) mentén, de (Solymár fő megközelítését jelentő) Budapest és Dorog között haladó, 10. sz. elsőrendű főközlekedési út kiváló nemzetközi kapcsolatokat biztosít a település számára, amely gazdasági előnyökkel járhat.

A térségben a közeljövőben, illetve a nagy távlatban megvalósuló országos jelentőségű beruházások (M0 gyűrű, M10) hatásainak kezelése előtt áll a település. Mivel ezen fejlesztésekre közvetlen ráhatása nincsen a településnek, a lobbitevékenységgel, a térségi összefogással tudja kihasználni és lehetőség szerint befolyásolni (környezetvédelmi, közlekedésbiztonsági, területfelhasználási és gazdasági szempontból) a nagy léptékű infrastruktúra-fejlesztést.

A települési „komfort” erősítéséhez elengedhetetlen a település lakóutcájának rendezése: portalanítás, megfelelő szelvények kialakítása, közvilágítás kiépítése. A szűk keresztmetszetű lakóterületi részekben forgalomtechnikai megoldásokkal csillapítani kell az áthaladó forgalmat. Az utak rendezésével párhuzamosan meg kell oldani a csapadékvizek elvezetését is. A település meglévő úthálózatához igazodóan kell a lakóterületi fejlesztések során kialakítani az új lakóutcákat. Gondoskodni kell megfelelő számú parkolóhely kialakításáról, illetve annak szabályzásáról, hogy a parkolást telken belül kelljen megoldani.

Az átalakuló lakóterületek utcái esetében is fontos, hogy a településszerkezetbe szervesen illeszkedjenek, a biztonságos megközelítés érdekében meg kell oldani a zsákutcák kikötését, összekötését is. Forgalmi szerepe miatt több mellékúti útszakaszt „gyűjtőút”-ként kellene kategorizálni, de keresztmetszeti, burkolati paramétereik nem felelnek meg ennek a kategóriának.

A külterületi használatnak megfelelő mértékű fejlesztéseknek közlekedésfejlesztési koncepció alapján kell történnie, amely meghatározza a fontosabb gyűjtőutakat, foglalja a közlekedési rendszer összekapcsolásával. Minden fejlesztése esetében gondoskodni kell a csapadékvíz megfelelő elvezetéséről, a porszenyezés csökkentéséről. Fontos, hogy a hegyi utak szabványtól eltérő méretben is megépíthetők legyenek. A hegyi utak felújításához kapcsolódó jogi és pályázati lehetőségeket fel kell tárni - szükség esetén egy külön tanulmányban.

A József Attila utca a település legjelentősebb forgalmat lebonyolító gyűjtőútja, amely szűk szabályozási szélessége (8,5 m - 11m), a mellette fekvő intézmények forgalomkeltése és parkolási igénye miatt csak nehezen tudja betölteni szerepét. Az útszakaszon nincs zóldsáv, vagy parkolósáv. Mivel a sűrű beépítettség nem teszi lehetővé (reálissá) a szabályozási szélesség növelését, az utca tehermentesítésére kell törekedni a forgalom korlátozásával, a buszjáratok egy részének más útvonalra terelésével, egyirányúsítással.

A Koppány utca a település délnyugati részének egyik jelentős levezető útvonala, amely jelenleg nem alkalmas a rajta közlekedő kétirányú gépjárműforgalom biztonságos levezetésére, de nagy problémát jelent a csapadékvizek elvezetésének megoldatlansága és a gyalogosközlekedés biztonságának hiánya is. Az utca mindkét oldalán meredeken emelkedő földművek vannak, több helyen támfalat építettek ki a környező ingatlanok tulajdonosai. Legalább 8 m szabályozási szélesség szükséges a gyalogos- és gépjárműforgalom elkülönített közlekedésére, a csapadékvizek elvezetésére és a közműnyomvonalak elhelyezésére.

Környezetbarát egyéni közlekedés népszerűsítése

Solymár motorizációs szintje (100 lakosra jutó gépjárművek száma) magasabb az országos átlagnál. A településen belül a személygépjármű-használat a legelterjedtebb közlekedési mód, melynek csökkentése kiemelten fontos, egyrészt a települési környezet élhetősége, másrészt a környezeti és humán-egészségügyi okokból egyaránt.

Az országban egyre vonzóbb a kerékpáros közlekedés, mind hétköznapi, mind turisztikai vonatkozásban, azonban Solymáron jelenleg nem jellemző a kerékpáros közlekedés, ennek infrastruktúrája fejlesztésre szorul. Az életszínvonalat nagyban befolyásolja, a település kerékpárútjainak megléte, állapota, más településekkel való összeköttetése. Az e-biciklik elterjedése lehetőséget nyújt a komfortos kerékpáros közlekedés élményéhez még olyan terepviszonyok között is, mint Solymár.

Elsődlegesen a regionális kapcsolatot jelentő (Solymár - Pesthidegkút, valamint Solymár - Pilisszentiván között haladó), tervezett kerékpárutak nyomvonalának kiépítése szükséges a

- Terstyánszky utca - Mátyás király utca - Rózsika utca, valamint
- a Vasút utca - 10. sz. főúthoz vezető út (Budapesti agglomeráció szerkezeti tervében szereplő) nyomvonala mentén. A kerékpáros infrastruktúra típusa, helyigénye csak részletes tanulmányterv készítésével alaposítható meg körültekintő módon.

Tovább javasolt az Aranyhegyi-patak völgyében, meglévő földúton vezetett, kistérségi jelentőségű kerékpárút rekreációs célokat szolgáló nyomvonalának megvalósítását is. A két, térségi jelentőségű kerékpárúti nyomvonal találkozási pontja a vasútvonal északi oldalán a Vasút utcai tervezett felüljáró mellett alakítható ki.

A biztonságos közlekedés érdekében a burkolt utcák, rendezett utak arányának növelése elengedhetetlen. A meglévő közterületek kerékpáros-barát átalakítása mellett a megfelelő járműtárolás biztosítása is szükséges a költségtakarékos, környezetbarát közlekedési mód további térnyeréséhez.

Solymár belterületi utcáinak csak egy része mellett vezet gyalogos közlekedésre szolgáló járda, így a gyalogos közlekedés gyakorta az autódútra kényszerül. A kevésbé forgalmas lakóutcákon a vegyes közlekedés nem jelent problémát, azonban a forgalmas útszakaszokon (pl. Koppányi Márton utca mentén) a hiányzó vagy szűk járdaszakaszok, illetve az nem megfelelő közvilágítás balesetveszélyhez vezethet.

A gyalogos közlekedés helyzetének javítása mind infrastrukturális, mind forgalombiztonsági szempontból szükséges. A szabályozási tervben helyet kell biztosítani a fő gyalogosirányokban legalább egyoldali járdafelületek számára. Ezek az útszakaszok a már beépült, vagy beépítés alatt álló új lakóterületek és a településközpont között, a vasútállomás és a vasúti megállóhely irányába, valamint a turisztikai szempontból jelentős objektumok felé vezetnek. A közutak biztonságos keresztezését kijelölt gyalogátkelőhelyek kiépítése biztosíthatja

Közösségi közlekedés nagyobb térnyerése

A közösségi közlekedés területére a település vezetésének ugyan kisebb ráhatása van, de a módosítási javaslatok beépülhetnek a távolsági közlekedési rendszerekbe is. A várakozás körülményei a településen, a megálló környezete egyaránt fejleszthető, modern, okos megoldásokkal a várakozási idők csökkenthetők, a tájékoztatás magasabb szintje érhető el. A járműcsere lehetőségének biztosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy a lakosság nagyobb arányban vegye igénybe a környezetkímélőbb közösségi közlekedést a saját autók használata helyett.

Példaértékű, hogy Solymáron saját, helyi buszjárat közlekedik. A solymári kisbusz hétköznap a reggeli órákban 5:40 és 8 óra között, valamint délután 14 és 19 óra között szállítja az utasokat a Hutweide és a vasútállomás között.

A lakóterületek arányának növekedésével párhuzamosan szükséges a közösségi közlekedési hálózat fejlesztése, új buszvonalak létesítése, illetve a régiak meghosszabbítása. Különösen fontos a közösségi közlekedés ráhordó szerepe a vasúti kapcsolatokhoz, mert ennek erősödésével a térségi személygépjármű-forgalom is csökkenhet.

Hatékony vízgazdálkodás, víz- és szennyvízcsatorna hálózat fejlesztése

A közmű infrastruktúra területén törekedni kell arra, hogy a szolgáltatás mindenki számára (ésszerű kereteken belül) elérhető és használható legyen. Az egyre gyakrabban előforduló szélsőséges időjárás miatt előforduló aszályos, száraz időszakok miatt a megnövekedett ivóvízfogyasztást a meglévő vízellátó rendszer ellátni csak nehezen, vagy átmeneti vízkorlátozással tudja. Ezért fel kell hívni a figyelmet a felelős vízhasználatra.

Solymár terepviszonyai és a klímaváltozás egyaránt elengedhetetlenné teszik, egy teljeskörű csapadékvíz-kezelési koncepció elkészítését, illetve, hogy a település csatornahálózatának, vízvezetésének rendszerét felülvizsgálják, javítsák. Fontos annak ösztönzése, hogy a beépített területeken a lehullott csapadék telken belül kerüljön összegyűjtésre és felhasználásra, ezzel is hozzájárulva ahhoz, hogy a közterületek ne károsodjanak az esetleges nagy mennyiségben lehulló esővíztől.

A csapadékvíz visszatartás a lakott területeken ugyanolyan fontos, mint a külterületeken. A lakott területek esetében a helyi rendeletekben érdemes kimondani a csapadék telken belül tartását és ott szikkasztását, későbbi felhasználását előíró szabályzásokat.

A felszín alatti vizek és a talaj szennyeződésének megakadályozása érdekében szükséges a településen a közműves szennyvíz-elvezetés teljes körű kiépítése (a bel- és külterület használatához igazodva), ennek megvalósulásáig a csatorna-hálózaton kívüli szennyvíztárolás felülvizsgálata, szükség esetén szankcionálása, és zárt rendszerű közműpótlók alkalmazása. Hálózatfejlesztés keretében a szennyvízátemelő műtárgyak védőterület igényének tényleges meghatározása környezeti hatásvizsgálattal és annak kijelölése és az érintett területre vonatkozó területhasznosítás lehetőségének a szabályozása. A szennyvízközmű hosszú távú biztonságos üzemeltetésének biztosítása érdekében folyamatos karbantartás és korszerűsítés, továbbá a csapadékvíz- és szennyvízvezetés különválasztása szükséges. A keletkező szennyvíz mennyisége miatt propagálni kell lakosság körében a víztakarékosságot, a vízvédellel kapcsolatos programokat.

Annak érdekében, hogy a jelenleg egy rendszerben lévő csapadékvíz- és szennyvízvezetés minél nagyobb arányban mentesítve legyen az esőzések alkalmával bekövetkezendő túlterheléstől, az Önkormányzatnak elő kell írnia, hogy a telkekre érkező csapadék telken belül kerüljön tárolásra, szikkasztásra vagy felhasználásra.

Kék- zöld infrastruktúra hálózat fejlesztése

Solymár közigazgatási területének jelentős hányada kiemelten érzékeny vízbázis védelmi területen és felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik, amely a felszíni és felszín alatti szennyezésre nagyon érzékeny.

A nagyközség nagyméretű erdőkkel és zöldfelületekkel rendelkezik, melyek hozzájárulnak a település mikroklimájának javításához, vízvisszatartó, illetve hőmérséklet csökkentő hatással bírnak, ami a klímaadaptáció terén előnyt jelent a területen. Az épített környezetben viszont - a kertes házas beépítés ellenére is - hiányos a hasonló hatással bíró zöld infrastruktúra kiépítettsége, mely szintén segíthetné csökkenteni a klímaváltozás hatásait, így enyhítve a lakosokra való befolyását.

A kék- és zöld infrastruktúra hálózat fejlesztéssel cél az olyan rendszerben működő multifunkcionális zöldfelületek kialakítása, melyek a település mikroklimájához tervezve vízvisszatartó erővel, a nyári hőmérséklet csökkentésével, a levegő szűrésével, párologtatással, valamint új élőhelyek kialakításával javítják az épített környezetben élők életviszonyait. A Solymár beépített területein is áthaladó patakok, időszakos vízfolyások rehabilitációja segítheti a települési csapadék visszatartását, illetve a közterületekre érkező nagymennyiségű csapadék mennyiségét. A zöldfelületek a lakosság rekreációjához, a közösségi találkozási helyszínek biztosításához is nagyban hozzájárulnak.

A zöld-kék infrastruktúra hálózat fontos elemei a telken belüli zöldfelületek, melyek élőhelyként szolgálnak különböző növény-, és állatfajoknak, illetve csapadékos időben nagy mennyiségben tudják tárolni és a talajba juttatni az esővizet. Ezért a telken belüli zöldterületek arányának szigorú meghatározása, megtartása, illetve ezek fenntartására való ösztönzés az Önkormányzat célja.

Modern energetika

Az infrastruktúrafejlesztés területén is törekedni kell a környezetkímélő technológiák használatára, a megújuló energiák használatának minél nagyobb térnyerésére.

Az Európai Unió tagjaként Magyarország is komoly vállalásokat tett az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére, megújuló energiaforrások és energiahatékonyság növelésére. Így Solymár vonatkozásában is egyre inkább fontossá válnak azok a fejlesztések, melyek az energia függetlenséget, a lokális, megújuló energiaforrások (nap, föld, víz, szél) kihasználását irányozzák meg. Az alternatív energiaforrások használatára és az energiatakarékosság fontosságára fel kell hívni a lakosság figyelmét is, háztartási és intézményi szinten is propagálni kell. Az Önkormányzatnak aktívan részt kell vennie ilyen jellegű pályázatokban és érdemes segítenie a lakosságot is, hogy minél nagyobb arányban kihasználhassák a helyiek is a pályázati lehetőségeket.

Támogatni érdemes továbbá a települési, közösségi kezdeményezéseket, melyek hozzájárulnak helyben az autonóm megoldások elterjesztésében: építészeti megoldások, energiafelhasználás. Fontos azonban, hogy ezek a megoldások a helyi értékeket, a helyi építészeti karaktert figyelembe véve kerüljenek megvalósításra. A helyi kezdeményezések támogatása mind gazdasági, mind közösség erősítő hatása miatt kiemelkedő.

Az R10 cél elérését támogató prioritások:

Környezetbarát egyéni közlekedés népszerűsítése

Kapcsolódó lehetséges intézkedések:

- kerékpárút-fejlesztés (Budapest-Dorog)
- környezettudatos közlekedésre nevelés
- Intézményi, közösségi funkciók közelében a tárolási lehetőségek biztosítása
- a településközi kerékpározás biztonságossá tétele
- kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatások létesítése
- járdák, gyalogátkelők kiépítése, kijelölése
- gyalogos útvonalak, járdák megújítása, biztonságossá tétele
- közösségi pihenő terek kialakítása
- tájékoztatás fejlesztése
- akadálymentesítése

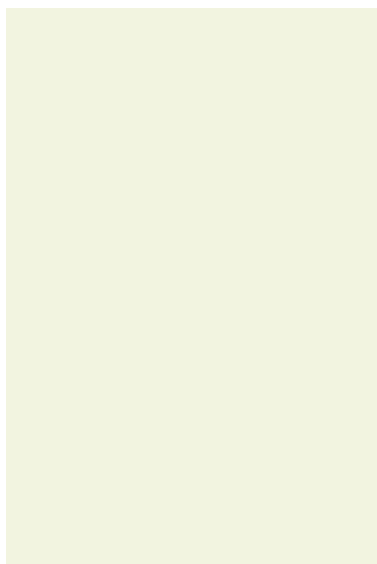
Közösségi közlekedés nagyobb térnyerése

- megállók és környezetük minőségi megtartása, fejlesztése
- utazási szolgáltatás színvonalának növelése - lobbizás
- járműcsere lehetőségének biztosítása
- okos megoldások alkalmazása
- helyi (együttműködő, funkcionális térségi) buszjárat
- Kerekhegy - iskola - vasútállomás összekötése
- megállapodás környező nagyfoglalkoztatókkal települési munkásjáratok indításáról (pl. PEMÜ, Hofstadter)

Hatékony vízgazdálkodás, víz- és szennyvízcsatorna hálózat fejlesztése

- felelős, takarékos ivóvízhasználat elérése tudatformálással, vízfogyasztás csökkentése
- ivóvízellátó rendszer üzembiztonságának javítása, korszerűsítés
- csapadékvizek hasznosítása
- közműolló bezárása
- kisvízfolyások, árkok, ideiglenes vízfolyások medrének megtartása, nem elkerítése, esetleges revitalizációja
- patak rehabilitáció, csapadékvíz tárolására alkalmas kialakítás
- hely-specifikus csapadékvíz-elvezetés megoldása (pl. vízmosságok további beágódásának, eróziójának megállítása, kitérők építése, szabvány alóli felmentés, helyi jellegzetességű utak tervezése: csésze-szelvény, egyedi víz elszívárgását elősegítő burkolat alkalmazása)
- szennyvízáttemelő műtárgyak védőterület igényének

	<p>tényleges meghatározása</p> <ul style="list-style-type: none"> a kedvező közcsatorna kiépítettség ellenére előforduló még ma is szikkasztóként üzemelő egyedi, házi szennyvízgyűjtő medencék, megszüntetése
<p>Közúti közlekedési rendszerek megújítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> településszerkezethez illő utcahálózat az átalakuló területeken - lehetőség szerint a zsákutcák megszüntetése, kialakításuk elkerülése burkolt, rendezett utak arányának növelése földutak használhatóvá tétele autóbusz-közlekedés hatékonyságának, összehangoltságának növelése parkolási körülmények rendezése, okos parkolás bevezetése autós forgalom korlátozása sebességkorlátozás, forgalomcsillapítás por- és zajszennyezés csökkentése növényzettel a bányához kapcsolódó teherforgalom esetében információs táblák kihelyezése útépítések 1.: jelenleg burkolatlan belterületi és lakóövezeti és szabályozott utcák megépítése (Alig utca, Bánya utca, Barlang utca, Birs utca, Bocskai köz, Bogár utca, Csósz utca, Dió utca, Egres utca, Eper utca, Erdőalja utca, Hold utca, Katika utca, Körte utca, Kút utca, Méhes utca, Mező utca, Mókus utca, Nádas utca, Perem utca, Rét utca, Rövid utca, Strack utca, Szív utca, Szentiváni utca, Szél utca, Szellő utca, Szüret utca, Dr. Tarpay utca, Tölgy utca) útépítések 2.: Szabályozási terv végrehajtás és telekalakítás és közművesítés után burkolható utcák (Avar utca alsó, Béke utca, Kapás utca, Málna utca, Mészégető utca alsó, Széles utca, Tavasz utca, Várhegy utca + a még ki nem alakult utcák pl. Zápor utca, Krautgarten utcái stb.) útfelújítások: Belterületi burkolt, de leromlott állapotú útjaink vagy útszakaszaink (Árok utca, Bocskai utca, Budai Nagy Antal utca, Koppány utca, Párkány utca, Pipacs utca, Vörösmarty utca Szakaszokban: Panoráma utca, Magas utca, Toldi utca)
<p>Kék- zöld infrastruktúra hálózat fejlesztése</p>	<ul style="list-style-type: none"> Közösségi zöldfelület kialakítása Klimatikus és ökológiai igények felmérése Patakpart rehabilitáció, kapacitásnövelés Útmenti infiltrációs zöld sávok kialakítása Invazív növények irtása, honos növények ültetése Biodiverzitás javítása, új élőhelyek kialakítása Csapadékvíz-kezelési koncepció elkészítése Telken belüli zöldterületek megtartása, fenntartása Csapadékvíz telken belül tartására való ösztönzés
<p>Modern energetika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Polgármesteri Hivatal tetőtérbővítés (fűtésrendszer korszerűsítés, tetőtérbeépítés) Energetikai koncepció készítése a településre (közintézmények fenntartása, közszolgáltatások biztosítása); Önkormányzati intézményekben fel kell mérni az épületek energetikai jellemzőit, önkormányzati intézmény energiatakarékos átalakítása és fűtés korszerűsítése pályázat útján; Település alternatív energiahasznosításának feltárása, megújuló energiaforrások hasznosítása; Közösségi kezdeményezések támogatása, energiatudatos törekvések támogatása; Környezetbarátabb fűtési megoldások beruházásának a

segítése a dekarbonizációval a levegőtisztaság javítása érdekében

- Településközpontban a föld feletti közműhálózat, földkábelre történő átépítése
- Alternatív közműpótlók vizsgálata;
- A helyi táji- és építészeti karaktert figyelembe vevő, a passzív és aktív ház építését és az alternatív energiahasznosítást támogató építési szabályzat megalkotása.
- Helyi napenergiaközösség létrehozása,
- Napenergia, nagyobb arányú használata a háztartásokban
- Közterületek megvilágítása napenergiával;
- Önkormányzati intézmények napelemmel való ellátása (bölcsőde, tűzoltószertár, „kék ovi”)
- Távközlési és híradástechnikai szolgáltatások fejlesztése;
- Elektromos töltőállomás létesítése járművek számára
- Villamosenergia ellátás hálózatfejlesztése, föld feletti terek terhelésének a csökkentése érdekében

4. CSELEKVÉSI PROGRAM

4.1. BEAVATKOZÁSOK TÍPUSAI, AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK PRIORIZÁLÁSA

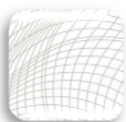
A célok megvalósulása érdekében az TFT a középtávra előirányzott tematikus programok, intézkedések és beavatkozások (térbeli) viszonya vizsgálatra kerül, a stratégia (cselekvési program) kijelöli azokat a projekteket, melyek megvalósítása elengedhetetlen a hosszú távú célok elérése érdekében, valamint meghatározza az egyes projektek, beavatkozások típusait.

Pontszerű projektek:

Térben nem koncentrált, pontszerű projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a település különböző pontjain jelent pontszerű beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Pontszerű projektek Solymáron:

- önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése (pl. önkormányzati intézmények napelemmel való ellátása: bölcsőde, tűzoltószertár, „kék ovi”)
- közterület- és környezetrendezés Solymár egy-egy pontján (pl. Járdaépítés),
- új, önálló létesítmény, funkció elhelyezése a településszövetben szövetben (pl. óvodaépítés Györgylieten vagy a saját főzőkonyha kialakítása)
- hosszabb idő alatt megvalósítható fejlesztések (pl. átalakuló lakóterületek).

Hálózatos projektek:

Egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek, melyek a település egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, melynek projektelemei egy együttműködő rendszer elemeit képezik. Solymáron hálózatos projekt például a csapadékvíz-elvezetéssel kapcsolatos fejlesztések és a közlekedési területekkel, lakóutcák kiépítésével kapcsolatos fejlesztések.

Nem beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok (soft projektek):

A településszövet fizikai átalakítása közvetett módon hat az életre, amelynek a települési szövet az anyagi hordozója. Az életminőség közvetlen javítását a soft típusú beavatkozások szolgálják. Solymár esetében ilyennek számítanak a képzési és közösségi programok, a prevenciós megmozdulások vagy a közbiztonsági programok költségei (pl. térfigyelő kamerák működtetése).

A pontszerű, a hálózatos és a soft projektek egyaránt válhatnak kulcsprojektté vagy akcióterületi projektté a település életében.

Kulcsprojektek:

A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú települési cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak kismértékben érhető el. Ezek akcióterületeken, illetve akcióterületen kívül megjelenő - pontszerű - projektek is lehetnek.

Solymáron kulcsprojektnak számít az iskolabővítés, emeletráépítés, valamint a bölcsőde és óvodai férőhely-bővítés, óvoda építése, hiszen több cél elérésének is pillére: támogatja a fiatalok itthon tartását, az oktatás fejlesztését, az infrastruktúra-fejlesztésen belül a modern energetika témakörét is.

Akcióterületek és akcióterületi projektek:

Akcióterületnek nevezzük a térben koncentrált és egymással összehangolt projektek területét, melyek pontszerű és hálózatos beavatkozásokból állnak. Az akcióterület ezen projektek egybefüggő vonallal körülhatárolható területe, ahol az önkormányzat a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló pozícióban van, és amellyel kapcsolatban középtávon jelentős beavatkozást tervez.

A végbemenő fejlesztések

- egymással szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését,
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra, így várható hatása akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen, illetve a településrészen vagy a városban (a településfejlesztés gócpontjai).

Beavatkozás, akció nem csak kijelölt akcióterületen történhet, de fontos végig gondolni, hogy a településen melyek a területileg lehatárolható, komplex beavatkozást igénylő területek. Az egyes akcióterületeknek nincs közös, egymással területileg átfedésben lévő része.

Solymár területén a fejlesztések térben öt területen csoportosulnak: az Ófaluban (ÓF), a Vár és környezetében (VK), Györgyhegyen (GY), a Zsíroshegyen (ZS) és a Sportterületen (ST). Ezek a területek adják Solymár akcióterületeit.¹¹

Várhatóan az Ófaluban zajlanak majd a települési arculat formálásához, tisztasághoz és igényességhez, valamint a meglévő épületállomány korszerűsítéséhez kapcsolódó beavatkozások, akciók. Az intézményi fejlesztésekhez szorosan kapcsolódik a Vár és környezetének akcióterülete

VK

A Solymári Vár fejlesztésével és megvalósult rendszeres üzemeltetésével komoly látogatószám és bevétel növekedést ért el a település.

További középtávú fejlesztési javaslat:

- megközelítő út kiépítése,
- pályázati források felkutatása (pl. vár újjáépítésére),
- nyári táboroztatások folytatása.

A vár tervezett fejlesztései hosszú távon:

- az önkormányzat által támogatott, a helyi civilek gyűjtőmunkáját dicsérő - látványtervek alapján a vár eredeti állapotának visszaépítése,
- komolyabb turisztikai attrakciót (pl. várjátékok) kialakítása,
- részletes szakági koncepció elkészítése/elkészíttetése.

A Vár és környékének akcióterületéhez tartozik a vár melletti oktatási intézmény, valamint a Hofstadter új telephelyének létesítése is.

Solymári Vár (Szarkavár) jelenlegi állapota

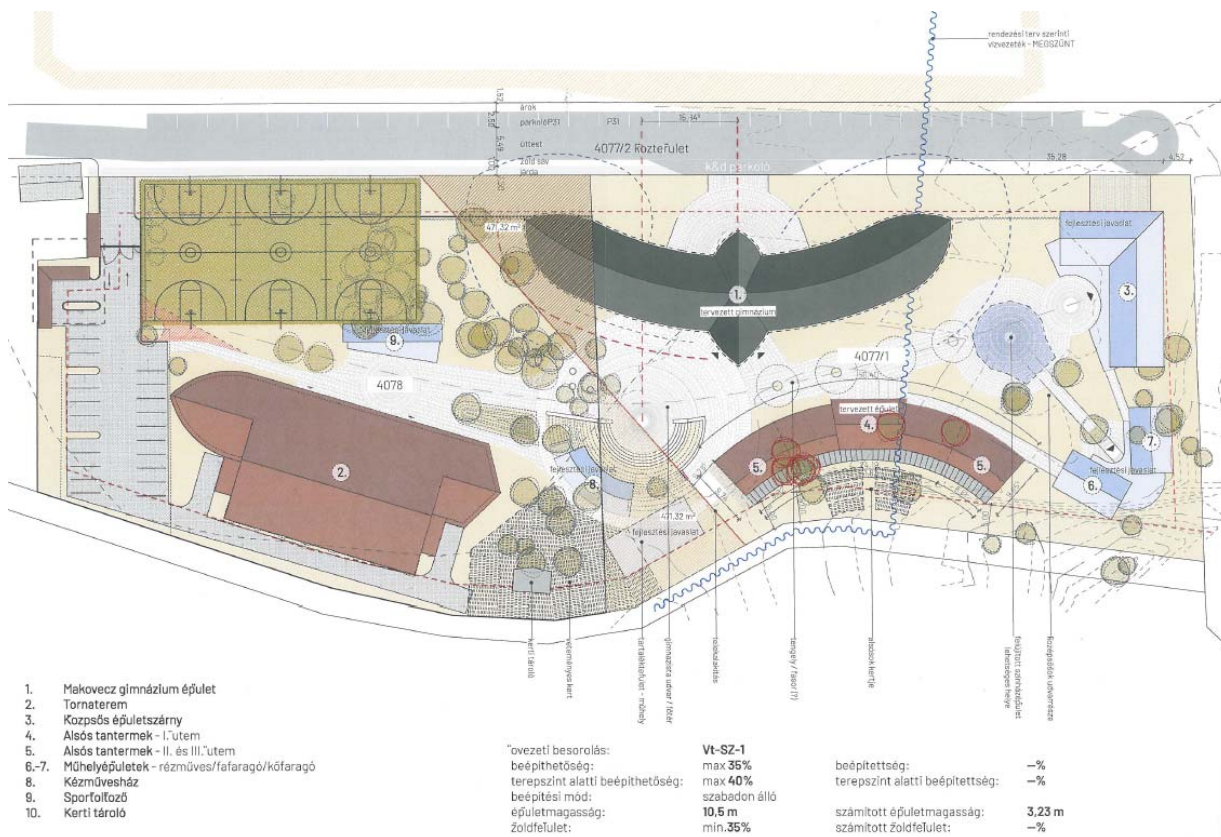
Forrás: Szállás.hu

Forrás: <https://www.solymarivar.com/>

¹¹ Lehatárolást lásd. mellékletben, a fejlesztési tervlapon.

A vár mellett fekvő Fészek Csarnok (Parthus SE) mellett a Waldorf oktatási intézmények fejlesztése zajlik: két fő épület építése tervezett, a Makovecz gimnázium és alsós, középsős tantermek építése. A terület környezetrendezése mellett műhelyépületek, kézművesház, sportöltöző és kerti tároló létesítése tervezett még.

Solyomári Vár (Szarkavár) melletti oktatási létesítmény-fejlesztés terve
Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

Téglagár csarnok átalakításának látványtervei
Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás (Europroparty Zrt.)

Az Aktív Magyarország Program keretében kiírt Országos Bringapark Program 2022 és Országos Futókör Program 2022 című pályázat segítségével az önkormányzat 50%-os állami támogatást igényelt - kanyarokból és hullámokból álló - kerékpáros, görkorcsolyás pumpapálya, valamint rekortán borítású, 800 méter hosszúságú futókör megépítéséhez. A létesítmények helyszíne a Barackos és a PEMŰ sportcsarnok közötti önkormányzati terület, mely a Sportterület akcióterület részét képezi.¹²

ST

A Sportterület akcióterületen javasolt a meglévő csarnoképület megújítása, valamint rendezvényhelyszín kialakítása.

A Zsíroshegyi turataház akcióterületén tervezett fejlesztés célja a Solymár közigazgatási területén önkormányzati tulajdonban levő turistaház rom újjáépítése, mely nem egyszerűen egy turistaház megépítése, hanem egy gyalogos, kerékpáros és terepkerékpáros, barlangász és egyéb természetközeli, aktív szabadidő eltöltésére, gyermektáborok és erdei iskolák rendezésére alkalmas turisztikai bázis kialakítása.

ZS

Az épület - eredeti helyén történő - újjáépülve klasszikus turistaház funkciókat kell tartalmazzon. Az építés célja egy kétszintes épület létrehozása, melyben kb. 25-30 fő elszállásolására hivatott, általában 2-6 ágyas, fürdőszobás szobákban. Az épület kialakítása, funkciója teljes mértékben a hátizsákos/bakancsos turisták kiszolgálására tervezett. A földszinten társalgó, konyha funkciók javasoltak, a pincszinten pedig gazdasági helyiségek. A szobák jellemzően az emeleti részen

helyezkednének el.

A terület jelen állapotában gázos, cserjékkel és kisebb fákkal benőtt rom. Falai 1-2 méter magasak valószínűleg bontandók. A pincszint állapota ismeretlen, feltárást igényel, felmérésre és statikai vizsgálatra van szükséges.

A Zsíros-hegyi Turistaház egy korabeli képeslapon a 60-as években
Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás, A Zsíros-hegyi Turistaház újjáépítésének és közjóléti üzemeltetésének tanulmányterve (Dr. Sente Kálmán, Nagy Eszter)

4.2. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE, AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK PRIORIZÁLÁSA

Solymár rövid- és középtávú fejlesztési céljainak megvalósításához szükséges az egyes beavatkozások megfelelő ütemezése. A település azoknak a nagyobb léptékű (pontoszerű és az egész települést érintő) projekteknek ad prioritást, amelyek lehetővé teszik a jövőképpen meghatározott távlati célok megvalósulását, és ezzel megteremtik a további tevékenységek, projektek megvalósulásának feltételrendszerét. A fejlesztések finanszírozására nincsen elegendő forrása az Önkormányzatnak, így külső forrásokat is kénytelen a fejlesztések során figyelembe venni.

¹² Adatok forrása: Solymári Hírmondó

A projekt megnevezése Önkormányzattól adatszolgáltatás szükséges	Előkészí- tettség foka	Indikatív keret-összeg (nettó, millió Ft)	Forrás	Együttműködő partnerek megnevezése	Helyszín	Megvalósítás várható ideje								Kapcsolódás				
						2022 előtt	Rövid- táv			Középtávú				Gazdasági programhoz	Részcélhoz	Akcióterülethez	Egyéb fejleszt- ési területhez	
							2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028					
	Á1/ A KÖZÖSSÉGI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE, A HELYI KULTÚRA, A NEMZETISÉGI IDENTITÁS MEGŐRZÉSE ÉS TOVÁBBADÁSA																	
	Á2/ A HELYI GAZDASÁG FENNTARTHATÓ ÉLÉNKÍTÉSE																	
	Á3/ A TELEPÜLÉSI, TÁJI KÖRNYEZET ÉRTÉKŐRZŐ FEJLESZTÉSE																	
útépítések: jelenleg burkolatlan belterületi és lakóövezeti és szabályozott utcák megépítése (pl. Alig, Bánya, Barlang, Birs utca, Bocskai köz, Bogár utca, Csősz, Dió, Egres, Eper, Erdőalja, Hold, Katica, Körte, Kút, Méhes, Mező, Mókus, Nádas, Perem utca, Rét, Rövid, Strack utca, Szív, Szentiváni, Szél, Szellő, Szüret, Dr. Tarpay, Tölgy utca - ezen útszakaszok teljes hosszúsága 7101 m)						lásd. projekt megnevezésénél												
útépítések 2.: szabályozási terv végrehajtás és telekalakítás és közművesítés után burkolható utcák (pl. Avar utca alsó, Béke, Kapás, Málna, Mészégető utca alsó, Széles, Tavasz, Várhegy utca, (ezen útszakaszok teljes hosszúsága 2936 m) + a még ki nem alakult utcák pl. Zápor utca, Krautgarten utcái stb.)						lásd. projekt megnevezésénél												
útfelújítások: Belterületi burkolt, de leromlott állapotú utak, útszakaszok (pl. Árok, Bocskai, Budai						lásd. projekt megnevezésénél												

A projekt megnevezése Önkormányzattól adatszolgáltatás szükséges		Előkészítettség foka	Indikatív keret-összeg (nettó, millió Ft)	Forrás	Együttműködő partnerek megnevezése	Helyszín	Megvalósítás várható ideje								Kapcsolódás			
							2022 előtt	Rövid-táv			Középtávú				Gazdasági programhoz	Részcélhoz	Akcióterülethez	Egyéb fejlesztési terület
								2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028				
Nagy Antal, Koppány, Párkány, Pipacs, Vörösmarthy utca Szakaszokban: Panoráma, Magas, Toldi)																		
Temetői körforgalom																		
PEMŰ lámpás csomópont																		
Gyalogátkelőhelyek (Posta, Bécsi út)																		
Zebra biztosítások																		
Járdaépítés (Vasút, Terstyánszky, Rózsika, György-hegy utca - Munkás utca, Majthényi K. utcák)																		
Művelődési Ház átépítés (Teljes tetőfelújítás és gépészeti átépítés)		részben befejeződött																
Óvoda építés (Györgyligeten a tervek szerint)		előkészítés befejeződött																
Polgármesteri Hivatal tetőtérbővítés (Fűtésrendszer korszerűsítés, tetőtérbeépítés)																		
Iskola „B” épület felújítás (Kormányzati döntéssel)				külső	Tankerületi Központ, Kormányzat (NSK)													
Zsíroshegyi Turistaház újjáépítés		előkészítés alatt		külső	Pilisi Parkerdő Zrt.													
Sporttelep rehabilitáció				külső + belső	befektetői együttműködéssel													
Saját főzőkonyha kialakítása				külső / belső														
Solymári Vár	feljáró út megépítése	előkészítés előtt																
	további régészeti feltárások és fejlesztések																	
	programszervezés (pl. várjátékok)																	
	pályázati források felkutatása az újjáépítésre																	
	újjáépítés																	
	szakági koncepció kidolgozása	-																

4.3. A TELEPÜLÉSI VÍZGAZDÁLKODÁS ÉS CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS, ENERGIAELLÁTÁS FEJLESZTÉSI FELADATAIT ÉS AZ ENNEK MEGVALÓSULÁSÁT BIZTOSÍTÓ TERVEK, PROGRAMOK

Lásd még: R8-as és R10-es részcel.

Solymár jövőképe olyan távlati vízió, amiből kiolvasható, hogy a beavatkozások, intézkedések megvalósításával, hova tud eljutni a település, tehát a fejlesztéseknek ad iránymutatást, amihez szervesen kapcsolódnak közmű- és elektronikus hírközlést érintő fejlesztési feladatok és célkitűzések is.

A fejlesztési szándékokat befolyásolják az épített és természeti környezetet egyaránt érintő klímaváltozási hatások. A szélsőséges csapadékesemények és a felmelegedés alapvetően befolyásolják a településen az élhetőséget, a termelőképességet, a gazdasági tevékenységet. Ezek fenntartása érdekében a klímaváltozás hatásainak kompenzálására fel kell készülni, és ezek jelentősebb közműfejlesztést igényelnek.

Az élhetőség és termelőképesség fenntartása a klímaváltozás okozta szélsőséges időjárás, a nagyobb csapadékesemények és az általános felmelegedés előfordulása mellett is, a közműellátással szemben új igényeket támaszt.

A klímaváltozás okozta felmelegedés kezelése jelentős vízellátási és energiaellátási fejlesztést fog okozni, amelyre intézményi és lakossági szinten is fel kell készülni.

Vízellátás területén jelentkező fejlesztési szükségletek, célok összefoglalása:

- A településen jellemző, ma már paramétereiben, anyagában korszerűtlen ivóvíz ellátó vezetékszakaszok korszerűsítése szükséges, amely során hálózatfejlesztés keretében az azbesztanyagú csővezeték szakaszok felszámolásra kerülhetnek.
- Az ivóvízellátó rendszer üzembiztonságának javítása.
- Tudatformálással elérendő cél, az ivóvízzel való takarékoság, a vízfogyasztás csökkentése.

Szennyvízelvezetés, szennyvízkezelés területén jelentkező fejlesztési szükségletek, célok összefoglalása:

- Hálózatfejlesztés keretében a szennyvízátemelő műtárgyak védőterület igényének tényleges meghatározása környezeti hatásvizsgálattal és annak kijelölése és az érintett területre vonatkozó területhasznosítás lehetőségének a szabályozása.
- A kedvező közcsatorna kiépítettség ellenére előforduló még ma is szikkasztóként üzemelő egyedi, házi szennyvízgyűjtő medencék, megszüntetése.

Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés területén jelentkező fejlesztési szükségletek, célok összefoglalása:

- A település felszíni vízrendezésében meghatározó befogadóként tekintett Aranyhegyi-patak és parti sávjának telekjogi rendezése.
- Vízrendezésben meghatározó szerepű vízfolyások-árkok, ideiglenes vízfolyások és a karbantartását szolgáló parti sávjainak a kijelölése és telekjogi rendezése.
- A topográfiai viszonyok figyelembevételével a részvízgyűjtőkre csapadékvíz prognózis készítése, felkészülés a klímaváltozás során jelentkező szélsőséges csapadékesemények, villámárvizek elvezetési igényére.
- Csapadékvíz prognózis alapján az elvezető rendszer állapotának településszintű felülvizsgálata és fejlesztése tudatos vízgazdálkodással, víz-visszatartási lehetőség kialakításával a szélsőséges csapadékesemények kiegyenlítésének megoldása.
- Záportározók kialakítása (Szabályozási terv jelöli, biztosítja a potencióális helyszíneket.)
- Párkány utca elöntésének megakadályozása.

Energiaellátás területén jelentkező fejlesztési szükségletek, célok összefoglalása:

- Környezetbarátabb fűtési megoldások beruházásának a segítése a dekarbonizációval a levegőtisztaság javítása érdekében.
- Megújuló energiaforrások, kiemelten a napenergia, nagyobb arányú használata a háztartásokban és az intézményekben.

- Villamosenergia ellátás hálózatfejlesztése, föld feletti terek terhelésének a csökkentésére

4.4. KÖZLEKEDÉSI TERVEK, PROGRAMOK

Lásd még: R10-es részcel.

A Budapest körül tervezett útgűrű északi és nyugati szektora találkozik a 10. sz. útnál, Solymár területén. A gyorsforgalmi út 2x2 sávossal kialakítású autópályaként tervezett, 25,60 m koronaszélességgel (útkategória: K.II.C. - külterületi autópályát, hegyvidéki terepviszonyok között). A 10. sz. és 11. sz. főutak közötti szakaszra elkészültek az engedélyezési tervek, de a 10. sz. főúttól déli irányba haladó szakaszán továbbra is bizonytalan a nyomvonal (a hatályos térségi tervek nem tartalmazzák). Javasoljuk az útgűrű zárószakaszához a szükséges területek fenntartását a továbbiakban is.

A 10. sz. főút tehermentesítő útvonalaként tervezett új nyomvonal, az M10 sz. emelt sebességű országos I. rendű főút nyomvonalának kiépítése, megvalósítása a 10. sz. főút nyomvonalával párhuzamosan jelentős javulást eredményezne az agglomeráció megközelíthetőségében és a mellette fekvő települések forgalombiztonsági jellemzőinek fejlődésében. Az új útszakasz nem gyorsforgalmi útként, hanem országos elsőrendű útvonalaként tervezett, kétszer kétsávossal kialakítással (útkategória: K.III.B.). A tervezett nyomvonal az Aranyvölgyi patakkal párhuzamosan haladva érkezik a település területére. Különszintű csomópontok tervezettek az Szent Flórián utca csatlakozásánál, valamint a település észak-nyugati határában (pilisvörösvári csomópont).

Tervezett gyűjtőutak:

Útkategória: **B.V.c.C.**

- Kollwentz Ede utca - Rozmaring utca - új nyomvonal kiépítése a Budapest-Esztergom vasútvonal Szel hegy megállójának megközelítésére, valamint a tervezett lakóterületek feltárására,
- új (települések közötti közvetlen kapcsolatot biztosító) gyűjtőút Solymár és Pilisvörösvár között, a vasútvonal délnyugati oldalán teremt kapcsolatot. Az útszakasz a település nyugati oldalán tervezett új közúti kapcsolathoz indul és csupán 60 m hosszú szakasza esik solymári területre.

- Avar utca kialakítását javasoljuk a folyamatos lakóterületi fejlesztés alatt álló Hutweide terület és a településközpont közötti gyűjtőúti nyomvonal kiépítésből hiányzó útszakasz, az átmenő főutak elkerülésével, azok részleges tehermentesítésére. A településközpont felé vezető útszakasz a Tavasz utca - Avar utca - Homok utca - Cseresznye utca - Turista utca - Nagykovácsi utca nyomvonalán halad. Az útvonal egyes szakaszainak kiépítése már elkészült (szűkített paraméterekkel). A gyűjtőút teljes kiépülése következtében a lakóterület és a településközpont között közvetlen kapcsolat alakul ki.

Kiszolgáló utak:

A település beépítésre szánt területein több **kiszolgáló út** tervezett, ezek útkategóriája: **B.VI.d.D.**

- útépítések 1.: jelenleg burkolatlan belterületi és lakóövezeti és szabályozott utcák megépítése (Alig utca, Banya utca, Barlang utca, Birs utca, Bocskai köz, Bogár utca, Csósz utca, Dió utca, Egres utca, Eper utca, Erdőalja utca, Hold utca, Katica utca, Körte utca, Kút utca, Méhes utca, Mező utca, Mókus utca, Nádas utca, Perem utca, Rét utca, Rövid utca, Strack utca, Szív utca, Szentiváni utca, Szel utca, Szellő utca, Szüret utca, Dr. Tarpay utca, Tölgy utca, Györgyhegy, tervezett lakóterület kiszolgáló útjai)
- útfelújítások: Belterületi burkolt, de leromlott állapotú útjaink vagy útszakaszaink (Árok utca, Bocskai utca, Budai Nagy Antal utca, Koppány utca, Párkány utca, Pipacs utca, Vörösmarty utca
Szakaszokban: Panoráma utca, Magas utca, Toldi utca)

Csomóponti fejlesztések:

- Vasút utca - Terstyánszky utca csomópontja

Csomóponti fejlesztésre javasoljuk a Terstyánszky utca és a Vasút utca jelenleg jelzőtáblával irányított, de forgalombiztonságilag nem megfelelő kereszteződését. A jelenlegi forgalomtechnikai kialakítás nem felel meg a forgalmi megoszlásnak, igényeknek. A sarokforgalom (Mátyás király utca - Vasút utca irány) nagyobb, mint annak az iránynak a forgalma, amelynek jelenleg elsőbbsége van. A fenti problémák megoldására körforgalom kialakítását javasoljuk a csomópontban. Ez a megoldás megfelel a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott forgalombiztonsági fejlesztési elvnek.

A körforgalom kiviteli tervei elkészültek, a kialakítás vázlattervét csatoljuk. A kialakítás szabályozási vonal módosítását nem tesz szükségessé.

- **Mátyás király utca - József Attila utca csomópontja**
A kereszteződés a település egyik legforgalmasabb csomópontja, amely geometriai kialakítása és forgalomirányításának módja nem felel meg a csomópontot terhelő gépjármű, illetve gyalogosforgalom biztonságos lebonyolítására. Jelenleg „Állj! Elsőbbségadás kötelező!” jelzőtábla biztosítja a forgalom irányítását a csomópontban, ahol a József Attila utca forgalma az alárendelt forgalmi irány. Mindenképpen javasoljuk, hogy a kereszteződésben épített elemekkel fejlődjön a csomópont. A beépítés változtatása (épületbontás) nélkül is elérhető a forgalombiztonság jelentős javulása kisméretű, járható középsszigettel ellátott minikörforgalom kiépítésével, vagy (amennyiben a közút kezelője, a Magyar Közút Kht. ezt a megoldást nem támogatja) hosszanti középssziget beépítésével a főpályába. (A javasolt megoldások vázlatát csatoljuk.) Mindkét megoldás a forgalom lassításával segítené a gyalogosforgalom biztonságos áthaladását a főúton és a József Attila utca felől érkező forgalom is könnyebben be tudna kapcsolódni a Mátyás király utca forgalmába. A közösségi közlekedés kereszteződésben közlekedő autóbuszjáratainak szempontjából is kedvezőbb lenne a csomópont korszerűsítése.
- **Terstyánszky utca - Kollwenz Ede utca - Pilisvörösvári utca csomópontja**
A Budapest - Esztergom vasútvonal Szél-hegy megállóhelyéhez vezető útkapcsolat kiépítésekor külön figyelmet kell fordítani a kereszteződés forgalomtechnikai fejlesztésére, mivel az új gyűjtőút nem csupán az új vasúti megállóhely mellett elhelyezkedő P+R parkoló, hanem az új intézmény- és lakóterületek által keltett forgalom számára is közvetlen kapcsolatként szolgál majd. Javasoljuk kisméretű körforgalom, vagy kanyarodósávokkal bővített hagyományos csomópont kialakítását a kereszteződésben.

4.5. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

Az Önkormányzat a településfejlesztési tervben meghatározott céljainak elérésének érdekében több típusú, nem beruházási jellegű tevékenységet végez, illetve tervez megvalósítani a jövőben. A nem beruházási tevékenységek között számos olyan lépés szerepel, amelyek a beruházási tevékenységek megvalósításának kereteit adják meg. Ezek között a tényezők között szerepel többek között a helyi építési szabályozás, a díjpolitika és finanszírozási környezet, de szélesebb értelemben ide tartozik a bizalom, az együttműködési készség, az adott szomszédsági egység társadalmi-közösségi jellemzői, kulturális adottságai. Ezen tényezők teszik lehetővé vagy korlátozzák - terelik, menedzselik - a településfejlődés és településfejlesztés közvetlen környezetét. Az alábbiakban azokat az Önkormányzat által végzett tevékenységeket foglaljuk össze, amelyek segítik, támogatják a fejlesztési célok elérését.

4.5.1. SZABÁLYOZÁSI TEVÉKENYSÉGEK

Az Önkormányzatnak a fejlesztési célokat járulékosan szolgáló, a törvényi kötelezettségként megjelenő szabályozási tevékenység tekinthető az egyik legalapvetőbbnek. Az egyik legfontosabb szabályozási terület az építésügyi szabályozás. A településrendezési eszközök készítése során feladat, hogy a TFT-vel összhangban biztosítsa a megfogalmazott célok elérését az alábbi szempontok szerint:

- A szabályozási eszközök adjanak keretet a vállalkozás és gazdaságfejlesztési elképzelések megvalósulásához, a minőségi lakókörnyezet megőrzéséhez.
- A gazdaságfejlesztési, a lakóterületi, a környezetfejlesztési és klímavédelmi célok ne kerüljenek konfliktusba.
- A demográfiai helyzettel, térbeli-társadalmi viszonyokkal összhangban az Önkormányzat gazdasági és társadalmi céljai, így a minőségi lakókörnyezet és zöldterületek megőrzése, az infrastruktúra korszerűsítése településrendezési oldalról biztosított legyen.
- a fentiek alapján kiemelten fontos a környezetvédelmi szempontok településszerkezeti, szabályozási érvényesítése.

Az Önkormányzat a szabályozási tevékenysége során meghatározza az egyes beépítésre szánt területek, illetve beépítésre nem szánt területek területfelhasználásának módját. Az Önkormányzat a jövőben a településkép javítása, a helyi gazdaságfejlesztéshez hozzájáruló intézkedések és elképzelések stb. egységes rendszerbe való szervezésének igénye céljából a településrendezési eszközök felülvizsgálatát kezdeményezte, új típusú településrendezési terv készítése folyik jelen fejlesztési terv kidolgozásával párhuzamosan a lakossági kérelmek és önkormányzati szándékok alapján. A fejlesztői-beruházói döntéseket alapvetően befolyásolja, hogy a fejlesztéssel, beruházással érintett terület tulajdonjogi viszonyai tisztázottak-e és megfelelő perspektívát kínálnak-e.

4.5.2. INTENZÍV FORRÁSSZERZÉSI, PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉG

A proaktív önkormányzati projektfejlesztés, projektkatalizálás és ehhez szervesen kapcsolódó pályázati tevékenység az Önkormányzat forráshiányos helyzete miatt a településfejlesztési célok eléréséhez elengedhetetlen a külső finanszírozási források bevonása, amely a különböző támogatási lehetőségek folyamatos nyomon követésével és ezen források megpályázásával biztosítható. Ez részben a hazai (pl. kormányzati, megyei, vállalati, intézményi), de a következő pályázati ciklusban egyre inkább a nemzetközi pályázati lehetőségeket érinti.

Szükséges, hogy az Önkormányzat - a TFT-n alapuló - koherens forrásszerzési stratégia keretében végezze pályázati tevékenységét annak érdekében, hogy elkerülje a pályázatok által irányított fejlesztések csapdáját és biztosítsa a helyi igényekhez illeszkedő, a település valós céljaihoz, jövőképehez igazított komplex forrásszerzési tevékenységet. Nélkülözhetetlen, hogy az Önkormányzat számára naprakész információk álljanak rendelkezésre a támogatási lehetőségekről és a lehető legszélesebb körű hazai és nemzetközi partnerséget alakítson ki, csatlakozzon nemzetközi együttműködésekhez, kezdeményezésekhez és megfelelő külső (pl. pályázati cégek, egyetemi kapcsolatok, vállalati partnerek) és belső erőforrás (pl. pályázati koordinátor, iroda) álljon rendelkezésre.

Fő tevékenységek:

- pályázati politika kidolgozása;
- projektauditálás, tervezett fejlesztési ötletek, lehetőségek feltérképezése, előzetes, projektötlet-szintű (ún. project outline) kidolgozása;
- hazai és nemzetközi tematikus együttműködésekhez való csatlakozás;
- külső erőforrás feltérképezése, bevonása, projektalapú együttműködési megállapodások megkötése;
- belső erőforrás kialakítása, felkészítése, folyamatos rendelkezésre állásának biztosítása;
- folyamatos pályázatfigyelés.

4.5.3. KÖZSZOLGÁLTATÁSOK, INTÉZMÉNYI HÁTTÉR

A közszolgáltatások minősége jelentős részben befolyásolja a helyi fejlesztési tevékenységek végrehajtását. A közszolgáltatások nyújtásának módja vagy egyáltalán egy adott szolgáltatás megléte jelentősen befolyásolja az életminőséget és erősítheti vagy gyengítheti egy adott beavatkozás hatását.

A helyi életminőséget, a település vonzerejét és a népességmegtartó képességet többek között a bölcsődei, óvodai szolgáltatások köre, a családok vagy vállalkozások, beruházók fejlesztéseit pl. a hivatali ügyintézés módja jelentősen befolyásolja, amit az intézményfejlesztés területén az Önkormányzatnak a jövőben is folyamatosan korszerűsíteni szükséges.

Lényeges a nemzetközi kapcsolatok erősítése, ennek egyik eszköze a testvértelepülési kapcsolatok erősítése, az együttműködési programok szakmai területeinek bővítése.

A fejlesztések számára rendelkezésre álló intézményi háttér kulcsfontosságú a megvalósítás szempontjából. A változtatás irányát, módját és mértékét a gazdasági szereplők, a helyi lakosok szükségleteinek, elvárásainak, a jogszabályi, esetleg pályázati előírások és az önkormányzati célok függvényében, a fejlesztési beruházások tartalmához igazodva érdemes felmérni és meghatározni.

Az Önkormányzat közvetlen támogatást nyújt civil szervezeteknek tevékenységük ellátásában. A jövőben az Önkormányzat nagyobb figyelmet szánhat a vállalkozások működésének és fejlesztési lehetőségeinek támogatására.

TFT MEGVALÓSÍTÁSA SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA

A településfejlesztés szervezeti kereteinek kialakítását TFT-ben meghatározott fejlesztési beavatkozások és a finanszírozás jellege, a megvalósításhoz szükséges kompetencia, valamint a fejlesztés szereplőinek köre alapján több tényező határozza meg. A településfejlesztés szervezeti keretei, felépítése éppen ezért időben változhat, az aktuális fejlesztési igények, a rendelkezésre álló fejlesztési források függvényében. A fejlesztési célok, beavatkozások megvalósítása érdekében a meglévő intézményrendszer koncepcionális célokkal való összehangolására szükség lehet.

A szervezeti keretekkel szemben az egyik legfontosabb elvárás a rugalmas, hatékony, magas színvonalú megvalósításra alkalmas szervezetrendszer kialakítása. Ennek létrehozása érdekében a településfejlesztéssel összefüggésben felmerülő konkrét feladatok esetében a gyors és eredményes program- és projektmenedzsmenttel kapcsolatos hatásköröket a megfelelő szakmai kompetenciákat biztosító szervezeti egységekhez, szervezetekhez szükséges telepíteni.

Solymár nagyközség településfejlesztési szervezeti struktúrája kettős tagolású: stratégiai és operatív menedzsmentből áll össze.

A stratégiai menedzsment

A stratégiai menedzsmentet - mint az önkormányzati tulajdona tekintetében tulajdonosi jogokat gyakorló, a költségvetést meghatározó, annak alapján önállóan gazdálkodó testület - a település képviselő-testülete alkotja (Solymár Nagyközség Önkormányzata és szervei szervezeti és működési szabályairól szóló Solymár Nagyközség Önkormányzatának 15/2019. (X.25.) önkormányzati rendelete alapján. A Pénzügyi Bizottságot 7 fő, a Településfejlesztési Bizottságot 9 fő, a Környezetvédelmi Bizottságot 5 fő, a Közlekedési Bizottságot 4 fő és a Közművelődési Bizottságot 8 fő alkotja. Ők felelősek a döntéshozatal során a településfejlesztési célok elérése érdekében érdemi lépéseket tenni, valamint a fejlesztési terv megvalósulását, illetve ennek társadalmi-gazdasági hatásait nyomon követni, értékelni. A stratégiai menedzsment fő feladatai az alábbiak:

- A fejlesztési terv megvalósulásának folyamatos nyomon követése, értékelése. Ennek keretében az elhatározott fejlesztések megvalósulásának nyomon követése, azok elvárt eredményeinek és hatásainak értékelése.
- A településfejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezetében történő változások figyelemmel kísérése, a külső feltételrendszer változásainak - a fejlesztési tervben megfogalmazott célokra és eszközökre gyakorolt hatásainak - elemzése, értékelése.
- A települési társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése a fejlesztési terv cél- és eszközrendszerébe.

Az operatív menedzsment

Az operatív menedzsmentet a Hivatal fejlesztések megvalósításában közreműködő szervezeti egysége, valamint az érintett intézmények vezetői alkotják. Ezek a szakemberek saját területükön végzik a fejlesztési terv céljainak végrehajtásával kapcsolatos feladatokat. Az operatív menedzsment alapvető feladatai az alábbiak:

- Az önkormányzati fejlesztési elképzelések kidolgozása;
- Javaslattevő pályázati célok meghatározására, programok, koncepciók kidolgozására;
- A pályázati lehetőségek felkutatásának, a pályázatok előkészítésének, benyújtásának, nyilvántartásának, megvalósításának és elszámolásának szervezése, koordinálása;
- Részvétel a közbeszerzési eljárások kiírásában és lebonyolításában;
- Önkormányzati közreműködéssel és forrás felhasználásával megvalósuló beruházások kooperációjának megrendelő képviselője, a műszaki ellenőrről a kapcsolat tartása, részvétel a beruházások lebonyolítási feladatainak ellátásában;
- Kapcsolattartás a térségi, megyei, regionális szervezetekkel a pályázatok és fejlesztési feladatok szervezése, lebonyolítása érdekében;
- Önkormányzati vagyon- és ingatlan gazdálkodási feladatok.

A projektek megvalósítása során a település a korábbi fejlesztések során kialakult gyakorlatnak megfelelően elsősorban saját humán erőforrását felhasználva látja el a menedzsment feladatokat. Amennyiben a pályázati konstrukció vagy egyéb körülmények szükségessé teszik, úgy az Önkormányzat projektmenedzsment céget is bevonhat a feladatok ellátásához.

Az önkormányzati operatív menedzsment tagjai mellett további külső szakértő szervezetek is részt vehetnek a projektek megvalósításában, biztosíthatják a szakmai szervezeti háttérrel például az alábbi kérdésekben: műszaki ellenőrzés, könyvvizsgálat, közbeszerzés stb. A külső szolgáltató kiválasztása során fontos, hogy a szakemberek folyamatosan rendelkezésre álljanak, illetve, hogy hatékonyan el tudják látni a projekt lebonyolítását, ellenőrzését, és hogy nagyfokú tapasztalatokkal rendelkezzenek támogatott projektek végrehajtásában.

Amennyiben több önkormányzat konzorciumában történik a fejlesztés, úgy a szervezet a stratégiai, vagy pénzügyi vonzattal járó döntést igénylő kérdéseket a konzorciumban pályázó önkormányzatok kijelölt kapcsolattartója elé, vagy rajta keresztül a polgármesterek, ill. a képviselő-testületek elé terjeszti. Ilyen kérdések lehetnek pl. az egyes szállítókkal megkötött szerződés módosítási igénye, Támogatási Szerződés módosítási igénye, időszaki, vagy záró projekt előrehaladási jelentés jóváhagyása stb.

TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

4.5.4. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ A TFT KAPCSÁN

A településközi koordináció célja a TFT településközi egyeztetése, a jogszabályban rögzített partnerségi egyeztetéseket lebonyolítása. Az egyeztetések a következő szereplőket érinti: egyrészt a R. 11. mellékletében megjelölt, véleményezésre jogosult államigazgatási szervek, másrészt a környező települések (elsősorban a járáson belül), illetve Solymár lakossága, helyi érdekképviselői, civil és gazdálkodó szervezetek. Az Önkormányzat fontosnak tartja, hogy a TFT elkészítésében a helyiek együttműködését, ennek érdekében az Önkormányzat hivatalos csatornákon keresztül (pl. települési honlap), felhívta az érintett célcsoportok figyelmét, hogy juttassák el javaslatukat az TFT kapcsán az Önkormányzatnak. A településközi koordináció egyik célja, a jogszabályban rögzített partnerségi egyeztetéseket lebonyolítása. Az egyeztetések a következő szereplőket érinti:

- a R. 11. mellékletében megjelölt államigazgatási szervek;
- a környező települések és megyei önkormányzat;
- lakosság, érdekképviselői, civil és gazdálkodó szervezetek, vallási közösség (továbbiakban együtt: partnerek).

A jogszabály alapján, ha az Önkormányzat rendeletében szigorúbb követelményt nem állapít meg, a partnerségi egyeztetésre az R. szabályai szerint kerül sor. Az Önkormányzatnak döntenie kell, hogy Solymár Nagyközség Önkormányzata Képviselő - testületének 4/2017 (VI.12.) önkormányzati rendeletét a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól fenntartja-e.

4.5.5. PARTNERSÉG - TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ FEJLESZTÉSEK KAPCSÁN

- **Együttműködés helyi közösséggel**

A helyi szereplők bevonása a fejlesztésekbe a TFT cselekvési stratégiájának alapelvei között szerepel. Az Önkormányzat elhivatott abban, hogy a helyi közösség szereplői ne csak egyes fejlesztési célok kedvezményezettjeként jelenjenek meg a TFT-ben, hanem cselekvő szereplőként is részesei legyenek a települési stratégia, programok végrehajtásának.

- **Együttműködés a helyi gazdaság szereplőivel**

Az Önkormányzat párbeszédre törekszik a magánszektor szereplőivel. A helyi gazdaság szereplők megszólításának célja, hogy közvetlenül az Önkormányzattól tudjanak információhoz jutni a fejlesztési elképzelésekről, irányvonalakról, illetve akár konkrét fejlesztésekről is. Az ilyen alkalmak teret engednek a gazdasági szereplők igényeinek megfogalmazására, új ötletek meghallgatására, vagy a rendelkezésre álló erőforrások felmérésére. A párbeszéd tisztább és átláthatóbb helyzeteket teremt, könnyebbé teszi a fejlesztések megvalósítását.

- **Beruházásokat megelőző párbeszéd**

Konkrét beruházások esetében is érdemes előzetes egyeztetéseket lefolytatni. Amennyiben önkormányzati beruházásról van szó, úgy a tájékoztatás elvárható az Önkormányzat részéről, illetve a lehetséges konfliktushelyzeteket is oldani tudja az érdemi párbeszéd. Magánberuházások esetében, korlátozott az Önkormányzat mozgástere, de itt is fontos érdekérvényesítő szerepe lehet az előzetes egyeztetéseknek, illetve kommunikálni kell az önkormányzati és lakossági oldalról felmerülő elvárásokat.

- **Együttműködés a környező településekkel.**

Lásd: R3-as és R8-as, R10-es részcélok.

5. MONITORING

A monitoring a stratégia hatékonyságának elősegítése érdekében, a településfejlesztési célok, akciók megvalósításának folyamatos vizsgálatára és ellenőrzésére, valamint az eredmények kiértékelésére hivatott feladatok összességét jelenti.

A fejlesztésektől minden esetben azt várjuk, hogy valamilyen pozitív irányú hatás-elmozdulást okozzon. A monitoring azzal foglalkozik, hogy ezt a hatás, hogyan lehet kimutatni, értékelni, milyen folyamatok eredményeképpen érhetőek el a szándékolt hatások. Egy jól működő monitoring rendszertől az várható el, hogy optimálisabb működési folyamatokat eredményez a fejlesztések lebonyolítása, és a kapcsolódó döntéshozatal esetében.

Kiemelt cél:

- A fejlesztések hatékonyságának növelése a monitoring folyamatok optimalizációjával;
- A fejlesztések tervezhetőségének támogatása a monitoring rendszeren keresztül;
- A fejlesztések által elért szándékolt és közvetett hatások megismerése.

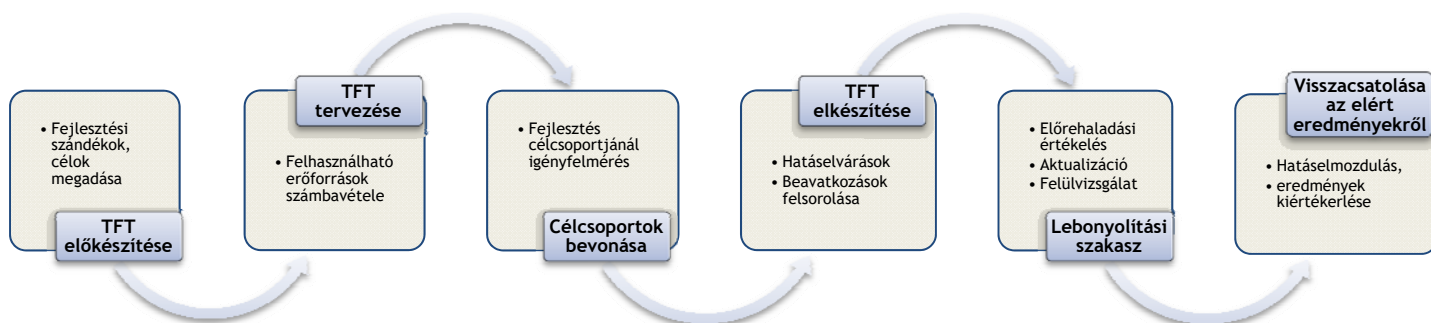
A településfejlesztési tervben foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata elsősorban a település érdeke. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől a fejlesztési terv esetleges szükséges módosításáig.

- Évenkénti rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a településfejlesztési terv célkitűzéseinek elérésére. Eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.
- A településfejlesztési terv felülvizsgálata, aktualizálása négyévente szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a fejlesztési terv megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.¹³
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
- Rendezési terv készítése előtt az Önkormányzat dönt, hogy a fejlesztési tervet változatlan tartalommal alkalmazza, egy későbbi időpontban módosítja, vagy ezek módosítása együtt készül.

A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a közmeghallgatáson a polgármester évente beszámolót tart a nagyközség polgárainak. A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyi sajtón keresztül, illetve a helyben szokásos módon, a nagyközségi honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján valósulhat meg.

¹³ Az R.17. §-a alapján négyévente dönt az Önkormányzat, hogy a fejlesztési tervet és a rendezési tervet továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza, vagy módosítja, vagy újat készít.

Alapvetően kétféle monitoring eljárást lehet megkülönböztetni:

- **Folyamat-monitoring:** Lényegében a fejlesztések nyomon követéséről van szó. A tervezési szakaszban megállapított célok és előrehaladási mérföldkövek alapján ellenőrzi a fejlesztések lebonyolítását. A folyamatmonitoring része a folyamatos kockázatelemzés és a szükséges korrekciós elemek beépítése a megvalósításba. A döntéshozatali szint számára lehetőséget teremt a fejlesztésekről folyamatos visszajelzést kapni.
- **Hatás-monitoring:** Minden fejlesztés megtervezésének része, az előzetes hatáselvárások megfogalmazása. A fejlesztések lezárulta nem jelenti automatikusan, hogy lehetővé válik a hatások kiértékelése, hiszen sok esetben a hatás-elmozdulás csak a működési tapasztalatokkal együtt válik értelmezhetővé. Ez azt is jelenti, hogy a hatásmonitoring nem köthető kizárólagosan az adott fejlesztés lezárásához, hanem a megvalósítás után is szükséges a folyamatos monitoring tevékenység. A döntéshozatali szint számára a hatásmonitoring alapján jó visszajelzés kapható a fejlesztések eredményességéről, illetve továbblépési lehetőségek terén nyújt támpontokat.

A monitoringrendszer indikátorokon keresztül tudj visszacsatolást adni a fejlesztésekről. Alapvetően 3 típusú indikátort lehet megkülönböztetni:

- **Kimeneti indikátor:** Az erőforrások felhasználásával „automatikusan” előálló (de legalábbis várható) kimenetekre utal.
- **Eredményindikátor:** A fejlesztések által generált közvetlen hatásokat mutatja be.
- **Hatásindikátor:** A fejlesztések közvetlen eredményeitől, akár igen távol álló, közvetett hatások bemutatására alkalmas.

Az FVS-ben szereplő programok és kapcsolódó intézkedések monitoring értékeinek (kiinduló érték, teljesült érték) megadása a stratégiai menedzsment feladata, ahogy a kapott értékek kiértékelése, következtetések levonás, további lépések megadása is az ő kompetenciájába tartozik. A monitoring mérések megvalósítása az operatív menedzsment feladata. Ez a feladat magába foglalja a mérési módszerek kidolgozását, kapcsolattartást az intézkedésben érintett szervezetekkel és a mérési eredmények feldolgozását. Fontos szempont, hogy a monitoring értékek kiértékelésében minden érintett fél szerepet kaphasson, hiszen a kapott eredmények megfelelő interpretációjához ez elengedhetetlen.

Solymáron a monitoring rendszerébe beválasztott adatainak eredete kétféle lehet: saját adatgyűjtésből származnak és külső - önkormányzaton kívüli - adatszolgáltatótól. Saját adatgyűjtésnek az önkormányzatnál felhalmozódó belső adatokat tekintjük, míg külső adatforrásnak tekintünk minden helyi, nem önkormányzati adatgazdát és minden központi adatbázist.

önkormányzati adatszolgáltatás szükséges	indikátor önkormányzati adatszolgáltatás szükséges	mérték -egység	bázis-érték 2022	cél-érték 2027	mérés módszere
R1/ ÖSSZETARTOZÁS ERŐSÍTÉSE, KULTURÁLIS ÉLET FEJLESZTÉSE					
Közösségi rekreációs lehetőségek, rendezvények	közösségi programok száma ¹⁴	db/év			Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy az egyes programokat a közösségi programok nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
	Mikroközösségi szémszedések száma ¹⁵	db/év			Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy az egyes programokat a közösségi szémszedés

¹⁴ Indikátor definíciója: A lakosság részére szervezett kulturális és sport programok száma

önkormányzati adatszolgáltatás szükséges	indikátor önkormányzati adatszolgáltatás szükséges	mérték -egység	bázis- érték 2022	cél- érték 2027	mérés módszere
	rekreációs zöldfelületek száma ¹⁶	db			nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát. Egyszerű összeadással képződő érték
	Művelődési ház rendezvényeit látogatók száma ¹⁷	fő/év			Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy az egyes programokon, amelyek adott évben megrendezésre kerültek, résztvevői számát össze kell adni.
	Játszóterek számának növelése ¹⁸	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az ilyen besorolású területek az önkormányzat adatbázisában vannak nyilvántartva, a változás az adatbázisban frissítésre kerül.
Tradicionális hagyományörzés	Hagyományörző programok száma ¹⁹	db/év			Egyszerű összeadással képződő érték, az ilyen besorolású területek az önkormányzat adatbázisában vannak nyilvántartva, a változás az adatbázisban frissítésre kerül.
Civil részvétel élénkítése, civil szervezetek munkájának elősegítése	közösségi tervezéssel megvalósult projektek száma ²⁰	db			Egyszerű összeadással képződő érték, a közösségi tervezéssel megvalósult projekteket nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
	Civil szervezetek támogatási kerete ²¹	Ft/év	kb. 30.000 .000		Költségvetési allokáció. A költségvetésben kerül meghatározásra, külön tételsor.
R2/ INTEZMÉNYI ELLÁTÁS ERŐSÍTÉSE					
Szociális ellátás fejlesztése	bölcsődei férőhelyek száma ²²	db	48		A férőhelyek száma intézményenként adott, a bővítésmértéke az új bölcsőde tervezésekor került meghatározásra. Az új épület megépülésével és üzembehelyezésével az indikátor értéke teljesülnék tekintendő.
	Életkezési támogatás keret ²³	Ft/év			Költségvetési allokáció. A költségvetésben kerül meghatározásra, külön tételsor.
Egészségügyi terület fejlesztései	prevenációs szűréseken résztvevők száma ²⁴	fő			Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy az egyes programokon, amelyek adott évben megrendezésre kerültek, résztvevői számát össze kell adni
	Sportolást ösztönző kampányok ²⁵	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az önkormányzat a megépülést követően az építményeket nyilvántartásba veszi, bekerül az adatbázisba.
Térségi kapcsolatok erősítése az elérhető szolgáltatások bővítésének érdekében	partnerségi egyeztetések száma ²⁶	db/év			Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy a találkozókat nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
	Testvérvárosi találkozók száma ²⁷	db/év			Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy a találkozókat nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
	aktív	db	2		Egyszerű összeadással képződő érték, éves

¹⁵ Indikátor definíciója: A lakosság mozgósításával, bevonásával szervezett szemétszedések száma

¹⁶ Indikátor definíciója: Pihenésre, sportolásra lehetőséget adó zöldterületek száma

¹⁷ Indikátor definíciója: A szervezett eseményeken megjelent lakosok száma

¹⁸ Indikátor definíciója: A közterületen vagy önkormányzati tulajdonú ingatlanon elhelyezkedő játszótér funkcióval rendelkező terület
számának növelése

¹⁹ Indikátor definíciója: A német nemzetiségi hagyományokat bemutató közösségi programok száma

²⁰ Indikátor definíciója: azok a projektek, ahol a lakosság bevonásra kerül a problémamegoldásba a megoldás közös megtalálására fórumok
szervezése, a közösen megtalált és elfogadott megoldás kerül majd megvalósításra.

²¹ Indikátor definíciója: A civil egyesületek, alapítványok működésének támogatására fenntartott pénzügyi keret éves szinten

²² Indikátor definíciója: Az intézmény által befogadható gyereklétszám maximuma

²³ Indikátor definíciója: Támogatási pénzügyi keret az újszülöttek számára biztosított támogatás fedezetére

²⁴ Indikátor definíciója: Prevenációs egészségügyi szűrővizsgálaton résztvevők száma

²⁵ Indikátor definíciója: A közzétett sportolási lehetőségeket bemutató, népszerűsítő online és offline hirdetések száma

²⁶ Indikátor definíciója: testvérvárosokkal való partnerkapcsolati egyeztetések száma

²⁷ Indikátor definíciója: Testvérvárosokkal történt találkozások száma

önkormányzati adatszolgáltatás szükséges	indikátor önkormányzati adatszolgáltatás szükséges	mérték -egység	bázis- érték 2022	cél- érték 2027	mérés módszere
	testvérvárosi kapcsolatok száma ²⁸				értéke úgy képződik, hogy a partnereket nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
R3/ NÉPESSÉGSZÁM VÁLTOZÁSÁNAK „KÉZBEN TARTÁSA”					
Meglévő népesség megtartása	Vándorlási egyenleg ²⁹		+145	0	KSH
	odavándorlás	fő	800	500	KSH
	elvándorlás	fő	645	500	KSH
Településbarát önkormányzat	digitálisan mért adattípusok száma ³⁰	db	52	60	Belső nyilvántartás. A településen digitálisan mért adattípusok száma (db).
	ortofotós nyilvántartás száma ³¹	db	0	1	A Fakataszter elkészülte és leigazolása esetén az indikátor teljesültnek tekintendő.
	gazdasági szereplőkkel töltött személyes találkozások száma ³²	db/év	0	3	Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy a találkozókat nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
	intézményekkel ³³	db/év	2	3	Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy a találkozókat nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
	civil szervezetekkel, egyesületekkel ³⁴	db/év	1	2	Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy a találkozókat nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
	városterület településeivel ³⁵	db/év	1	2	Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy a találkozókat nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
Vállalkozások helyben tartása - a munkahelyi ingázás csökkentése	Ingázók aránya	%	70	60	KSH
Fenntartható és ütemezett településfejlesztés	Lakossági tájékoztatás/ forum a zártkertek beépíthetőségére a kapcsolatban ³⁶	db	0	3	Egyszerű összeadással képződő érték, az egyes fórumokat, amelyek meghirdetésre kerülnek, nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát
R4/ SOLYMÁR, MINT A TURIZMUS FEJLESZTÉSÉNEK CÉLTERÜLETE					
Turisztikai szolgáltatások fejlesztése	túra- és tematikus sétaútvonalak száma ³⁷	db	0	2	Egyszerű összeadással képződő érték, az ilyen besorolású létesítmények az önkormányzat adatbázisában vannak nyilvántartva, a változás az adatbázisban frissítésre kerül.
	kilátók száma ³⁸	db			A kilátó elkészülte és leigazolása esetén az indikátor teljesültnek tekintendő
Turisztikai feltételek kialakítása	Nyilvános játszóterei, parki toalett száma ³⁹	db			Egyszerű összeadással képződő érték: jelenlegi toalettek száma és az új toalettek száma.

²⁸ Indikátor definíciója: Testvértelépülési partnerségben rendszeresen résztvevő testvértelépülések száma

²⁹ Cél annak rögzítése, hogy az egyéni döntésen alapuló letelepedés, ill. elvándorlás miként alakul az adott településen egy-egy adott évben, és hogy a vándorlási egyenleg értéke hogyan alakul stratégiai időtávban (évente). A településre állandó lakcímmel bejelentett lakosok számának változása.

³⁰ Digitálisan mért adattípusok száma a település közigazgatási területén. A cél annak felmérése és nyomon követése, hogy a településen hányféle, önálló mérési dimenzióval (alap mértékegységgel) rendelkező adat keletkezik egy adott évben a digitális mérési módszerek alkalmazásával. A mérés tárgya tehát a digitális eszközökkel mért adattípusok száma a változás követhetősége érdekében stratégiai időtávban. Stratégiai cél minden esetben a számérték növekedése.

³¹ Indikátor definíciója: Digitális térképen alapuló kataszteri nyilvántartások száma

³² Indikátor definíciója: A település stratégiai fontosságú vállalkozásaival töltött személyes találkozások száma

³³ Indikátor definíciója: A közműszolgáltatókkal töltött személyes találkozások száma

³⁴ Indikátor definíciója: Civil egyesületekkel, alapítványokkal történt személyes találkozások száma

³⁵ Indikátor definíciója: A környező településekkel (Piliszentiván, Solyvár, Piliscsaba, Pilisszántó, Csobánka) történt személyes találkozások száma

³⁶ Indikátor definíciója: A külterületekre vonatkozó HÉSZ aktuális paramétereinek ismertetését célzó lakossági fórumok száma

³⁷ Indikátor definíciója: A város által épített túra-, tanösvények száma

³⁸ Indikátor definíciója: Turisztikai látványosságként működő kilátók száma

önkormányzati adatszolgáltatás szükséges	indikátor önkormányzati adatszolgáltatás szükséges	mérték -egység	bázis- érték 2022	cél- érték 2027	mérés módszere
	minőségi játsszótérek száma ⁴⁰	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az ilyen besorolású területek az önkormányzat adatbázisában vannak nyilvántartva, a változás az adatbázisban frissítésre kerül.
R5/ HELYI KIS ÉS KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA					
Vállalkozások helyben tartása - a munkahelyi ingázás csökkentése	Vállalkozói partnerségi fórum ⁴¹	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az egyes fórumokat, amelyek meghirdetésre kerülnek, nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát
	Helyben foglalkoztatást ösztönző kampány ⁴²	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az egyes kampányokat, amelyek meghirdetésre kerülnek, nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát
Helyi kisiparosok, helyi termékek piacának fejlesztése	Kiállítók száma a piacon ⁴³	db/alk .			Egyszerű összeadással képződő érték, az árusokat nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
	Reklámmal partnerségben támogatott cégek ⁴⁴	db/év			Egyszerű összeadással képződő érték, éves értéke úgy képződik, hogy az egyes partnerségi szerződéseket nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát.
R6/ GAZDASÁGI TERÜLETEK FEJLESZTÉSE					
Fizikai környezet fejlesztése	gazdasági területen lévő fák száma ⁴⁵	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az egyes fákat a Fakataszter nyilvántartásába vesszük és összesítjük a listát.
Területbiztosítás	használaton kívüli gazdasági területek	km ²			Egyszerű kivonással képződő érték, a jelenlegi használaton kívüli területek méretéből ki kell vonni a célérték évében mért területeket.
R7/ HELYI ÉRTÉKEKEN ALAPULÓ MEZŐGAZDASÁG					
Mezőgazdaság, mint hagyományos érték	Közösségi Komposztáló száma ⁴⁶	db			A közösségi komposztáló elkészülte és leigazolása esetén az indikátor teljesültnek tekintendő
R8/ A TÁJ, TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA					
Értékek bemutatása, táji értékek védelme	Csapadékvíz- elvezető rendszer hossza ⁴⁷	fm			Egyszerű összeadással képződő érték, az ilyen besorolású létesítmények az önkormányzat adatbázisában vannak nyilvántartva, a változás az adatbázisban frissítésre kerül.
	Települési Vízkárelhárítási terv ⁴⁸	db			A vízkárelhárítási Terv elkészülte és leigazolása esetén az indikátor teljesültnek tekintendő
	Partvédelemmel érintett vízmosságok száma ⁴⁹	db			Egyszerű összeadással képződő érték
Partnerség biztosítása	Pilisi Parkerdő együttműködés ⁵⁰	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az egyes partnerségi projekteket, amelyek megvalósulnak, nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát
A környezeti elemek védelme	Lakossági komposztálás népszerűsítése ⁵¹	db/év			Egyszerű összeadással képződő érték, az egyes kampányokat, amelyek meghirdetésre kerülnek, nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát

³⁹ Indikátor definíciója: közterületen elhelyezkedő, nyilvános toalették száma

⁴⁰ Indikátor definíciója: A zárható EU-s elvárásoknak megfelelően felújított játsszótérek száma

⁴¹ Indikátor definíciója: A kis- és középvállalkozások számára szervezett programok, megbeszélések, találkozók száma

⁴² Indikátor definíciója: A Solyári székhelyű vállalkozások által biztosított álláslehetőségeket bemutató, népszerűsítő hirdetések száma

⁴³ Indikátor definíciója: A piacon árusítók száma

⁴⁴ Indikátor definíciója: Azon vállalkozások száma, amelyek partnerségi szerződést kötöttek reklám lehetőséggel

⁴⁵ Indikátor definíciója: A gazdasági területeken nyilvántartott területen található fák száma

⁴⁶ Indikátor definíciója: A lakosság számára elérhető és használható közösségi komposztálók száma

⁴⁷ Indikátor definíciója: A csapadékelvezető árokrendszer hossza

⁴⁸ Indikátor definíciója: Belvizek, árvizek, özönvizek kialakulását megakadályozó, a bekövetkezés elhárítását leíró tervdokumentáció

⁴⁹ Indikátor definíciója: Pilisi Parkerdővel közösen, együttműködve megvalósított projektek száma

⁵⁰ Indikátor definíciója: Pilisi Parkerdővel közösen, együttműködve megvalósított projektek száma

⁵¹ Indikátor definíciója: Az illegális zöldhulladék lerakók felszámolása mellett a lakossági komposztálás lehetőségeinek tájékoztatását célzó hirdetési kampányok száma

önkormányzati adatszolgáltatás szükséges	indikátor önkormányzati adatszolgáltatás szükséges	mérték -egység	bázis- érték 2022	cél- érték 2027	mérés módszere
	<i>felszámolt illegális hulladéklerakók száma</i> ⁵²	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az egyes felszámolt hulladéklerakókat nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát
R9/ AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKŐRZÓ VÉDELME					
Építészeti örökség megőrzése	<i>felújított értékek száma</i> ⁵³	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az egyes fórumokat, amelyek meghirdetésre kerülnek, nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát
Meglévő épületállomány korszerűsítése	<i>energiatakarékos technológia alkalmazása intézményekben</i> ⁵⁴	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az önkormányzat a megépülést követően az építményeket nyilvántartásba veszi, összegzi a listát.
R10/ INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS					
Közüti közlekedési rendszerek	<i>parkolók száma</i> ⁵⁵	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az ilyen besorolású területek az önkormányzat adatbázisában vannak nyilvántartva, a változás az adatbázisban frissítésre kerül.
	<i>M10 lobbitevékenység</i> ⁵⁶	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az egyes fórumokat nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát
	<i>Burkolt utak hossza</i> ⁵⁷	fm			Egyszerű összeadással képződő érték, az ilyen besorolású területek az önkormányzat adatbázisában vannak nyilvántartva, a változás az adatbázisban frissítésre kerül.
Hatékony vízgazdálkodás, víz- és szennyvízcsatorna hálózat fejlesztése	<i>Záportároló száma</i> ⁵⁸	db			A Záportároló elkészült és leigazolása esetén az indikátor teljesültnek tekintendő.
Környezetbarát egyéni közlekedés népszerűsítése	<i>kerékpártárolók száma</i> ⁵⁹	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az önkormányzat a megépülést követően a kerékpártárolókat nyilvántartásba veszi, összegzi a listát.
	<i>környezettudatos közlekedésre való nevelés</i> ⁶⁰	db/év			Egyszerű összeadással képződő érték, az egyes hirdetési kampányokat nyilvántartásba vesszük és összesítjük a listát
	<i>elektromos gépjárműtöltők száma</i> ⁶¹	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az önkormányzat a megépülést követően az objektumokat nyilvántartásba veszi, összegzi a listát.
Modern energetika	<i>energiatakarékos technológia alkalmazása intézményekben</i>	db			Egyszerű összeadással képződő érték, az önkormányzat a megépülést követően az építményeket nyilvántartásba veszi, összegzi a listát.

A saját adatok gyűjtését, az adatmenedzsment feladatkört a hivatalon belül oldják meg. A mért adatok definiálásra kerülnek, annak érdekében, hogy mindenki ugyanazt értse alatta. Az adatbázis meghatározott, friss adatokkal való, időközönkénti aktualizálása megtörténik. A mutatók függvényében a frissítés időpontja rögzítésre kerül, függetlenül attól, hogy saját adatgyűjtés vagy adatszolgáltatásból származik a mutató aktuális értéke.

⁵² Indikátor definíciója: Felszámolt, megszüntetett illegális hulladéklerakók száma

⁵³ Indikátor definíciója: Helyi értéket képviselő terület, épület felújítását megvalósító projektek száma

⁵⁴ Indikátor definíciója: Megújuló energiákat és azokra épülő technológiákat alkalmazó intézmények száma

⁵⁵ Indikátor definíciója: Személyautó parkolók száma

⁵⁶ Indikátor definíciója: Az M10-es elkerülő út megépítése érdekében szervezett fórumok száma

⁵⁷ Indikátor definíciója: A burkolattal ellátott belterületi utak hossza

⁵⁸ Indikátor definíciója: Csapadékelvezetési problémák megoldása érdekében épített záportárolók száma

⁵⁹ Indikátor definíciója: Iskolák környezetében elhelyezett kerékpár tárolók száma

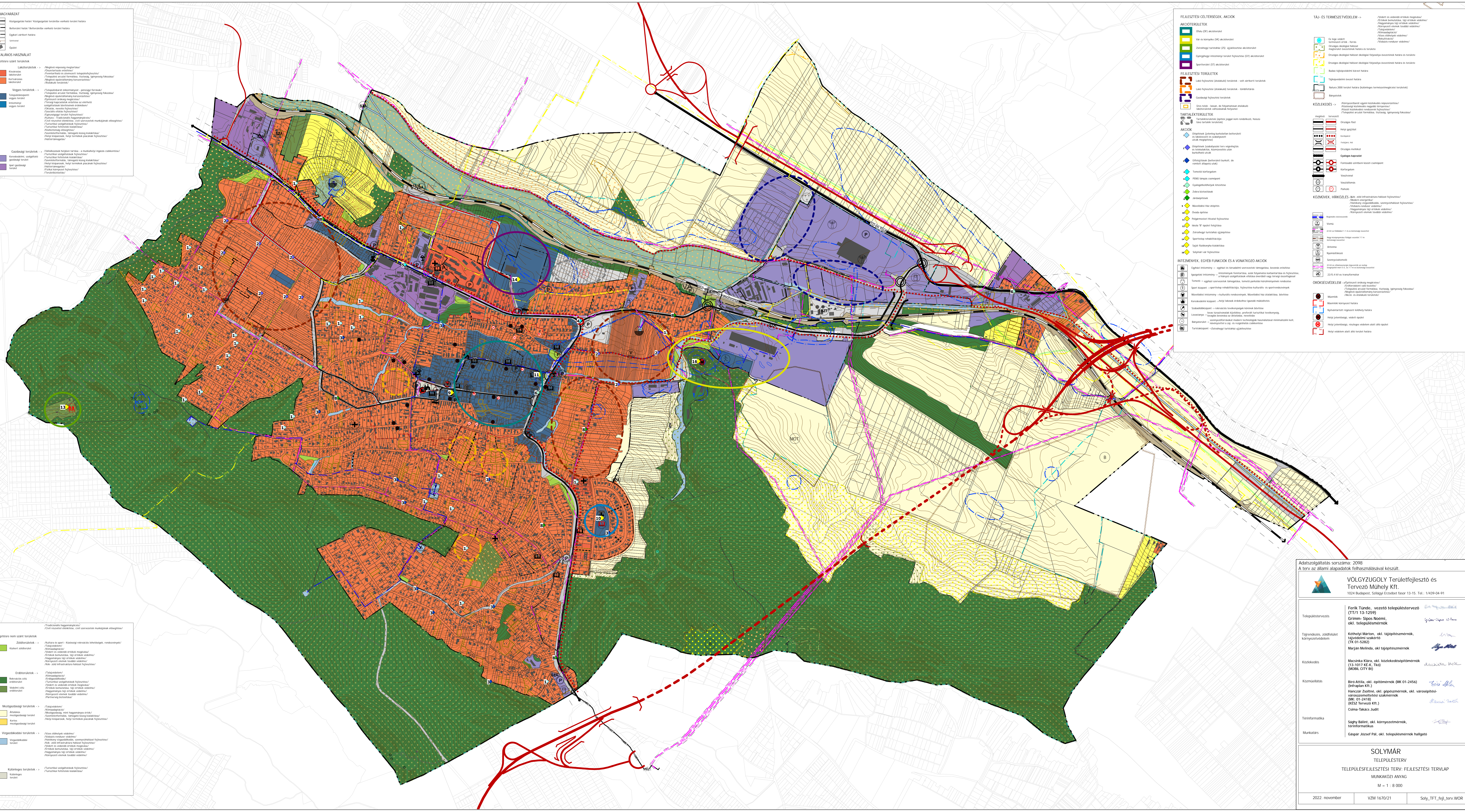
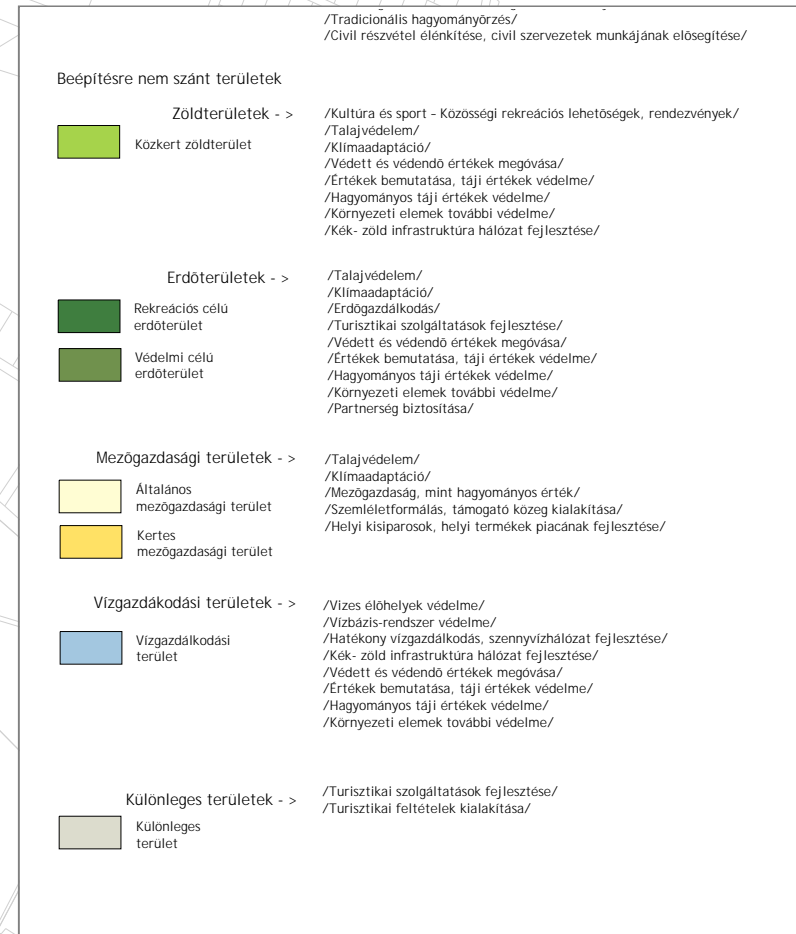
⁶⁰ Indikátor definíciója: Környezettudatos közlekedést népszerűsítő hirdetési kampányok száma

⁶¹ Indikátor definíciója: Közterületen kialakított elektromos gépjárművek által használható töltőállomások száma

II. MELLÉKLETEK

6. FEJLESZTÉSI TERVLAP

[illegible]

<p>Adatszolgáltatás sorszáma: 2098</p> <p>A terv az állami alapadatok felhasználásával készült.</p>		
<p align="center"> VÖLGYZUGOLY Területfejlesztő és Tervező Műhely Kft. 1024 Budapest, Szépasszony tér 13-15. Tel.: 1439-04-01 </p>		
Teljesítésvizsgálat	Ferik Tünde, vezető településfejlesztő (T/13-1259) Grimm-Sipos Noémi, településfejlesztő	
Tájékoztató, közérkező környezetvédelem	Kéthelyi Marton, önk. tájépítésmérnök, tájrendező (TK 01-5282) Marjan Melinda, önk. tájépítésmérnök	
Közlekedés	Macskina Klára, önk. közlekedésmérnök (13-1017 M.E.A. 100) (MOBIL CITY Bt)	
Építészeti	Bíró Attila, önk. építésmérnök (MK 01-2456) (Építész Kft.) Hanczár Zsolt, önk. gépészmérnök, az építésmérnök- vezérnökségi szakmérnök (MK 01-2418) (KÉSZ Tervező Kft.) Csima-Táncs Judit	
Tervezműveltség	Sági Balint, önk. környezetmérnök, teremtérítésmérnök	
Munkatárs	Gaspar József Pál, önk. településfejlesztő hallgató	
<p align="center"> SOLYMÁR TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFELJESZÍTÉSI TERV- FELJESZTÉSI TERV LAP MUNKAKÖZI ANYAG M = 1 : 8 000 </p>		
2022. november	VZM 1670/21	Soly_TFT_fejl_terv.WOR